

SIMBOLIČNO ZADNJE SPUŠČANJE - V soboto je v Beli krajini utihnil brigadirski horuk, zastali so brigadirski krampi in lopate, ki so jih skoraj tri mesece vihteli mladinci iz Škofje loke, Idrije, Ljubljane-Šiške, Paven na Koroškem, Sežane, Maribora, Velenja, Postojne, Cerknice in Ilirske Bistrice. Brigadirji se vračajo na domove, polni vtisov, in doživetij. (Foto: J. Pavlin)

Brigadirji odhajajo, uspehi ostajajo

Republika MDA Bela krajina 80 - V štirih izmenah 320 brigadirjev opravilo 29.868 delovnih ur - Bogato življenje tudi zunaj delovišč

V soboto in nedeljo so slovesnostni na večini brigadirskih delovišč po Sloveniji sledili republiške delovne akcije. Zvezne, med njimi tudi v Suhi krajini, pa se bodo končale to nedeljo.

V Kotu pri Semiču, kjer je v brigadirskem naselju „MDA Bela krajina 80“ v štirih izmenah delalo 320 brigadirjev iz vse Slovenije, so v soboto še za-

Hmelj po pričakovanjih

Ponekod pridelek dober, drugod slabši - Toča

Kljub letošnjim ne najbolj ugodnim vremenskim razmeram so 20. avgusta na vseh slovenskih hmeljiščih že začeli z obiranjem hmelja. Na dolenskih in zasavskih nasadih hmelja poteka v celoti strojno obiranje brez zastojev in pričakujejo, da bo letošnja letina spravljena v prvih dneh septembra.

V novomeški kmetijski zadrugi Krka pravijo, da bo letošnji pridelek hmelja zelo dober, celo nad pričakovanim. Na 27 hektarjih hmeljišča na Draškovecu bodo pospravili 43 ton hmelja, povprečni pridelek pa je 16 stotov na hektar. Tudi na 13 hektarjih hmeljišča novomeške Kmetijske šole v Srebrničah bo letina nad spomladanskimi pričakovanji. Skupni pridelek bo 21 ton, povprečni hektarski pridelek pa se razlikuje glede na različne sorte: 12 stotov na hektar pri savinskem goldingu, pri aurori in atlasu pa od 14 do 16 stotov. Nasade hmelja sevniškega Kmetijskega kombinata v skupni površini 74,5 hektarjev je tudi letos kar dvakrat prizadela toča in obrala količino pa bodo začasnno uskladiščili.

KOZJANSKI BORCI LETOS V KOSTRIVNICI
Tradicionalno srečanje borcev in aktivistov kozjanskega okrožja bo letos v šmarški občini, in sicer 7. septembra v Kostivnici. Na slavo pričakujejo več kot 6.000 obiskovalcev. Borcem in aktivistom se bodo poleg domačinov in drugih udeležencev pridružili pripadniki enot teritorialne obrambe in civilne zaštite ter mladina iz občin Brežice, Krško, Laško, Sevnica, Senteur in Šmarje, ki so Kozjanskemu odseku podelile domičilne pravice. Svečanost bo združena z občinskim praznovanjem v šmarški občini, v Kostivnici pa bodo odprli novo šolo.

dnič dvignili brigadirsko zastavo. Slovesnosti so prisostvovali predstavniki vseh brigad, ki so v teh dveh mesecih kovali boljši belokranjski jutri.

„Brigadirske akcije imajo za nas Belokranjce izreden pomen in jih bomo še načrtovali, imamo jih tudi v temeljih družbenega plana za prihodnje obdobje“, je na slovesnosti poudaril predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Črnomelj Janko Gladek. Enake misli, prežete s hvaležnostjo, so izrekli tudi predstavniki KS Adlešiči in Petrova vas, saj so brigadirji prav na teh deloviščih, ki jim noben stroj ne bi bil kos, opravili največ ur. Vodovod v Adlešičih bodo z lokalno akcijo dokončali mladinci še letos, vodovod Semič-Petrova vas pa so brigadirji uspešno rekonstruirali. Brigadirji vseh izmen so skupaj opravili 29.868 ur, vrednost njihovega dela pa je prek 3,7 milijona dinarjev. Normo so v povprečju presegle kar za 34 odstotkov.

V prostem času in v deževnih dneh, ki jih letošnje poletje ni manjkalo, so brigadirji radi priskočili na pomoč domačinom, bogato pa je bilo tudi njihovo delo v interesnih dejavnostih ter na športnem, kulturnem in zabavnem področju. Na slovesnosti, ki so jo popestrili z bogatim kulturnim nastopom, so podelili priznanja tudi vsem sodelavcem MDA. Zaključno brigadirsko kolo, v

Najbolj škripa s premogom

Do konca oktobra v sleherni cisterni vsaj 1.500 litrov kurilnega olja - Tudi plina in drv dovolj - Slabo kaže le s premogom

Na zimo nas ne bo zeblo. Tako vsaj kaže po zagotovilih nekaterih odgovornih za preskrbo Dolenjske s kurilnim oljem, drvmi in plinom, medtem ko je pri dobavi premoga še veliko nejasnega. Te dni je namreč stekla prodaja kurilnega olja, za drva pravijo pri novomeškem Kurivu, da jih imajo dovolj, enako zagotavljajo tudi prodajalci plina. Na kratko je podoba takšna:

Za dobavo kurilnega olja imajo v Metliki in Črnomlju okoli 700 naročil in po enostavnem računu, da dnevno „odpravijo“ poprečno 20 strank, se da razbrati, da bo v dobrih dveh mesecih v sleherni belokranjski domači cisterni vsaj 1.500 litrov dragocene tekočine. Podobno je tudi v Novem mestu. Poslovodja novomeške poslovavnice Petrola Ludvik Ilvar je povedal, da bodo do konca oktobra kos vsem naročilom kurilnega olja, seveda le, če ne bo šepalo pri dobavi iz Siska. Avtomobilov za razvoz je bojda

katerega so se vključili tudi domačini, je bilo dokaz iskrene dvomesečnega sožitja Belokranjcev in „male Slovenije“. Brigadirji so odšli, v belokranjskem kamnu pa je ostal zapisan delček njihovih življenj.

J. PAVLIN

S pomočjo vojakov presegli načrt

Krajevna skupnost Osilnica presegla srednjeročni načrt, čeprav je bil tako obširen, da so v njegovo izpolnitev vsi dvomili - Vsaki vasi pitno vodo, cesto in telefonsko zvezo

Krajevna skupnost Osilnica v kočevski občini je gotovo med tistimi, ki so v zadnjih letih najbolj napredovale, za kar pa velja velika zahvala tudi pripadnikom JLA, ki so pomagali krajanom. Sredi minulega tedna so člani vodstva KS Osilnica pokazali predstavnikom občinske skupščine Kočevje ter JLA, kaj vse je bilo v teh petih letih s pomočjo JLA zgrajeno. Ogleda se je udeležil tudi general Stevo Mirković, komandant enote, katere pripadniki so pomagali Osilničanom.

Ogled so začeli v spodnjem koncu KS, v Bosiljvi loki, do koder je napeljano 4,2 km cevovoda od zajetja v Ribjeku, ga nadaljevali prek Osilnice v Čačičih in končali v Žurgah, ki so bile včasih komaj dostopne, zdaj pa vodi do tu primerna cesta, ki jo je tudi gradila JLA. Prav v Žurgah je bilo najtežje graditi vodovodni zbiralnik. Beton je bilo treba nositi na rokah po strmih stezicah, prav takrat pa je tudi močno snežilo. Vodja vojaške enote je odločil, da bodo po polnoči delali le še komunisti in prostovoljci, vendar so delali vsi, ker ni bilo nikogar, ki se ne bi prijavil med prostovoljce.

S pomočjo JLA so na območju KS Osilnica v tem srednjeročnem

obdobju zgradili okoli 14 do 15 km glavnega vodovodnega omrežja in še 3 km priključkov, 10 zajetij in 10 zbiralnikov za skupno 7 vodovodov, kar bi po sedanjih cenah veljalo okoli 20 milijonov din, 10 km poti oziroma cest, da so dostopna vsa območja KS z avtom, in RTV pretvornik (ki ga zdaj še opremljajo z aparaturami). Pred kratkim so vojaki v sodelovanju z vaščani postavili od Bosiljve loke do Žurg 134 telefonskih stebrov, na katere bodo predvidoma že septembra napeljali telefonske žice. Poročali pa smo že, da je dograjena stanovanjsko poslovna stavba s šolo, obrat LIV, razširjen obrat Tekstilane itd.

„Iz zaostale KS smo postali razvita. Za vse to velja zahvala občanom, delovnim in drugim organizacijam, občinski skupščini, prevsem pa JLA, saj brez pomoči vojakov marsičesa, kar imamo, še dolgo ne bi imeli“, je poudaril podpredsednik KS Osilnica dr. Stanko Nikolčič na pogovoru ob koncu ogleda.

Vojakom se je zahvalil za pomoč tudi predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek, ki je v zahvalo

Orači so se pomerili

Na področnem traktorskem tekmovanju so zmagali: F. Zalokar, F. Judež in S. Zalokar - Prvi trije v Senteurjerju

Preteklo soboto dopoldne je bilo pri Slovenski vasi tradicionalno dolensko tekmovanje v oranju in spretnostni vožnji traktoristov. Tekmovanja se je udeležilo 28 tekmovalcev, ki so kljub slabemu vremenu dosegli dobre rezultate.

V članski konkurenci so bili doseženi tile rezultati: zmagal je Franc Zalokar iz KZ Novo mesto, drugi je bil Vid Knez iz KZ Trebnje in tretji Janez Janc KZ Novo mesto. Med mladimi združniki je zmagal Franc Judež KZ Novo mesto, drugi je bil Franc Pust in tretji Avgust Žnidaršič iz KZ Trebnje. Med ženskami je bila najboljša Slav-

ka Zalokar, druga je bila Marina Medle, tretja pa Sonja Zalokar. Tekmovanje je znova pokazalo, da se kvaliteta oranja vsako leto izboljšuje. Kako dobri so orači na Dolenjskem, pa se bo pokazalo v soboto v Senteurjerju, kjer bo republiško prvenstvo v oranju. Tega tekmovanja se bodo udeležili prvi trije iz vsake skupine, le da bo tam program tekmovanja okrepljen z več teoretičnimi testi.

TEKMOVANJE ORAČEV - Pri oranju morajo biti orači zelo pazljivi.

800 DELAVCEV NA FRATO

Novomeška tekstilna tovarna Novoteks, ki ves mesec avgust praznuje 30-letnico samoupravljanja, pripravila v nedeljo, 31. avgusta, proslavo na Frati. Na kraj proslavljanja bo 800 delavcev te tovarne odšlo peš. Slavnostni govornik bo Niko Šilih, komandir prve novomeške čete.

IZVRSTEN USPEH NOVOMEŠKIH SLIKARJEV

Novomeška slikarja Marjan Maznik in Toni Vovko, člana likovne skupine Vladimira Lamuta, sta dosegla izvrsten uspeh na nedavnem mednarodnem ekstemporu, ki so ga priredili v Lipici na čast 400-letnice znamenite kobilame. Za sliki, na katerih sta upodobila bele lipicance, sta prejela odkupni nagradi. Na ekstemporu, ki se ga je udeležilo 189 slikarjev iz osemih držav, so podelili vsega trinajst. Maznik in Vovko sta bila med udeleženci edina amaterja, ki se jima je posrečil veliki „domet“.

BOGATE MOČI ZEMLJE

Poletje je doseglo vrh in se prevesilo v jesen. Nastopil je čas, ko vzkipijo bogate moči zemlje in se razdajajo vsakomur, kdor jih zna in hoče izrabiti. Zdravilna zeljšča, pravi naše ljudstvo, imajo v tem času največjo moč, dež je namočil gobja rastišča, zemlja se je začela razdajati. Tako je tudi na poljih, pospraviti bo treba svoj trud. Naš posnetek je iz Smlednika, kjer so Žibertovi izkopavali krompir. (Foto: J. Pavlin)

BOGATE MOČI ZEMLJE - Poletje je doseglo vrh in se prevesilo v jesen. Nastopil je čas, ko vzkipijo bogate moči zemlje in se razdajajo vsakomur, kdor jih zna in hoče izrabiti. Zdravilna zeljšča, pravi naše ljudstvo, imajo v tem času največjo moč, dež je namočil gobja rastišča, zemlja se je začela razdajati. Tako je tudi na poljih, pospraviti bo treba svoj trud. Naš posnetek je iz Smlednika, kjer so Žibertovi izkopavali krompir. (Foto: J. Pavlin)

Dvomesečne počitnice se iztekajo. Šolski zvonci spet kličejo v učilnice. Učence in učitelje. Od ponedeljka, ko bodo na osnovnih in srednjih šolah v Sloveniji prve učne ure v novem šolskem letu, do zadnjih junijskih dni 1981, ko se bo to šolsko leto izteklo, bo potekala v razredih procedura, znana vsakomur, ki je kdaj prestopil šolski prag.

Šole se odpirajo

Novo šolsko leto se ne začena brez skrbi. V njih se utapljuje predvsem tiste osnovne in srednje šole, ki se jim kljub vabilnim razpisom ni posrečilo zagotoviti zadovoljive zasedbe za poučevanje predmetov. Obenem se beg iz učiteljskih vrst v druge in nemalokrat bolj plačane poklice še ni povsem ustavil, je pa znatno manjši kot druga leta. Na to je prav gotovo vplival izboljšan gmotni položaj učiteljev in šol, čeprav za sednje še ne bi mogli reči, da se „utapljuje“ v denarju. Ustavitveni in varčevalni ukrepi so zajeli vsa področja dejavnosti, zato jih posredno in neposredno občutijo tudi vzgojnoizobraževalne ustanove.

Manj preglavic pa je tokrat z učbeniki, ki so jih založbe dovolj zgodaj poslale v prodajo. Do učencev bodo šolske knjige prišle različno. V Novem mestu so se osnovne šole dogovorile z Mladinsko knjigo, da jim bo dostavila učbenike. Učenci bodo torej dobili knjige v šoli in jim ne bo treba delati gneče v knjigarni. Tako pa bo, kot kaže, samo v novomeški občini, medtem ko od drugod poročajo, da gredo pri oskrbovanju z učbeniki po starih poteh.

Kakih posebnih novosti novo šolsko leto ne prinaša. Kot vemo, napovedane uvedbe usmerjenega izobraževanja še ne bo, saj je začetek premaknjen na jesen 1981. S tem še ni rečeno, da smejo mirovati tudi priprave. Vse drugo se lahko zgodi prej kot to, saj so uvedbo usmerjenega izobraževanja preložili za eno leto prav zaradi nepopolnih in nevestrskih priprav. V nekakšnem zastoju je tudi prehajanje na celodnevno osnovno šolo, ker ne morejo povsod zagotoviti možnosti (prostorov, kadrov in denarja) za učnovzgojni proces, kot naj poteka v celodnevni šoli.

Celodnevna šola in usmerjeno izobraževanje sta oziroma bosta najpomembnejši, nikakor pa ne edini pridobitvi preobrazbe vzgoje in izobraževanja, ki poteka že dolgo vrsto let, koreniteje predvsem v srednjeročnem obdobju, ki se letos izteka. Obrisov nove petletke na področju vzgojnoizobraževalnih dejavnosti ne bo težko potegniti. Projekcije zamisli so dali nekateri temeljni zakoni, življenje pa bo povedalo, kaj od tega bo uresničljivo v naslednjih petletki in kaj bo v obdobju, ki bo prišlo za njo.

I. ZORAN

Po prehodnem poslabšanju v sredini tedna se bo vreme ob koncu tedna spet izboljšalo. Temperatura bodo v nekaj dneh normalna za ta čas.

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Na Poljskem se vedno stavka okoli 100.000 delavcev, toda oblasti so z njimi vendarle že dosegle sporazum o nekaterih spornih zadevah — kot kaže tudi za ceno velikih sprememb v državnem in partijskem vodstvu.

Centralni komite poljske združene delavske partije in državni svet sta zamenjala vrsto vodilnih osebnosti, med spremembami pa je najpomembnejša odstavitev dosejanega predsednika vlade Edwarda Babiuha (ki je prišel na ta položaj šele februarja po osmem kongresu poljskih komunistov) in več ključnih ministrov, med njimi celo zunanjega.

Velike zamenjave

Predvidevajo, da bodo obsežnim kadrovskim spremembam v vodstvu državnih in partijskih organov (zamenjali so več deset najpomembnejših funkcionarjev) sledile tudi spremembe v sindikatih, kjer naj bi prišli na vodilne položaje ljudje, ki „so si v sedanjih razmerah pridobili zaupanje ljudi“, kot je to dejal na seji centralnega komiteja Edward Gierek.

Vlada in partija sta pripravljena sprejeti vrsto zahtev stankajočih delavcev in to za zdaj predvsem tiste, ki zadevajo socialna in gospodarska vprašanja — denimo boljše plače, nagrajevanje, delovne pogoje in podobno. Težje gre pri pogajanjih o tako imenovanih političnih zahtevah (uveljavljanje samoupravljanja, svobodnejši tisk in obveščanje in podobno), kjer za zdaj še ni poročil o kompromisih.

Doslej stavke niso prešle v kakršnokoli nasilno obračunavanje: tako delavci kot državni in partijski voditelji se zavedajo, da bi to v sedanjem položaju lahko imelo hude posledice. Kot kaže pa ima poljsko vodstvo (po predhodnih posvethih in stikih s svojimi zavezniki) pri tem polno podporo vseh vzhodnoevropskih socialističnih držav. Vsem je v skupnem interesu, da bi

Poljska čimprej in čim bolj mirno zgladila nesoglasja in prebrodila sedanji krizni trenutek.

V veliki večini primerov je to tudi želja zahodnoevropske javnosti, ki se prav tako zaveda, da bi lahko morebiten izbruh nestrpnosti nevarno ogrozil tankočutno ravnovesje v tem delu Evrope.

ZDRUŽENI NARODI: „SKUPINA 77“

V začetku tega tedna se je v New Yorku začelo posebno zasedanje generalne skupščine Združenih narodov, posvečeno mednarodnim gospodarskim problemom.

Pred tem so se sestali zunanji ministri držav v razvoju, ki sodijo v „skupino 77“, ki se je medtem kajpak povečala na okroglih sto držav.

Ministri so v svojem zaključku opozorili generalno skupščino na vedno globlji prepad med razvitimi in nerazvitimi državami, za katerega so značilni vedno večji dolgovi in zaostajanje v gospodarski rasti slednjih.

Tako stanje bo lahko imelo usodne posledice tudi za razvite, ki se ne morejo več izogniti svojemu zgodovinskemu dolgu do revnih.

Drugeče rečeno: razviti se morajo odpovedati nekaterim svojim privilegijem in privoliti v boljše pogoje razvoja nerazvitih.

In vendar vzdušje v krogih razvitih ni kaj prida naklonjeno takemu ravnanju, na kar je v svojem govoru opozoril tudi vodja jugoslovanske delegacije na letošnjem posebnem zasedanju generalne skupščine, zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec.

Zasedanje „skupine 77“ je bilo predvsem namenjeno usklajevanju stališč držav v razvoju pred začetkom posebnega zasedanja generalne skupščine in sodeč po odmevih v krogih nevrščene države, bodo te na posebnem zasedanju nastopile skupaj in enotno.

JANEZ ČUČEK

ZAOSTRENI ODNOSI — Britanska vlada je začasno zaprla svoje veleposlanstvo v Iranu. To je storila potem, ko so se odnosi med državama zaostri zaradi iranskih obtožb, da se Velika Britanija vmešava v notranje zadeve Irana. Pred poslopjem britanskega veleposlanstva v Teheranu so študentje v zadnjih dneh uprizorili več protestnih demonstracij — na sliki. (elefoto: UPI)

Cokle v delegatskem sistemu

Brez stalne delovne povezave z bazo ni delegatskih odnosov in odločanja na nobeni točki ali ravni — Delegacije naj ne bodo obrnjene bolj proti skupščini

Vse dosedanje analize o delovanju delegatskega sistema opozarjajo, da še vedno ne deluje v celoti kot sredstvo resnične oblasti delavskega razreda in glavni spodbujevalni dejavnik pri spreminjanju družbe ter odnosov v njej. Delegatski sistem živi ponkod le na papirju. Vendar pa opogumlja jasno izražena volja in pripravljenost delovnih ljudi, da bi takšno stanje odpravili.

Delovni ljudje v družbenopolitičnih organizacijah usmerjajo svojo aktivnost predvsem v naslednja tri področja dela: organiziranje delegatske baze, delo delegacij, popolnejša vloga delegata. Bistvena značilnost delegatskega sistema je, s kot je znano, stalna delovna povezava s svojo bazo kot edinim oblikovalcem smernic za njeno delo. Brez takšnega načina dela ni delegatskih odnosov in odločanja na nobeni točki ali ravni.

Doslej so bile delegacije obrnjene bolj proti skupščini kakor bazi in so se bolj posvečale pobudam izvršnih ter upravnih organov kakor življenjskim problemom baze in njenim pobudam. Še vedno je zlasti nerazvito povezovanje delegacij. Kot vemo, je osnovni pogoj za uspeh delegatskega sistema, da se baza povezuje prek delegacij in da izvirajo vse oblike tega povezovanja v organizacijskem smislu iz delegacij. Dogaja pa se, da za nekakšne posebne oblike povezovanja celo volijo nove delegate, čeprav so nekateri že izvoljeni v skupščini. Torej: povezovanje delegacij je povezovanje temeljnih samoupravnih asociacij izključno prek svojih delegacij in ne nekkih novih oblik, ki naj bi delegacijo nadomestile ali jo celo izrinile. Zlasti se to ne sme zgoditi v delovnih asociacijah, katerih delegacije delegirajo skupnega delegata. Povezovanje delegacij je pomembno tudi zato, ker delegatsko odločanje le s te ravni delegatskega sistema prerašča v širši, celovitejši in hkrati edinstven

demokratski proces — družbeno dogovarjanje in samopravno sporazumevanje. Prav na to pa pozabljam in tudi zato so številne razprave o dogovarjanju in sporazumevanju ter poskusi, dvigniti ga na višjo raven, pogosto brez pravih rezultatov. Delegatski sistem obravnavamo tudi kot nekaj svojkega, kakor da je namenjen samemu sebi, dogovarjanje in sporazumevanje pa kot nekaj drugega, kar da je povsem neodvisno od tega sistema. Toda družbenega dogovarjanja in sporazumevanja preprosto ni, če ni delegatsko in ne izvira iz dogovora baze.

Številne raziskave kažejo, da nastaja največ nejasnosti v zvezi z delegatom. Zelo pomembni sta zlasti dve: prvič, nekateri so pozabili na bistveno določilo v ustavi, ki poudarja delegiranje, ne pa voljenje delegatov. Smisel tega je, da

baza in delegacija oblikujeta smernice in stališča delegatu in tako sodelujeta v delu skupščine. Če ni tako, je delegat v resnici poslanec, skupščina pa parlament. Drugič, nekateri omejujejo funkcijo delegata le na pristojnosti njegovega skupščinskega zbora, čeprav so le-te širše in je delegat pomemben dejavnik skupnega delovanja delegacije. Takšna pojmovanja vloge delegata z marsičem obremenjujejo delegatski sistem in povzročajo zastoje ter kratke stike v razvoju delegatskih odnosov, ustvarjajo pa tudi nezaupanje v prednosti zamenljivega delegata. Te prednosti se lahko uveljavijo le v tesni povezavi delegacij s svojo bazo, le z njihovim organiziranim, stalnim delom.

Slišati je tudi različna mnenja, kako doseči, da bi delegati vseh skupščin delovali na osnovi smernic svoje baze in stališč delegacij. Relativno lažje smo to urejali na ravni občin, v širših okvirih pa je še veliko nerešenih vprašanj. Vse prepočasni se uveljavlja spoznanje, da baze in delegacije niso volile samo delegatov v občinsko skupščino, ampak tudi v skupščine drugih družbenopolitičnih skupnosti, in da morajo biti vsi skupaj dejavnik njihovega povezovanja. Ne more biti delegatske politike in odločanja v republiški ali zvezni skupščini, če v oblikovanju politike in v odločitvah niso imeli pomembne besede tudi delegati občinske skupščine.

VINKO BLATNIK

TELEGRAMI

LIMA — Generalni sekretar salvadorske revolucionarne demokratske fronte Guillermo Ungo je opozoril na nevarnost oborožene intervencije v Salvadorju. ZDA je obtožil, da pripravljajo takšen poseg, da bi podprle salvadorsko vojaško hunto. Guillermo Ungo, ki se trenutno muči v Peruju, je tudi izjavil, da vlada ZDA pri tem računa s podporo posameznih srednjeevropskih držav, kjer je na oblasti vojaška diktatura.

BEJRUT — Izrael je sporočil, da ima odslej področje med rekama Litani in Zaharani na libanonskem jugu za stalno tarčo svojih vojaških napadov. Kot je sporočil namestnik izraelskega obrambnega ministra Mordechai Isipuri, „so neposredni napadi na palestinske položaje učinkovitejši od sobstreljevanj z zemlje oziroma od letalskih napadov.“ To je odkrita napoved manjših ali večjih operacij izraelskih padalcev in pehote na libanonskih tleh, podobnim zadnjima dvema napadoma v minulih desetih dnevih.

FREETOWN — V glavnem mestu Sierra Leone pripisujejo izreden pomen bližnji 2. konferenci radiodifuznih organizacij nevrščene države. Prvo zagotovilo, da bo konferenca uspešna, vidijo tukaj v dosedanjih rezultatih in v realni perspektivi, kar zadeva sodelovanje nevrščene države na tem področju. Spodbudo za to sodelovanje, hkrati pa laskavo oceno, je ta dejavnost dobila tudi na vrhunski konferenci v Havani. Najboljši dokaz o mednarodnem uspehu tega pa je bila lanska svetovna konferenca o radijskem prometu v Zenevi.

MADRID — V španskem glavnem mestu so sporočili, da bo vodja španske delegacije na konferenci o evropski vamosti in sodelovanju Javier Ruperez kmalu obiskal Washington in Moskvo, kjer naj bi beseda tekla o pripravah na madridski sestanek.

tedenski mozaik

ROJSTNI DAN je mogoče praznovati tako in drugače, hrupno in mirno, veselo ali žalostno, toda malokdo bo imel priložnost praznovati svojo obletnico tako kot sovjetski vesoljec Valerij Riumin. Pred dnevi je praznoval svoj enainštirideseti rojstni dan na palubi vesoljske ladje Saljut-6. To je brez dvoma nenavadno, toda še bolj nenavadno je, da je to za tega sovjetskega vesoljca že drugi rojstni dan zapored, ki ga je dočakal v vesolju. Tudi lani je bil namreč ob istem času „tam zgoraj“, v isti vesoljski ladji. Tedaj je bil z njim kolega Vladimir Liakov, s katerim sta se srečno vrnila na zemljo avgusta lani. Aprila letos je znova odletel v vesolje, topot s tovarišem Riumin je doslej prebil v vesolju že več kot 300 dni, kar je svetovni rekord... in rekordno število praznovanih rojstnih dnevo v vesolju...

NEKE VRSTE rekord (le da žalostne vrste) pa so zabeležili tudi v Združenih državah Amerike, kjer je bilo v zadnjih nekaj dneh kar šest ugrabitve potniških letal. Vse so ugrabili Kubanci, ki so nedavno tega pristi kot begunci v ZDA. Toda po prvem navdušenju nad drugačnim okoljem jih je kmalu minila volja po takim življenju in drug za drugim so začeli ugrabljati letala ter jih usmerjati na Kubo.

NAJBURŽ SE tako spravejo tudi vodilni uslužbenci znanenitega podjetja za varstvo premoženja Brink's inc., ki so ostali prikrajšani za 1,8 milijona dolarjev. Toliko denarja je bilo namreč v avtomobilu, ki je prevzel dolarje z neke podružnične banke, da bi jih prepeljal v centralo. Toda agenta, ki naj bi obvarovala ta denar med prevozom, sta se očitno premislila in ga nabasala v vrečo ter pobegnili. Sedaj ju iščejo... in denar seveda (gre za drugi največji rop gotovine v zgodovini kriminala ZDA) tudi...

DELAVCEM V ZASEBNEM SEKTORJU

Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju Črnomelj razpisuje **ŠTIPENDIJO-POMOČ PRI STUDIJU** delavcem v zasebnem sektorju, ki so interesi, da v času 1980-81 obiščejo redni ali dopolnilni tečaj — seminar v svoji stroki — drobne obrti. Informacije dobite ob prijavi v pisarni obrtnega združenja Črnomelj—Kolodvorska 25.

635/35—80

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELAVCEV TTG TOZD—GOSTINSTVO LJUBLJANA, Trg OF 7

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

Za bife Črnomelj

NATAKARJA(ICO)

Pogoj: KV ali PKV natakara

Za Kolodvorsko restavracijo Novo mesto

1. NATAKARJA(ICO)
2. KUHAARJA(ICO)

Pogoj: pod 1. KV ali PKV natakara
pod 2. KV ali PKV kuhar

Predpisana je poskusna doba 1 mesec. Kandidati naj posredujejo pismene vloge z dokazili o strokovni usposobljenosti na TTG TOZD—Gostinstvo Ljubljana, Trg OF 7, ali se osebno zglasijo v Kolodvorski restavraciji Novo mesto.

631/35—80

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Kazalce na urah bomo morda že to zimo premaknili za eno uro nazaj. ZIS je na seji naložil zveznemu odboru za delo, zdravstvo in socialno zdravstvo, naj čimprej pripravi predlog zakona, ki bo urejal zimski in poletni delovni čas, spremenjen s premikom ure. Če bo spoštovan običajen postopek za sprejetje zakona, bodo spremembe začele veljati aprila prihodnje leto, vendar pa je možno sprejetje zakona tudi po skrajšanem postopku, v kolikor bi se s tem strinjali svet ZSJ, zvezna

„Premikanje“ časa

konferenca SZDL in gospodarska zbornica Jugoslavije. V tem primeru in na temelju informacije, ki jo je ZIS ocenil kot temelj za izdelavo predloga zakona, bi 28. septembra premaknili kazalce za eno uro nazaj, vsakega 6. aprila pa za eno uro naprej. To pomeni, da bi se v poletnem obdobju vračali na sedanji čas.

Takšna rešitev bi, kot so poudarili, ugodno vplivala na boljši izkoristek delovnega časa in produktivnost dela, prav tako pa tudi na smotrnejšo uporabo energije ter zdravstveno in delovno sposobnost prebivalstva.

Delovna skupina je pripravila še dve informaciji. Možno bi bilo namreč izvesti popravke tudi s premikom ur samo poleti za določen čas naprej, s čimer bi se izognili delu

v skrajno visokih poletnih temperaturah. Toda s tem ne bi dosegli niti približno takšnih ekonomskih učinkov, kot jih je mogoče s premikom ur po zimski nazaj. Določene prednosti ima tudi dvojno premikanje ur glede na sedanji čas. Torej poleti in pozimi naprej oziroma nazaj.

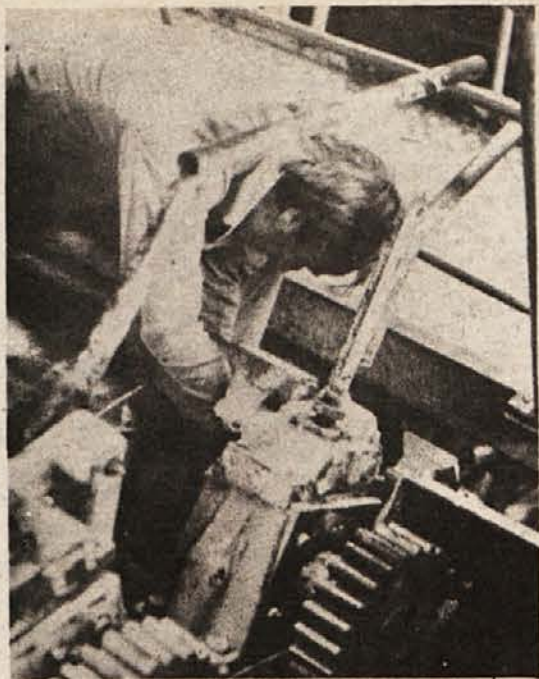
Delovna skupina je kot najugodnejšo rešitev ocenila zimski premik ur nazaj, s čimer se bomo izognili temu, da se delovni dan ne bo začel uro ali celo dve pred zoro. Z boljšo izrabo dnevne svetlobe pa bomo tudi precej prihranili. Zvezni odbor za energetiko in industrijo je v sodelovanju s skupnostjo jugoslovanskega elektrogospodarstva ocenil, da bi lahko privarčevali blizu 12 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar v odnosu na dnevno porabo v Jugoslaviji znaša okoli 7,5 odstotka. Ocenjujejo, da bi bilo precej prihrankov tudi v prometu, kmetijstvu, ogrevanju stanovanj in drugje, vendar izračunov o tem še ni.

Premik kazalcev na uri pa bi bilo treba določiti enotno za vso državo. Da bi dosegli želeni cilj, potem je bistveno, da v tozid ne spreminjajo sedanjega začetka delovnega časa. Glede na to, da so delovni kolektivi glede določenega delovnega časa, razen tistih, ki opravljajo dejavnosti, ki so splošnega pomena, povsem svobodni, bo po sprejetju zakona nujno organizirana družbena akcija.

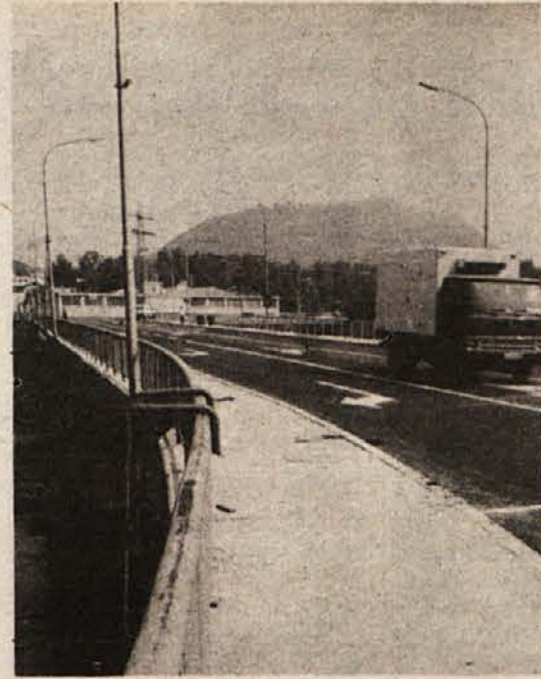

KANALIZACIJA NA GRMU – Precešen del Novega mesta še nima urejene kanalizacije. Krajevna skupnost Kandija-Grm je investitor del pri gradnji kanalizacije na Valantičevem gm. Seveda so taka dela v že zgrajeni soseski bolj zamudna, za stanovalce pa ne ravno prijetna.

OBNOVA STROJEV – V mirenki Kolinski se te dni temeljito pripravljajo na začetek predelave krompirja iz letošnje letine. V času, ko stroji stoje, jih bodo temeljito popravili in obnovili. Linije za predelavo krompirja so namreč stare že deset let in terjajo vedno več popravil.

MOST ZNOVA PREVOZEN – Negodovanj, da dela na krškem mostu tečejo prepočasno, je bilo konec potem, ko so delavci Tehnike prijeli zares, uvedli dodatno izmeno in povečali število delavcev. Tako je bil most odprt še pred rokom, urediti bo potrebno le še pločnike (Foto: J. Pavlin)

NIČ VEČ POPLAV – Delavci Vodnogospodarskega podjetja iz Novega mesta v teh dneh končujejo dela na novi kilometer dolgi strugi Lokvanjskega potoka pri Raki. Tega se še najbolj vesele kmetje, lastniki polj in travnikov, ker jim je potok večkrat letno poplavljal kmetijske površine. (Foto: J. P.)

134 VAGONOV MANJ SADIJA
Medtem ko pri krškem Agro-kombinatu pričakujejo v vinogradih rekordno letino, pa kaže TOZD Sadjarstvo-poljedelstvo povsem drugače. Na skupno 294 ha nasadov sadja bo pridelek breskev sicer zadovoljiv, zato pa bo občuten izpad na plantažah jablan in hrušk. Pomladansko in poletno deževno vreme je zmanjšalo oplodnjo in povečalo osip, zato bo jabolk za 21 in hrušk kar za 40 odst. manj, kot so načrtovali. To dejansko pomeni za dobro četrtino slabši pridelek ali namesto 510 le 376 vagonov hrušk in jabolk. Sedaj pa je že jasno, da se bo tudi obiranje pričelo z 10 do 14-dnevno zamudo.
V. P.

Kaj se bo pokazalo za kuliso?

V preteklih dneh je več jugoslovanskih časnikov objavilo vest, da iz FAD (tovarne avtomobilskih delov) iz Gornjega Milanovca opozarjajo na nevarnost, ki grozi udeležencem v prometu zavoljo uvoznih 300.000 avtomobilskih gredi sumljive kakovosti iz Italije. Te naj bi bile po navedbah dopisnika Tanjuga Radomira Jeremiča zelo slabe kakovosti, uvozili pa naj bi jih bili trgovinska organizacija Vardar iz Skopja in novomeška tovarna IMV.

jalcem gredi, s firmo Ehrenreich, za odkup licence, da bi lahko ponudili gredi tudi drugim jugoslovanskim proizvajalcem avtomobilov. Za potrebe naše proizvodnje in za oskrbovanje prodajne mreže z rezervnimi deli za avtomobile, ki jih je naša hiša montirala ali uvozila, moramo te gredi vsekakor uvažati. V zvezi s tem vprašanjem so imeli predstavniki službe za kooperacijo v začetku julija letos pogovore z odgovornimi ljudmi iz FAD. Če naj bi ta akcija prispevala k vzpostavitvi novih kooperantskih odnosov, je prav gotovo napačno lansirana. Hkrati menim: če zares obstajajo neki problemi, ki jih OZD same ne morejo rešiti, imamo zato gospodarsko zbornico SR Srbije in Slovenije, splošno združenje za predelavo kovin, gospodarsko zbornico Jugoslavije, navaja Levičnik. S tem pa zavesa pred kuliso še ni odgrnjena. Na potezi so tržne in devizne inspekcije, v tovarni IMV pa

do zaključka redakcije tudi nismo mogli dobiti nikogar od odgovornih, ki bi lahko dal za javnost izjavo, s katero bi osvetlili še drugo plat medalje. Ni pa prvič, da v IMV v najbolj dramatičnih trenutkih javnosti postrežejo le z molkom.
R. BAČER

K domačim virom

Papirničarji vlagajo v gozdove – Surovine doma

Ker poraba lesa za potrebe celulozno-papirne industrije pri nas prerašča zmogljivosti oskrbovanja z domačimi surovinami in je naša največja tovarna te vrste, „Djuro Salaj“ iz Krškega, prisiljena surovine tudi uvažati, postaja vse pomembnejše, da z ustreznimi vlaganji v gozdove zagotovi ne samo dovolj surovine za proizvodnjo, temveč prepreči nepotrebno izgubljanje deviznih sredstev. Krški papirničarji se tega zavedajo. V preteklih letih so že vložili sredstva v plantažne nasade topolov in nekaj tudi v gozdove, v prihodnjem srednjeročnem obdobju pa računajo z večjim vlaganjem. Za letošnje leto so planirali v povezavi z gospodarskimi organizacijami vlaganja v 1.000 ha gozdov. Gotovo je takšno povezovanje v prid enim in drugim.

Iz nogavice v banko

Sredstva občanov v Ljubljanski banki spet narasčajo

Znano je, da je bil nekako konec preteklega leta naval na bančnih pulh za dvig denarja in prihrankov vseh vrst. Kot bolezen se je razširil dvig denarja iz bank, nekaj mesecev zatem pa smo glede tega zapluli spet v normalnejše vode. Verjetno so ljudje spoznali, da nima smisla držati denarja doma v nogavicah, saj bi v banki le teklo obresti, pa so ga začeli spet nositi nazaj. Podatki novomeške Temeljne ljubljanske banke za prvo polletje kažejo, da so sredstva občanov ob koncu junija prvič preseгла stanje sredstev ob koncu lanskega leta. Sredstva občanov so se povečala za 27 odst. v primerjavi s koncem leta 1979, dinarska pa za 4 odstotke. Pri teh podatkih gre upoštevati, da so se devizna sredstva občanov v banki povečala predvsem zaradi devalvacije, saj se je količina denarja čez noč povečala za 120 milijonov dinarjev, medtem ko zaradi vse hujše draginje ljudje ne zmorejo več puščati skoro nedotaknjenih rednih osebnih dohodkov enega v družini na banki. Zdaj so dvigi pogostejši, varčevanje pa resnejše. Ob povečanju dinarskih sredstev občanov je poudariti, da je to največ zasluga namenskega vlaganja in varčevanja za gradnjo.

OBVESTILO VINOGRADNIKOM

Društvo vinogradnikov Bele krajine obvešča, da izleta na Hrvaško ne bo, ker je premalom prijavitelcev. V Koper se je prijavi 125 oseb, zato bodo peljali tja 3 avtobusi. Prvi avtobus gre iz Črnomlja ob 4. uri, nato v Lokve, Miheljo vas in Ručetno vas in naravnost proti Koprskemu. Drugi avtobus bo naložil preostale iz Črnomlja, Ručetne vasi in Semiča ter se po partizanski magistrali napotil proti Koprju. Tretji avtobus bo v Semiču pobral preostale prijavitelce, se ustavil v Stranski vasi in šel v Metliko, kamor bo prispel ob 4,30. Ustavil se bo pri Vinski kleti KZ Metlika in se nato ustavil na vseh postajah do Jugorja, nato pa šel preko Gorjancev do Motela Ljubljana-Postojna, od koder bodo vsi trije avtobusi krenili v Koper.
F. D.

Sejmišča

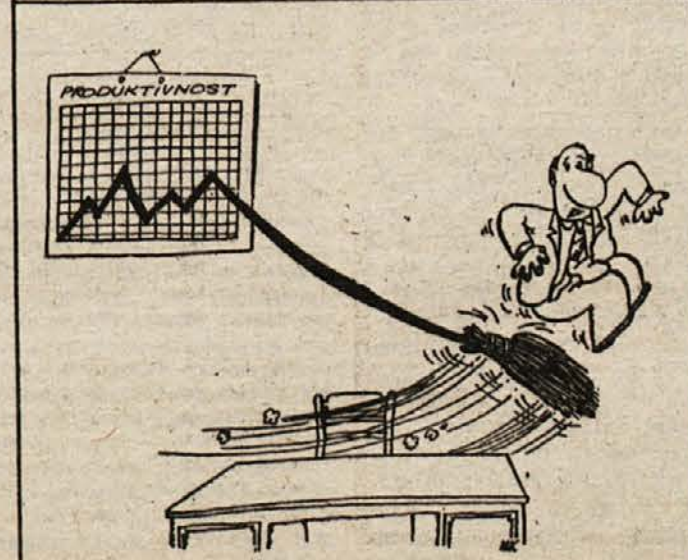
NOVO MESTO: Ponedeljkov sejem se po živahnosti ni bistveno razlikoval od prejšnjih, pa tudi cene so ostale v glavnem nespremenjene. Naprodaj je bilo 206 prašičkov, starih od 6 do 12 tednov in 27 prašičev od 3 do 6 mesecev. Kupci, v glavnem iz domače občine, so odpeljali 146 prašičev. Cene pa so bile naslednje: za mlajše prašičke po 1.100 do 1.550 dinarjev, za starejše pa po 1.600 do 2.800 dinarjev.

BREŽICE: Tudi tu na sobotnem sejmu ni bilo posebno velikega prometa. Rejci so pripeljali 359 prašičev, starih do 3 mesece. Prodanih je bilo 227 živali, za kilogram žive teže pa je bilo treba odšteti po 72 do 7 dinarjev.

Kmetijski nasveti

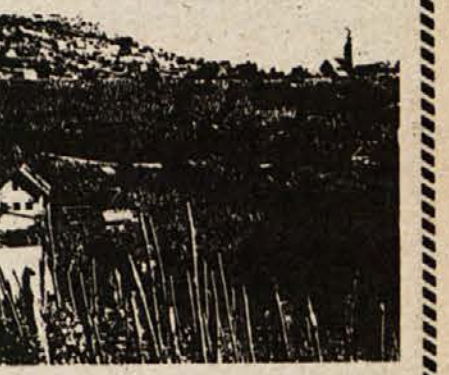
Traktor kot sovražnik

Izpolnil je sicer upe, ki smo jih stavili vanj: postal je kmetov nepogrešljivi pomočnik, postal pa je tudi kmetov sovražnik. V poletnih mesecih ne mine teden, da ne bi pod težo traktorja ugasnilo življenje. V Sloveniji terja zdaj že 50 ali še več žrtev na leto. Koliko družinskih tragedij, koliko prizadetih kmetij, ki jim nesreča vzame najboljše za delo sposobne roke! Časniki pišejo, opozarjajo, razmere pa se kaj malo spreminjajo, kot da ni škoda kmetovega življenja. Ze dvajset let je, odkar imamo v Jugoslaviji zakonjen pravilnik, ki govori o varstvu pri kmetijskem delu. V njem je natančno zapisano, kakšen mora biti traktor, da je varen za voznika, vendar se proizvajalci, prodajalci in kupci kaj malo menijo zanj. To malomamotno potem plačujemo z življenji. Pravilnik pravi, da mora imeti vsak traktor za opravljanje kmetijskih del vgrajeno kabino, ki varuje voznika pred namreč tako skonstruirana, da zdrži težo traktorja, če se prevrne. Izjemoma pravilnik dovoljuje namesto kabine močan varnostni odvir, vendar ugotavljamo, da proizvajalci traktorjev ne vgrajujejo ne enega ne drugega. Tu bi morala odločneje poseči delovna pa tudi tržna inspekcija! Po pravilniku je obvezen tudi kazalec naklonskega kota oziroma položaja traktorja. Četudi tak kazalec malo stane, jih traktorji nimajo in pogosto se zgodi, da traktoristi precenijo stabilnost traktorja in končajo pod njim. Tudi kardanski zglobovi pri mnogih traktorjih niso zaščiteni tako, kot je predvideno v pravilniku, in če se upoštevamo, da brni na naših poljih dvajset in več vrst traktorjev, je še več možnosti za nesrečo. Res je že skrajni čas, da kaj korenitega ukrenemo. Odločilnega pomena je tudi preventivna vzgoja voznikov, saj je kljub pomanjkljivim traktorjem največ nesreč vendarle kriv človek, ki je podcenjeval nevarnost in precenil svoje in traktorjeve sposobnosti.
INŽ. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Pred pričetkom zorenja grozdja, ko je rast mladik prenehala, vendar na trti še niso vidni znaki zorenja grozdja in mladik, so na trti najbolj vidni znaki

virusnih boleznih vinske trte

O virusnih boleznih vinske trte vemo več le zadnjih 15 let. Zelo obširno je o virusnih boleznih vinske trte pisal že pokojni fitopatolog (strokovnjak, ki proučuje zastislne bolezni in škodljivce) dr. inž. Vilko Masten v poročilu Kmetijskega inštituta Slovenije. Profesor Biotehnične fakultete v Ljubljani dr. inž. Lojze Hrček je oktobra 1969, po obisku in posvetovanjih o virusih na trti na univerzi v Davisu (Kalifornija ZDA), napisal svoje „Raziskave virusnih boleznih v okviru selekcije vinske trte.“ Biotehnična fakulteta v Ljubljani je junija 1972 priredila poseben posvet o ciljih selekcije trte, na katerem je prof. dr. inž. Hrček podal problematiko virusov, inž. Šišakovič je pa prikazal znake virusov. Opis virusnih boleznih vinske trte je tudi v knjigi „Vinogradništvo“ (Doberšek), Ljubljana 1978 (Državna založba Slovenije).

celo rastline. Na kratko: mnoge virove nastopajo v tako močnih oblikah, da rastlino uničijo.

Dosedanje spoznavanje virusov na rastlinah

Prvi znak virusnih obolenj pri rastlinah je ugotovljen na slikah iz sredine 16 stoletja, ki prikazujejo bujnost cvetenja tulipanov. Bolezni degeneracije krompirja so opisane v Evropi že leta 1757, leta 1764 pa je opisana druga virusna bolezen krompirja, znana pod imenom „curl“. Bolj določeno znanje o virusnih boleznih rastlin je podano v delu A. Mayerja leta 1886 pri raziskovanju virusnih boleznih tobaka, pri čemer se je opiral na leta 1857 opisana dognanja Swietena. Pri raziskavah se je Mayerju posrečilo izločiti sok okužene rastline, s katerim je povzročil podobne znake na posečilo izločiti sok okužene rastline, s katerim je povzročil podobne znake na zdravih rastlinah. Pozneje je E. Smith ugotovil, da se bolezen prenese s popki cepiča od okužene na zdravo rastlino. Ob koncu prejšnjega stoletja (1892) je ruski botanik Ivanovski s poskusi potrdil Mayerjevo ugotovitev in k tej dodal, da sok okužene rastline prefiltriran (precejen) skozi filtre (cedila), ki zadržujejo bakterije, obdrži svoj kužni značaj. Kmalu potem so učenjaki Loeffler in Froch na podoben način odkrili živalsko bolezen slinavko in parkljevko (nevama je tudi za ljudi), ki jo povroča virus.

o virusih na splošno

Geografska razširjenost virusnih boleznih je splošna. Samo ime virus je latinskega izvora in pomeni strup. Prej se je ta izraz uporabljal v širšem obsegu, danes pa ga uporabljamo takrat, kadar želimo označiti povročitelje kužnih boleznih ljudi, živali in rastlin, ki so nevidni pod navadnim drobnogledom (mikroskopom). Zato boleznih, ki jih ne moremo pojasniti s prodorom kakih mikroskopskih mikronov, imenujemo virusne bolezni.

Rastlinska virologija

je po dr. inž. Hrčku nauk o rastlinskih virusnih boleznih ter je še mlada znanstvena panoga, ki je dosegla večji razvoj šele v zadnjem desetletju (po letu 1950). Glede na to, da imajo rastlinske virove zelo velik ekonomski značaj, je postalo preučevanje teh boleznih aktualno (nujno). Lahko trdimo, da ni gojene rastline, ki ne bi bila ogrožena od virov. Do sedaj je ugotovljeno (leta 1972) prek 200 različnih virov, pri čemer se število teh boleznih stalno večja. Tako je na primer samo pri koščičastem sadju znanih okrog 50 različnih virusnih boleznih, pri krompirju 15 itd. Pri tem je treba povedati, da so zlasti pri krompirju virusne bolezni močno razširjene. Razumljivo, da v tem pogledu vinska trta ni izjema.

Po dr. inž. Mastenu so virusi povzročitelji mnogih nevarnih kužnih boleznih ljudi in živali (na primer influenza pri ljudeh, pasja steklina, slinavka in parkljevka, kokosja kuga itd.). Tako obolijo tudi rastline za različnimi virusi. Posledice teh obolenj na rastlinah ugotavljamo po najrazličnejših pojavih izmalichenj raznih rastlinskih organov, listov (deformacija listov), poganjkov (degeneracija) ter cvetenih in drugih rastlinskih organov, na primer zastoj v rasti raznih rastlinskih organov ali

DT (dalje drugič)

Z zalogami povzročili pomanjkanje

V novomeški Krki pravijo: „Zaradi dobičkaželjnosti nismo nikdar opustili proizvodnje posameznih zdravil, pač pa so bili zastoji zaradi pomanjkanja uvoženih surovin“ — Izjave odgovornih pojasnjujejo trenutni položaj v farmacevtski industriji

Oskrba z zdravili je zadnje čase približljiva snov za obravnavo v raznih strokovnih in drugih republiških organih, ki ukrepajo na zahtevo javnosti in bolnikov, ogroženih zaradi pomanjkanja nekaterih zdravil. Kako so v novomeški Krki preživljali to krizo in kako so se v njej obnašali kaj je prinesla kolektivu podražitev zdravil, so povedali trije odgovorni iz tovarne: „inž. Ivanka Morossini, direktorica TOZD Zdravila; magistra Nada Mlakar, pomočnica direktorja prodaje zdravil in Marjan Šonc — direktor finančne službe Krke.

MOROSSINI: „V prvem tromesečju letos v naši proizvodnji zdravil ni bil izpolnjen plan zaradi pomanjkanja deviz in surovin. Bili smo pod udarom odloka o 15-odstotnem zmanjšanju uvoza v primerjavi z lanskim. V naslednjih treh mesecih so se razmere popravile in plan proizvodnje in prodaje je bil ob polletju celo presežen. Pri nas ni bilo čutiti takega pomanjkanja zdravil kot ponekod, mi pa smo stranke lahko zadovoljili tudi s prodajo zalog od prejšnjega leta.“

MLAKARJEVA: „Ko nismo imeli na voljo dovolj deviz za uvoz surovin, ki jih v Jugoslaviji ni dobili, smo morali proizvodnjo nekaterih zdravil začasno zmanjšati ali opustiti. V tistem kritičnem času smo pač s surovinami, ki so bile na voljo, dali prednost proizvodnji, ki je za nas donosnejša. To je povsem normalno ravnanje. Pokazalo pa se je, da je ob novicah v javnosti, češ da zdravil zmanjkuje, nastal naval pri nakupu.“

Zaloga zdravil so si delale lekarne, bolnišnice pa tudi zasebniki. Tako je v kritičnem času zdravil še bolj manjkalo. V nekaterih primerih ni bilo dobiti domačih surovin, večsibih povsem enostavnih stvari, brez katerih naša proizvodnja ni možna.“

— Ali lahko naštejete nekaj primerov, ko so „domače ma-

lenkosti“ ustavile proizvodnjo zdravil?

MLAKARJEVA: „Vzemimo, za primer, pomanjkanje aluminijaste folije. Ker je ni bilo, nismo mogli začasnodelati važnega antibiotika. Zaradi pomanjkanja injekcijskih ampul nismo mogli delati sterilne vode. Ker ni bilo steklene embalaže, smo začasno ustavili proizvodnjo Vitamina B1, cedilamida. Nekaj časa tudi ni bilo dobiti navadnih kartonskih škatel — zunanje embalaže, pa je tudi ta malenkost povzročala zastoj.“

— Kako je nedavna podražitev nekaterih zdravil vplivala na Krko?

ŠONC: „Popravek cen nekaterih zdravil, ki so bile od leta 1965 na isti ravni, bi bil lahko zelo dobrodošel za povečanje dohodka Krke, a nam del tega dohodka vežejo sovalganja pri investicijah v tiste delovne organizacije, ki ustvarjajo proste devize in nam jih odstopajo. Gre za vlaganja, ki jih moramo sprejeti, da si zagotovimo sredstva za nemoten uvoz. Glede teh poslov se povezujemo z Igralnico Kazino Portorož, s Slovenijalesom—Stillesom iz Sevnice, z Novolesom in še nekaterimi drugimi. To sovalganje sloni na pravih dohodkovnih odnosih in s tudi sporazumi „požegnani“ od siseota.“

Gotovo bodo ugodnejše cene za zdravila izboljšale tudi

likvidnost Krke, ki v zadnjem času ni bila najboljša.“

— Kako v vašem kolektivu sedite resolucijski zahtevi, da je nadomeščati uvožene surovine z domačimi?

ŠONC: „Če kdo, smo mi prvi, ki raje kupujemo doma, kot da bi uvažali. V farmacevtski stroki pa nekaterih substanc v Jugoslaviji enostavno ni.“

MOROSSINI: „Prizadevanja za domače bazične surovine so pri nas lepo izražena v „Programu 64“, ki se uresničuje. Gradimo objekte, v katerih bomo povečali proizvodnjo antibiotika in tako povečali izvoz, da nam bo ta v letu 1981 dal (samo povečanje) 15 milijonov USA dolarjev. V tem obratu bomo proizvajali bazične farmacevtske surovine, predvsem najzahtevnejši antibiotik, ki ga bomo izvažali tudi v Ameriko, na Japonsko in v Anglijo.“

ŠONC: „Po načrtih bi moralo biti vse nared, da bi se proizvodnja v novem obratu začela v prihodnjem letu. Dokončanje objekta je pred nekaj dnevi postavil pod vprašanje novi odlok, ki omejuje uvoz opreme. Okrog 90 odst. opreme je že vgrajeno, gre pa še za okrog 10 odstotkov potrebne uvožene opreme v vrednosti 2 milijona DM, kar ni hudo veliko, a nam kljub temu, da smo že vse uredili, spet onemogoča dograditev objekta. Če ne bomo dosegli, da bo ta del opreme možno nabaviti, bo ogrožen tudi 15-milijonski (dolarski) povečan izvoz v prihodnjem letu. Tako se nam čisto dogaja, da v zadnjem hipu pride kaj nepredvidenega, na kar nismo računali, pa bistveno menja naše možnosti.“ R.BAČER

Del nekajdnevnega obiska v Sloveniji sta predsednik in sekretar Katalonske združne partije Gregori Lopez Raimondo in Antonio Gutierrez Diaz minuli torek izkoristila tudi za ogled turističnih in kulturnih znamenitosti krške ter brežiške občine. V spremstvu Franca Šetince, Rudija Čačinoviča, Lojzeta Brškega ter Jožeta Smoleta sta obiskala Kostanjevico, Posavski muzej v Brežicah in čateške Terme, medtem pa so imeli tudi plodne delovne pogovore. Gosta iz Španije sta se predvsem zanimala za naš komunalni sistem, financiranje družbenih dejavnosti ter kmetijska vprašanja. (Besedilo in slika: V. Podgoršek)

Sušna leta za ceste?

Glavna dolenska prometna žila bo se tesnila prometni tok — 50 km moderniziranih cest na našem območju

V naslednjih petih letih naj bi v Sloveniji porabili za nove ceste 16 milijard dinarjev. Kakor je številka videti visoka, pa ne obljublja veliko. Najbolj kritični odsek ceste Bratislava in enotnosti, ki teže prek Dolenjske, bo tudi v obdobju 1981 — 1985 predstavljal nevarno in nadležno prometno coklo. V predlogu osnutka samoupravnega sporazuma o temeljni srednjeročnega plana vzdrževanja in izgradnje cest v Sloveniji za naslednje srednjeročne obdobje zasledimo med cestnimi novogradnjami le desetkilometrski drugi pas na odseku med Bičem in Trebnjem, kar seveda pomeni, da se promet na naši izredno prometni zvezi z republiškim središčem in drugimi republikami kaj prida ne bo izboljšal.

Obširnejši je seznam tistih cest z našega območja, ki naj bi jih popravili, modernizirali ali utrdili. Del teh ureditev je še dolg iz preteklega srednjeročnega programa, del pa je nov. Do leta 1985 naj bi pri nas modernizirali 50 km cest, kar bo stalo okoli 286 milijonov dinarjev. Gre za prometne povezave med naselji. Med daljšimi je 8 km ceste Žužemberk — Trebnje, 6 km

ceste Adlešiči — Žuniči, 5 km ceste Bošjiva Loka — Osilnice in 5 km Trebnje — Mirna. Kočevje in Novo mesto naj bi dobila za 3,3 oziroma 5 km obveznih cest. Med načrtovanimi rekonstrukcijami je tudi dvokilometrski del ceste Trebnje — Mirna in 6 km med Stražo in Novim mestom.

Do leta 1985 naj bi zgradili tudi tri mostove: most čez Krko v Kostanjevici in v Dobrovi ter most čez Mirno pri Boštanju.

Ali bodo predlagane rekonstrukcije in ureditve ter novogradnje kaj prida izboljšale dušeče se slovensko cestno omrežje, pa je ob nenehnem naraščanju prometa vprašljivo. Prav tako je vprašanje, ali ne bo potrebno za ureditev v razvoju vse bolj zastajajočega cestnega omrežja zbrati več denarja, kot je predlog.

PLOČEVINASTA KAČA — Novo mesto res potrebuje obvoznice, saj zapornice na cesti proti Dal. Toplicam že občutno ovirajo promet in tvorijo bo najživahnejših urah prave čepe. (Foto: MiM)

POMOČI POTREBUJEJO

Hudo neurje v Slovenskih goricah je uničilo ves pridelek mnogim kmetom v tem delu naše domovine. V nesreči jim pomagajo s prostovoljnimi prispevki številni ljudje. Solidarnostni odziv občanov bo ob drugih oblikah organizirane pomoči nedvomno pomagal k hitrejšemu odpravljanju posledic. Prispevke lahko nakažete na žiro račun 51800 — 655 — 29707 pri mariborski SDK.

Iz peči na gradbiščih

Zaradi dražjega mazuta in zamrznjenih cen opekarna Zalog na robu rentabilnosti — Velik promet v trgovini

Slovenske opekarne lahko zadovoljujejo samo okoli 60 odstotkov potreb naše republike po teh izdelkih, zato ni čudno, da gredo njihovi proizvodi tako rekoč naravnost iz peči na gradbišča.

V opekarni Zalog pri Novem mestu pravijo, da bi lahko prodali vse, kar bi izdelali iz gine. V Zalogu se razkorak med povpraševanjem in ponudbo še toliko bolj čuti, saj je to daleč naokoli edina opekarna: najbližje so v Ljubljani, Celju, Karlovcu in Zagrebu.

„Precej opeke, ki jo pri nas prodamo, dobimo iz drugih opekarn“, je povedal tehnični vodja opekarnice Pavle Starič, „vendar zadnjega pol leta vedno težje uspešno dobiti opeko od druge.“ Kot pravi Starič, vse opekarne opuščajo izdelke z večjo težo, kot je poln zidak, kajti s težo so povezani vsi stroški v opekarstvu, saj za žganje in sušenje uporabljajo mazut, ki predstavlja že skoraj polovico stroškov od sedanjih prodajnih cen. „Po zadnji podražitvi naftnih derivatov nam niso odobrili podražitve naših izdelkov, zato je vprašanje, če je naša proizvodnja sploh še rentabilna,“ pravi Starič.

Polletni obračun je sicer pokazal sorazmerno dobre rezultate poslovanja. „To gre v veliki meri na račun velikega prometa v trgovini. Za 5 odstotkov smo zmanjšali porabo mazuta. Naše notranje rezerve pa so tako rekoč izčrpane. Pred zamrznitvijo cen smo imeli odobreno povišanje naših izdelkov za okoli 10 odstotkov, vendar do tega ni prišlo. Da bi sedaj poslovali na meji rentabilnosti, bi morali dvigniti cene vsaj za 5 odstotkov. Vendar teh nekaj odstotkov ni nič: opekarstvo je bazična industrija, kjer so potrebna velika vlaganja za razvoj. Za životarjenje je

5 ali 10 odstotkov že nekaj, če pa se hočemo razvijati, ni to nič.“

Kakšen strošek je za opekarno mazut, pove tudi podatek, da vsak dan potrebujejo 5 do 6 ton tega goriva, na leto pa za proizvodnjo 18 milijonov opečnih enot pokurijo celih 2.000 ton mazuta.

A. BARTELJ

Železničarji pridobivajo tovor

ZTO Novo mesto v prvem polletju uresničila 94 odst. načrtovanega prometa — Skrčen uvoz vplival na zmanjšani železniški tovorni promet — Nove akcije

Optimistična pričakovanja o nadaljnjem preusmerjanju tovarnega prometa na železnice se v letošnjem prvem polletju niso uresničila, saj je bil obseg dela v tovornem prometu v železniškem gospodarstvu Ljubljana za 10 odstotkov manjši od načrtovanega. S slabšimi rezultati od načrtovanih so prvo polletje zaključili tudi v ZTO Novo mesto, saj so uresničili le 94 odstotkov zastavljenih del v tonah razloženega in naloženega blaga.

Po razmeroma ugodnih dosežkih v prvih štirih mesecih je promet posebno upadel v maju in juniju. Aprila so naložili 80.887 ton blaga, junija pa le 69.924 ton. V primerjavi z lanskim letom je bil promet maja manjši za 11 odstotkov, junija pa celo za 15 odstotkov.

Vzrokov za take rezultate je več, nekaj tudi objektivnih, na katere železnica bistveno ne more vplivati. Manjši prevoz je tudi posledica upadanja blagovnih tokov iz tujine zaradi ukrepov omejevanja uvoza, dolensko, zlasti novomeško

gospodarstvo, pa je surovinsko močno vezano na njih. Sicer težji položaj pri pridobivanju tovara v tem času pa je tudi razkril, da železnica ni najbolj pripravljena na dogajanja na transportnem trgu.

Povsem jasno je, da sedanje razmere v gospodarstvu in podražitev naftnih goriv terjajo tudi cenejše transportne rešitve, zato v ZTO Novo mesto

INŠPEKTORJI V NOVIH PROSTORIH

Po daljši negotovosti se je Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto preselila iz pretesnih in neprimernih prostorov v novomeškem gasilskem domu. Od 20. avgusta dalje bo inšpektorje moč najti na Cesti komandanta Staneta 30 v prostorih, kjer sta doslej domovala Novograd in novomeška turistična zveza. Sletetv so opravili uslužbenci sami. Po skoraj triletnem domovanju v prostih Zavoda za požarno varnost, številnih prošnjah, zavrnitvi pomoči s strani Ljubljanske banke in še čem, so si delavci Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto vendarle oddahnili.

načrtujejo nove akcije za pridobivanje obsežnejših transportnih storitev. Največ si prizadevajo za uvedbo „cementne“ linije med Anhovim in Novim mestom, saj bi letno za porabnike lahko prepeljali do 30 tisoč ton cementa. Med uporabniki pa v zadnjem času raste tudi zanimanje za prevoz težjih tovorov po železnici, npr. železo za SGP Pionir iz Zenice, umetna gnojila iz Kutine, kar bi veljalo uresničiti.

PLINSKE JEKLENKE NA CESTI

V petek dopoldne je Ljubljčan Karel Turk peljal tovornjak s priklopicom od Podtuma proti Črmošnjicam. Ze pri Podturnu ga je dohitel tovornjak novomeškega cestnega podjetja, ki ga je vozil Jože Klobučar iz Dolenjskih Toplic. Med prehitvanjem se je Turk umikal na desni rob cestišča, pod težo vozila se je vdrila bankina, da se je tovornjak prekucnil na bok, medtem ko je prikolica obstala na cesti. Med nesrečo se je razsul tudi tovor plinskih jeklenk, vendar so na srečo ostale nepoškodovane. Škode na vozilu je bilo za 9.000 din.

Delo na strelišču

Strelsko društvo iz Sevnice je organiziralo na strelišču nad Radno pri Sevnici že več delovnih akcij, da bi napeljali elektriko in telefon. Ker so vsa ta dela zahtevala precej udarniških ur, sami pa temu navkljub svoji prizadevnosti in aktivnosti ne bi bili kos so vse akcije popostrili predvsem mladi in tudi pripadniki JLA, ki gradijo cesto Tržišče—Boštanj.

V nedeljo, 17. avgusta, so tako spet organizirali akcijo, pri kateri so se predvsem izkazali pripadniki JLA. Sodelovali so tudi mladi iz Jutranjke, Boštanja in taborniki Odreda treh smrek iz Sevnice. Pokrovitelj akcije je bila SO Sevnica. Izkopali so jarko in položili kabel. Opravljeno je celotno delo potrebno za priključitev elektrike in telefona. Po končani akciji so organizirali ob tabornem ognju kulturni program v obliki mitinga. Akcija ni uspela.

A. FELICIJAN

Asfalt do Poljan

Te dni je bila dokončana in asfaltirana cesta Ortnek — Velike Poljane v ribniški občini. Nova cesta je tudi širša in varnejša, saj je zmanjšan nagib klanca z 18 na 8 procentov.

Predračunska vrednost gradnje te ceste je bila 5.980.000 din. Od tega so občani zbrali 700.000 din in sicer v obliki samopriskpeva. Krajin Velikih Poljan so prispevali po 10.000 din vsako gospodinjstvo in še po 400 din na ha zemlje, prebivalci sosednjih vasi pa polovico manj.

Pri izvajanju del so sodelovali krajin, mladinska delovna brigada Majde Šilc iz Ribnice, del denarja za gradnjo pa je prispevala tudi SIS za komunalno in cestno dejavnost občine Ribnica.

Nova cesta je dolga 1650 metrov. Ob njej je treba opraviti še nekatera manjša dela. Urediti bodo morali bankine, zasejali travo in podobno. M. GLAVONJIČ

MALA ANKETA

„Se bomo pa bolj oblekli“

Varčevanje pri gretju

Kurilno olje obljublajo, s premogom je nekaj težav, do drv pa se lahko pride brez daljšega čakanja. Energetska kriza nas kar precej daje in vse bolj kaže, da jo bomo ublažili predvsem z varčevanjem. Ali smo pripravljeni varčevati pozimi?

ANICA BLATNIK, Novo mesto: „Imamo centralno ogrevanje, vendar bomo oktobra kurili kamin. Verjetno bomo kupili dodatno peč. Pozimi bomo ogrevali z nižjo temperaturo. Se bomo pa bolj oblekli.“

FRANCI KOŠIČEK, Novo mesto: „Imamo drva in nekaj lanskega premoga, največ pa bomo ogrevali z elektriko. Zaradi majhnih otrok bomo z energijo težko varčevali.“

VINKO ČEČELIČ, Metlika: „Od zunanje temperature je odvisno, kako bomo kurili. Že lani smo varčevali. Stanujem v bloku s centralnim ogrevanjem, zato ne bom sam odločal, kako bo toplo.“

MARIJA STANGELJ, Novo mesto: „S centralno ne bomo ogrevali vseh prostorov. Če bo potrebno, bomo uporabljali električno peč.“

MAJDA IVANEŽ, Trška gora: „Kurimo z drvimi. Pozimi bomo ogrevali le bivalni prostor.“

M.L.

SREČANJE BORCEV XII. SNOUB

V počastitev 37-letnice ustanovitve XII. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade in 35-letnice osvoboditve bo v soboto, 6. septembra, ob 10.30 pod pokroviteljstvom občine Ljubljana—Sila v Mostecu tovariško srečanje nekdanjih borcev XII. SNOUB. Na srečanju bodo sodelovala kulturno-umetniška društva občine, borcem jubilejantom pa bodo podeljena posebna spominska priznanja. Vse borce vabimo, da se udeležijo srečanja in da imajo s seboj odlikovanja in spominske znake XII. SNOUB. Ker bo za borce in njihove družinske člane iz občin Metlika, Črnomelj in Novo mesto organiziran skupen prevoz, prosimo, da povzročijo udeležbo v recepciji hotela Metropol v Novem mestu, tel. 21—447, do 3. septembra. Avtobus bo odpeljal na srečanje iz Novoga mesta ob 8.30.

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA

V prostorih Šolskega centra za notranje zadeve v Vikroah bo ta teden delovala mladinska politična šola, ki jo organizira republiška konferenca ZSMS. Te šole se bo iz trebnjske občine udeležilo 6 mladincev izmed članov predsedstva in najbolj delavnih aktivistov. Šola bo trajala do 23. tega meseca.

PADEL NA LIST MOTORNE ŽAGE

Komaj 8-letni Peter Razdrh iz Dobmiča je v četrtek popoldne pomagal pri žaganju drv z motorno žago Dragu Zupančiču iz Dobrave. Med žaganjem na del ležeče veje je Peter stopil nanjo, pri tem pa mu je, ko je Zupančič vejo naravnost spodrsnilo, Peter je padel naravnost na list motorne žage in pri tem dobil na nekaj hujših raztrganin na nogah in rokah. Hudo poškodovanega so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

PREHITRO JE VOZIL

Na magistrali v Obrežju pri Brežicah je prišlo v petek do prometne nesreče. Čamik Gastrad iz Kinkide je zaradi okvare pustil tovornjak s priklopnikom ob desni strani vozila, takrat pa je za njim strani pripeljal Marko Rajš iz Mostarja. Prišlo je do trčenja, v katerem se je hudo poškodoval potnik in osebnem avtomobilu 43-letni Ivan Pajk iz Mostarja, laže pa 45-letni Jure Pajk. Škode na pločevini je bilo za 100.000 din.

Pomisli, preden utrgaš!

Na izletih v naravo ne trgajmo vseprek — Zakon štiti 28 rastlin, ki jih je prepovedano uničevati

Sredi poletja smo in večkrat iščemo sprostitve v naravnem okolju. Narava je največja prijateljica človeka, toda na žalost je prav človek tisti, ki (večkrat tudi nenamerno ali iz nevednosti) ruši občutljivo ravnotežje naravnega okolja, v katerem živi in kamor se zateka po nove moči.

Znanstveniki često opozarjajo, da si človek z brezobraznim onesnaževanjem in uničevanjem narave žaga vejo, na kateri sedi.

S problemom onesnaževanja okolja je tesno povezan tudi problem uničevanja rastlinskega in živalskega sveta. Tudi pri varovanju žive narave bi morali biti dosledni in skrajno obzirn.

Tudi na tem področju človek lahko pokaže stopnjo svoje kulture, že najmlajšemu rodu pa vcepilja ljubezen in spoštovanje do vsega živega v naravi. Le zdrava in neonesnažena narava daje človeku to, kar od nje potrebuje in želi. Neokrnjena narava je dediščina, ki smo jo dolžni ohranjati tudi bodočim rodovom.

Tudi naše okolje je del domovine, zato je odnos do okolja in narave del patriotizma, ki ga moramo spodbujati, varovati in razvijati kot vse ostale dobrine naše družbe.

Naj ne bo odveč, če spet malo potrkamo na srca vseh, ki jim narava nekaj pomeni, in preleti-

mo seznam zakonsko zaščitene rastlin in živali.

ZAŠČITENE RASTLINE

Z odlokom Skupščine SR Slovenije o zavarovanju redkih ali ogroženih rastlinskih vrst so v Sloveniji zavarovane naslednje rastline: bela žrdana, lepi čovelje, blagajev volčin, dišeči volčin, Sternbergov klinček, alpska možina, močvirna logarica ali močvirski tulipan, gorska logarica, Clusijev svišč, Froelichov svišč, košutnik ali rumeni svišč, »Kochov svišč, panonski svišč, bodika — „božje drevo“, planika, brstična lilija, kranjska lilija, žafranska lilija, ozkolistna narcisa, rdeča murka, črna murka, avrikelj ali lepi jeglič, kranjski jeglič, veliko-nočnica, rjasti sleč, rumeni sleč, (grm raste v okolici Novega mesta) širokolistna lobodika in tisa.

Rastline zavarovanih vrst je prepovedano uničevati (tgati, ruvati, izkopavati, obsekovati, sekati), prenašati iz naravnih rastišč, prodajati ali odnašati v tujino). Prepoved se nanaša na vsak posamezni cvet ali del rastline. Za kršilce prepovedi se uporabljajo določbe zakona o varstvu narave.

D. VIDIC
Novo mesto

Po pol stoletja spet „DA“ — Zlata poroka Mazijevih v Metiki

Spet potrdila zvestobo

V 50 letih skupnega življenja nekaj bridkega in veselega

Petdesetletno zvestobo sta pred matiškarko v Metiki potrdila Marija in Anton Mazi iz Radovice. Zakonsko zvezo sta sklenila 28. julija 1930. Zastopnik občinske skupščine in njen dober znanec iz let NOB Franc Jakljevič jima je ob tem jubileju izrekel iskrene čestitke. Pri srčno praznovanju je bilo na Radovici v krogu njenih otrok in sorodnikov.

V letih skupnega življenja sta marsikaj doživela, mnogo lepih in grenkih dni. Anton Mazi je že v zgodnji mladosti iskal srečo v domovini in tujini. A zadovoljstva za delovnega in pridnega ni bilo. Vrnil se je v domovino, kjer je našel svojo Marijo; poročila sta se in preživela v težavah in zadovoljstvu skupaj 50 let.

V skromnosti in poštenju sta vzgajala tudi otroke. Najtežji udarec sta doživela, ko jima je nesreča iztrgala iz naročja Antona, ki je bil upanje in nada za domačijo.

Vedno sta bila svetel zgled zavednega Jugoslavana in Slovenca. Pri tem ju niso omajale težave na njuni življenjski poti.

Preživela sta dve svetovni vojni; vedno sta bila na strani borcev za človeške pravice. Svojo pripadnost in zvestobo sta pokazala predvsem v drugi svetovni vojni, ko sta nesebično in požrtvovalno delala za NOB. Anton kot aktivist OF, Marija pa kot prva partizanska mamica v organizaciji AFŽ.

Mnogim sta lahko za zgled, kako je treba biti zvest v zakonski zvezi, vzgoji otrok in biti zvest član naše skupnosti.

R. FIR

Metka dela vse

Izkazala se je pri zbiranju prispevkov za Črno goro

Metka Povl. bo v letošnjem šolskem letu obiskovala šteti razred osnovne šole na Raki. Še pred dvema letoma je hodila v osnovno šolo Bičevje na Viču v Ljubljani. Ob prihodu v novo okolje je bila presenečena, kako prisrčno so jo sprejeli tamkajšnji učenci in tovarišica. V razredu je takoj navezala mnoga prijateljstva.

Najprej si je z vztrajnostjo pridobila bralno značko, ob koncu šolskega leta pa diplomu, ker se je posebno izkazala pri zbiranju prispevkov za pomoč Črni gori, ki jo je prizadel potres. Metka pridno dela v mladinski organizaciji, kjer so jo letos izvolili za tajnico. Letošnjo pomlad se je vključila tudi v gasilsko pionirsko enoto pri PGD na Raki. Junija letos se je udeležila v Brežicah slovenskega gasilskega kongresa, obenem pa je uspešno nastopila na kvizu. Znanje je potrdila tudi v praksi, ko je julija z vrstniki iz svoje enote pomagala pogasiti požar v Ravnem, nedaleč od Rake.

Metka pravi, da jo zanima „prosvetno — pedagoško delo“ in da se bo po končani osnovni šoli vpisala na usmerjeno pedagoško gimnazijo, potem pa na pedagoško akademijo.

S. SKOČIR

pisma in odmevi

SOLA LEPEGA VEDENJA ZA POŠTARJE?

Nisem edini in najbrž ne zadnji, ki se ne more sprizniti s samovoljo novomeških poštarjev, ki te dni preurejajo telefonsko omrežje. Ne samo, da brez kakršnegakoli opozorila ali vprašanja začno razbijati fasado zasebne hiše, razrijejo asfaltno prevleko in zapuste za seboj kupe zemlje in ometa — za nameček še za nekaj dni preprosto odklopijo telefon. To, da med obnavljanjem linij telefon ne dela, je seveda znano že prvošolčku. Slednji pa tudi ve, da se je treba v življenju včasih celo opravičiti.

Novomeški poštarji očitno še niso začeli drgniti klopi šole dobrega vedenja.

BOJAN BUDJA

Atletika z grenkim priokusom

Novomeški atleti na slovenskem članskem atletskem prvenstvu niso razočarali, če upoštevamo vse vidike — Ali so v Novem mestu naklonjeni le „bleščečim“ športom? — V takih razmerah je vsak uspeh lep

Lani so novomeški atleti na prvenstvu SRS osvojili 6 zlatih in 2 srebrni kolajni in po številu zmag premagali vse slovenske klube na čelu s Kladivarjem. Letos so osvojili kar 5 kolajn več, toda zlati sta bili le dve. Namesto lanskih dveh srebrnih kolajn pa jih je bilo letos kar 7, to pa pomeni, da so Novomeščani osvojili 35 % vseh možnih srebrnih medalj (20 moških disciplin). S tem podatkom se na letošnjem prvenstvu pač lahko pohvalimo, ker sta v moški konkurenci manjkala samo dva atleta, ki bi na prvenstvu osvojila kolajne: Kopitar in Kajtna. Napovedi, da bo novomeška ekipa osvojila 6 naslovov prvaka, so bile pretirane in nerealne; aktivni atleti in trenerji so računali na 3, največ štiri. Zato tudi razočaranje ni na mestu.

Ne moremo, predvsem pa ne smemo zahtevati, da bi novomeška atletika, v kateri so delavne razmere iz leta v leto slabše (stadion propada v megli obljub, da bo nekoč obnovljen), standardno dosegala ali celo presegala, kot je n. pr. lani, uspehe celjske, mariborske, novogoriške in drugih, ki delajo na stezah iz umetne snovi, imajo pozimi ogrevane kopalnice, itd. O medaljah in rezultatih ter uvrstitvah na prvenstvu lahko rečemo naslednje: Cujnik je zlato zgrešil le za 2 cm, štafeta 4 X100 m je skoraj izgubila palico, a je kljub temu osvojila srebrno, med prvim na 1500 m in Žužkom, ki je bil 4., je bilo le 5 desetink sekunde razlike; v treh metrih so bili torej štirje tekmovalci, zmagal pa je favorit Lisec.

Tudi tisti, ki niso osvojili medalj, niso vsi razočarali: Polde Bučar je bil v teku na 800 m 4. z dobrim časom 1:55,1. Boril se je tako kot še ne, žal je izgubil drugo in nato še tretje mesto v zadnjih 30 m teka. Tone Bučar prav tako ni razočaral na 10 km, saj je bil 5. z osebnim rekordom 33:23,1. Koleta je skakal s premeško palico, ker njegova ni prispela v Celje, zato je uporabil le dvo-tretjinski zalet in seveda zaostal za svojim letošnjim najboljšim rezultatom.

Pravzaprav sta bili edini

KDAJ ASFALT NA ČREŠNJEVEC?

Vaščani Črešnjevecu so minuli teden opravili 400 prostovoljnih delovnih ur na širjenju vaških poti do ceste, ki kraj povezuje s Semičem. Trenutno je ta cesta veliko slabša, kot so vaše poti, in krajani, kaže, zamaš pričakujejo, da bo kdaj asfaltirana.

A. KAMBIČ
Cerovec

VESELO NA SMUKU

Delovni kolektiv semiške Iskre se je tudi letos zbral na Smuku, kjer so pripravili kulturni program, športna tekmovalja in družabno srečanje. Slavnostni govor je imel predsednik DS Edi Malnovič.

FRANC POJE

Pred kratkim smo se na pokopališču na Travi poslovlili od Franca Pojeta iz Srednje vasi, našega priljubljenega družbenega in političnega delavca ter vestnega gozdarja.

Rojen je bil v delavski družini in je tudi sam že v rani mladosti postal gozdni delavec, sekač in drvar. Med vojno se je odzval klicu OF. Brata Žana so okupatorji ustrelili kot talca. V Roški ofenzivi leta 1942 so tudi Franca ujeli in ga odpeljali v internacijo na Rab. Po kapitulaciji Italije je spet stopil v NOV in bil v 9. brigadi 18. divizije. Pri Žužemberku je bil ranjen. Za svoje junaštvo in zasluge je bil večkrat odlikovan.

Po končani vojni je bil logar v Podpreski. Njegovemu delu so vsi zaupali. Priljubljen je bil vodstvu in pri delavcih, ki jih je vodil on. Pridno in brez odmora ter dopustov je delal v letih po vojni. Leta 1961 je bil odlikovan z medaljo dela.

Na zadnji poti ga je spremlilo mnogo soborcev, sodelavcev in prijateljev.

F. KALIČ

ANTON ŠKOF

Življenjsko pot je končal Anton Škof iz Boldraza, posestnik in kmetovalec. Bil je kmečki sin. V družini je bilo deset otrok. Anton je ostal kot gospodar na kmetiji, ostali otroci pa so šli za kruhom drugam. Bil je delaven in razumen kmetovalec. Poleg kmetijstva se je bavil še s kolarstvom. Med NOB je nekaj časa deloval na terenu kot aktivist. Zlasti je veliko pomagal partizanom s svojim znanjem o kolarski obrti. Nato je vstopil kot borec v V. brigado in bil v njej do osvoboditve.

Tudi po osvoboditvi je po svojih močeh sodeloval na terenu v KS. Ženo sta vzgojila sedem otrok, ki so si ustvarili svoje družine in domove. Le najmlajši sin je ostal doma na kmetiji. Kljub slabemu zdravju je Anton s pomočjo družine obnovil domačijo in vinograd, kjer nadaljuje začetno delo njegov naslednik.

F. REGINA

PLOČEVINASTI SPOMENIK

V Novem mestu ob stari gimnaziji stoji čuden spomenik — pravi pravcati avto. Neznani „umetnik“ ga je pred letom dni postavil na ta prostor in zdaj čaka tistih dni, ko bodo avtomobili izginili z obličja zemlje ter bo postal spomin na čase avtomobilske slave. Samo malo prezgodaj se je pločevina ustoličila v ozki ulici.

Razglednic ni

Lepa je naša Dragarska dolina, pa naj si jo ogledamo izpod Trave, kjer je razgled po Čabranski in še dalje po Kolpski dolini, ali pa izpod Mošneveca proti Loškemu potoku. Sem prihajajo poslovni ljudje, bivši borci, ki so se med vojno mudili v Lazcu, Podpreski, Dragi, na Travi in tudi na Pungertu, turisti, lovci, odseljenci in drugi. Ko pride obiskovalec v Drago in Podpresko, bi rad pisal znancem razglednico, vendar zaman išče razglednico s pokrajinskim motivom Drage ali Podpreske. Dobijo se le kartice, na katerih so upodobljene cvetlice, vrtnice, vijolice ali pa zajčki, mucke, psički itd.

Nedavno sem bil priča, ko je družina na izletu zahtevala v trgovini pokrajinsko razglednico. Dobil je na vpogled, kar pač imajo. Izbrala je psa volčjaka in pikro pripomnila: „Če bi bilo vsaj napisano, da je to volk iz Dragarske doline.“

FRANC KALIČ
LAZEC 12

ZEBE JIH

Kaže, da zaposlene pri Petroli niso ogreli navali za kurilno olje in vroče cene bencina, saj so si v pisarni Petrolovske skladišča v Novem mestu ob koncu avgusta prižgali električni radiator. Z naftnimi derivati varčujejo, z elektriko pa ni treba?

F. REGINA

MLADI DOPIŠNIK

BILI SMO NA TRIGLAVU

V okviru proslav ob 35-letnici osvoboditve smo se člani mladinskega oddelka PD Novo mesto povzpeli na Triglav. Tradicionalnega štirnosednega izleta se je letos udeležilo 39 mladih planincev iz osnovnih šol Grm, Katja Rupena in Škocjan ter iz gimnazije in centra strokovnih šol.

V Novem mestu smo težko nahrbtnike naložili na vlak, ki nas je odpeljal do Bohinjske Bistrice. Po dolini Voje smo se vzpeli do Vodnikovovega doma, naslednji dan pa smo nadaljevali pot na Planiko in Kredarico. Očak Triglav nas je že zapeljivo vabil ves v soncu. Najmlajše pionirje smo dali v navezo in že smo uživali ob Aljaževem stolpu, večina nas prvič. Hitro je minila ura, ki smo jo prebili na najvišjem vrhu Jugoslavije. Tretji dan nas je čakal 2568 metrov visoki Kanjevec, nato pa smo uživali v sprehodu po dolini Triglavskih jezer.

DARJA PERŠE,
GORENJA VAS 54

KOLONIJA V IZOLI

Tudi letos so v sevniški občini organizirali kolonijo v Izoli. 1. avgusta se je tja odpeljalo 163 otrok.

Stanovali smo v hišah po štiri, osem in petnajst skupaj. Ob sedmih smo vstajali in nato telovadili, potem smo se kopali do kosila. Po kosilu smo počivali in se vmes zabavali. Pred večerjo smo delali v raznih krožkih.

V Izoli je bilo zelo prijetno.

PETRA KRAJNC
OŠ Sevnica

NA MORJU

Po šolskem radiu Slavček so povedali, da bo tudi letos letovanje otrok v Izoli. Sklenila sem, da se bom udeležila, kajti z očkom in mamico nismo nameravali iti na morje.

Bila sem nestrpna. Večer pred odhodom nisem mogla zaspati zaradi misli na morje in na školjke, ki sem si jih tako želela.

Ko smo se drugi dan pripeljali v Izolo, je bilo zelo soparno. Kljub temu smo šli na plažo šele popoldne. Ob igri je čas hitro minil in kot bi mignil, je prišla ura počitka. Dolgo nismo mogli zaspati, potem pa so se nam ob misli na nov naporen dan le zaprle oči.

NIVES VENE
Literarni krožek
OŠ Sevnica

V UČILNICE SE VRAČA ŽIVLJENJE

Šolsko leto se začne 1. septembra. Tako pravi šolska zakonodaja in tako bo tudi res. Iztekli so se zaslužni dopusti za učitelje in težko pričakovane počitnice za učence. Prosvetni delavci nimajo več počitnic, ampak dopuste. Vsi učenci tudi nimajo samo počitnic, ker je nekatere čakalo delo na polju, v brigadah, na počitniški praksi pa še kje. V poprečju so bili na počitnicah vsi kar dva meseca. Zdaj se bliža tremetek, ko bo treba spet poprijeti za učenje in delo. Takoj od prvega dneva dalje. Učenčvo znanje in napredek bi kazalo, tako kot pravi pravilnik o ocenjevanju, spremljati sproti in celovito. Nobenemu ni ljubo, če v šoli dosega neuspehe. Neprizadeta ob tem nista niti učitelj niti učenec. Doživljati uspehe je vendar največja sreča. Včasih je potrebna samo majhna spodbuda, pa gre na boljše.

Pedagoško delo ni lahko. Tudi zelo odgovorno je. Največje zažodčenje za učitelja je, če njegovi učenci napredujejo. V šoli in življenju. Takega mnenja so domala vsi v praksi prekaljeni učitelji, vzgojitelji in drugi sodelavci.

BESEDA ZA UVOD

V zadnjih nekaj letih je vzgojno-izobraževalna dejavnost na vseh stopnjah šolskega sistema izrazitejša kot kdajkoli prej v središču družbene pozornosti in odmevnosti. Temu neustavljivega gibanju pravimo na kratko preobrazba šolstva. Precej naporov v zvezi s tem je že mimo, poglaviti spopad za spremembe, ki naj vodijo k boljšemu, pa nas vse skupaj še čaka. Enoten sistem vzgoje in izobraževanja smo končno opredelili z zakonom o vzgoji in varstvu predšolskih otrok, zakonom o osnovni šoli, zakonom o usmerjenem izobraževanju in z zakonom o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja. V teh dokumentih je oblikovanih vrsta izvirnih misli, rešitev in naporov, ki odpirajo nove možnosti in pobude za uspešnejše delo v vseh sredinah, kjer se in kjer se bo izvajalo organizirano vzgojnoizobraževalno prizadevanje. S temi rešitvami in opredelitvami smo končno presegli očitek, da šola zaostaja za hitrimi družbenimi spremembami. V praksi je že čutiti premike. Pozitivne izkušnje so najboljše kačipot, kako naj se začne uveljavljati celovitost šolske preobrazbe. Saj je prav gotovo vsakomur jasno in razumljivo, da se je

treba posloviti samo od stvari, ki so preživete in zastarele, in se z vso vnmemo lotiti novega, boljšega, sodobnejšega.

Celovit nadaljnji razvoj naše samoupravne socialistične družbe je torej odvisen od ljudi, ki jih bodo vzgajale, izobraževale in oblikovale naše šole, seveda v tesni povezanosti in s tvornim sodelovanjem tistih dejavnikov zunaj nje, ki so soodgovorni za uresničitev nekaterih pomembnih sestavnih učnih in delovnih načrtov šol. Prenovljene in posodobljene učne načrte bo možno uspešno uresničevati, če bomo poglobili pedagoško delo in se dosledno zavzemali za podružbljanje vzgojnoizobraževalne dejavnosti. Slednji zahtevi se približujemo preveč previdno in pepočasi, torej premalo načrtno, odločno in korenito, kar ni dobro, ni vredno hvale in pohvale. Tega pa ne smemo pojmovati kot nekaj, kar je zacementirano in nespremenljivo. Pedagoški delavci dobro vedo, da se težave z zavzetim in načrtnim delom uspešno premagujejo.

PROBLEMI ŠE NA DNEVNEM REDU

Čez nekaj dni bodo učenci osnovnih in srednjih šol zopet napolnili

šolske učilnice in predvsem srednješolski tudi domove za učence. Predšolska dejavnost pa je, čeprav v zmanjšanem obsegu, delovala brez prekinitev tudi med počitnicami. Nekaj izjem pa je iz leta v leto vse bolj očitnih; odmaknjene podeželske šole tarnajo, da je v njihovem okolju vse manj učencev, šole v mestih pa ugibajo, kako vse učence spraviti v učilnice. Verjemimo jim, enim kot drugim, zakaj v teh primerih ne gre oporekati statistiki oziroma njenim ugotovitvam.

V srednjem šolstvu so problemi v zvezi z vpisom novincev še kar naprej na dnevnem redu, čeprav je tudi res, da si nekatere poklicne šole pridobijo vsaj približno dovolj učencev šole z dodatnimi razpisi za vpis v 1. razred. Predvsem za te šole se odločijo tudi učenci iz sosednjih republik. Za nadaljnje šolanje po osnovni šoli se sedaj že odloči v poprečju nad 90 odst. osnovnošolcev, kar pomeni, da je vse manj absolventov osnovnih šol, ki se takoj odločijo za zaposlitev ali pa za delo na kmetijah. Pred leti veliko učencev ni uspešno končalo osnovne šole, pa je bil tudi zaradi tega vpis v srednje šole manjši. Tretjina zaposlenih v Sloveniji še sedaj nima uspešno končane osnovne šole. Posamezniki se z izobraževanjem ob delu le pritočejo do spričevala osnovne šole, nekaterim pa bo to omogočeno z vključitvijo v izobraževanje po skrajšanih programih srednjega usmerjenega izobraževanja. Vzorov, kakšna naj bo sodobna osnovna šola, torej ne bomo iskali v šoli iz preteklosti, ki je skoraj dve desetletji pojmovala pretiran osip učencev kot pravilo.

Danes vemo, da je potrebno slehernemu učencu najprej temeljito in vsestransko pomagati, šele zatem smemo o njegovem napredovanju izreči dokončno sodbo. Tudi v srednjem šolstvu. Seveda je za uspeh odgovoren tudi učenec. Vnaprejšnje nezaupnice pa ne gre izrekati prav nikomur. V dobro vzpostavljenih samoupravnih odnosih med učitelji in učenci taki nepedagoški postopki dobesedno izginjajo iz šolske prakse. Učitelji, vzgojitelji in drugi delavci vedo, da je to res.

POUDAREK NA PEDAGOŠKO DELO

Vsako delo terja specifične prijeme in postopke. To velja še posebej poudariti za področje vzgoje in izobraževanja. Če učenca, njegovih sposobnosti, predznanja, nagnjenj, interesov in težav ne spoznamo že

na začetku šolskega leta, bodo vsa prizadevanja rodila slabše uspehe oziroma rezultate. Sleherni učenec je svet zase. To enkratnost je treba sprejeti, na njej graditi in jo v procesu vzgoje in izobraževanja spreminjati na podlagi skupnih smotrov in hotenj. Redni delavci šol morajo imeti predpisano strokovno izobrazbo in biti pedagoško usposobljeni. Ta zahteva ni nova in je že dolgo tudi utemeljena. Kljub temu se ji posamezniki „spretno“ izmikajo. Taki predavatelji podcenjujejo vlogo pravega pedagoškega dela in predvsem učence ali pa precenjujejo sebe in se imajo za nenadomestljive. Sveti šol so dolžni take primere obravnavati in stvari postaviti na pravo mesto. Na srečo je večina šol ta vprašanja že razrešila in uspehi so vidni.

Tudi tako imenovani absolventi, ki kot taki delajo v šolah že več let, bi se že lahko odločili in študij končali. Za osnovno šolo je zakon glede tega dokončno izrekal zahteve po takojšnjih ukrepih, v srednjem šolstvu pa je na voljo še določen čas, v katerem bo treba diplomirati ali pa šolo zapustiti.

Najboljše delajo učitelji, ki nenehno iščejo nove metodična-didaktične poti v neposredni pedagoški praksi. Za uspešno sodobno pedagoško delo pa so potrebne teoretične osnove. Šola je pedagoška ustanova, ravnatelj pedagoški vodja, učitelji in vzgojitelji pa pedagoški delavci. To pravilo kaže nenehno upoštevati. In res je, da se pretežni del učiteljev dobro ali pa zelo dobro zaveda svoje družbene in pedagoške vloge in odgovornosti. Nosilci celotne preobrazbe vzgoje in izobraževanja so na koncu koncev pedagoški delavci. To je odgovorna in hkrati častna naloga. To prepričanje je vse bolj prisotno tudi v zavesti delovnih ljudi in občanov.

BREZ NAČRTNEGA DELA NE GRE

Za šolo ni niti malo neznanja zahteva, da je treba sleherno delo skrbno in smotro načrtovati. Tega se danes že vse bolj zavedajo tudi v drugih delovnih sredinah. Kjer ni natančno opredeljenih nalog in ciljev, tu di ni zaželenih rezultatov. Za šolo in za vse delavce v šoli torej ne pomeni načrtovanje dela nobena novost. Večina prosvetnih delavcev sprejema to zahtevo kot sestavni del delovne obveznosti, kar dejansko tudi je. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da je potrebno posameznike na dosledno upoštevanje tega še vedno opozarjati. Delo načrtujemo po dnevih, tednih, mesecih, za polletje in za celotno šolsko leto. Taki naj bi bili delovni načrti šol, učiteljev in vzgojiteljev, strokovnih in zunanjih sodelavcev, ravnateljev in vseh drugih delavcev na šoli, skupnosti in organizacij učencev, družbenopolitičnih organizacij in društev, samoupravnih in strokovnih organov ter zunanjih dejavnikov. Načrtujemo vsebine in smote, opredelimo odgovornosti in roke, načine

uresničevanja, sodelovanja in spremljanja. V načrtovanje so vključeni vsi, ki bodo sodelovali pri izvajanju nalog in smotrov. Tudi učenci. Le tako lahko postajajo enakopraven dejavnik pri načrtovanju, uresničevanju in vrednotenju dela. Samoupravljati se učenci najboljše nauče v svoji neposredni praksi, torej v razredni in šolski skupnosti v procesu pouka in dela.

ŠOLA IN NJENO OKOLJE

Vzgojnoizobraževalne organizacije so po svoji vlogi dolžne sodelovati z družbenim okoljem, družbeno okolje pa z njimi. Seveda bo to povezovanje drugače zastavila predšolska ustanova kot npr. srednja šola.

Vzgoja in izobraževanje je dajavnost s posebnim družbenim pomenom in je stavni del družbenega dela, le izvajanje načrtov in programov je preneseno v okolje, v šole, ki s svojimi prostorskimi, kadrovskimi in drugimi pogoji omogočajo izvajanje predpisanih oziroma načrtovanih nalog. Povezava šole z družbenimi okoljem ne more biti prepuščena naključju ali dobri volji posameznikov, saj je praksa dokazala, da je obojestransko utemeljena in koristna. Najbolj vneti za stike s šolo so starši. Vse kaže, da so jih šole že kar močno pritegnile. Ne bi bilo prav, da v zvezi s tem ne bi dosegli še več.

Tudi na drugih področjih in z drugimi dejavniki. Precej delovnih organizacij še vedno čaka, da bodo drugi reševali vprašanja, ki jih tudi zanje izpostavljajo priprave za prehod na usmerjeno izobraževanje. Včasih se zdi, kot da se niti posamezne šole ne zavzemajo dovolj, da bi pritegnile k sodelovanju družbenopolitične in družbene organizacije in društva ter samoupravne dejavnike iz krajevne skupnosti in organizacij družbenega dela. Zato tudi ni vedno dovolj življenja in ustvarjalnega prizadevanja v svetih šol, ki so kot organi upravljanja pristojni in odgovorni za reševanje neštehtih vprašanj, povezanih s podružbljanjem vzgojnoizobraževalne dejavnosti in utrjevanjem njenega posebnega pomena v družbi. Kar povejmo, da so se doslej za to tudi premalo zavzele delegacije za področje vzgoje in izobraževanja tako v krajevnih skupnostih kot v organizacijah družbenega dela. Celu koordinacijski odbori za celodnevne osnovne šole so tu in tam utihnil, kot da jih ni nikoli bilo. Seveda se taka mlahnost vzdržuje tam, kjer sta za ta vprašanja neprizadeta sindikat in Socialistična zveza. Sodelovanje in povezovanje s šolami mora biti pravočasno dogovorjeno in opredeljeno v delovnih načrtih šol. Na pragu v nove šolske leto je potrebno ugotoviti tovrstne pomanjkljivosti in izpeljati povezavo šole z družbenim okoljem tako, kot je to opredeljeno v družbenih dokumentih in šolski zakonodaji. S tem bomo poglabljali samoupravne in delegatske odnose. Le-te pa je potrebno bogatiti tudi zato, ker ni sodobne šole, v kateri se ne uresničujeta tudi samoupravljanje kot pedagoško načelo. Udržnih premikov brez zavzetosti ne bo. To dobro vedo pedagoški delavci, kolektivi in dejavniki, katerih naporu so že rodili lepe rezultate v prid družbeni in pedagoški preobrazbi naše šole.

NOVOSTI POSTOPOMA V ŠOLKO PRAKSO

Preobrazba šolstva smo se v naši republici lotili tako korenito in na tako široki fronti, da njeno uresničevanje presega moči, meje in pristojnosti šol. V prvi vrsti pa terja bolj poglobljeno pedagoško delo in učinkovito prodružbljanje te dejavnosti. V šolskem letu, ki je pred nami, so dolžne to upoštevati vse stopnje šol. Predšolska vzgoja in varstvo ima svoje specifične naloge, saj vemo, da ima ta vzgoja neprecenljiv pomen za otrokov kasnejši razvoj. Zato je prav, da predšolske ustanove s pomočjo vseh zainteresiranih in odgovornih poskrbijo za ustrezno vzgojno organiziranost vseh predšolskih otrok v svojem okolju. Brez organiziranja pristopa bo ta hotenja nemogoče ustrezno izpeljati.

Osnovnošolsko področje ja za nekaj let v središču pozornosti s svojo specifično preobrazbo, ki se uveljavlja s postopnim uvajanjem tako imenovane celodnevne osnovne šole. Izkušnje tega dela že povratno pozitivno vplivajo na uspešnejše uresničevanje smotrov in nalog tudi v šolah, ki so ostale, in teh je še kar 90 %, pri poldnevni organizaciji življenja in dela. Prenovljeni predmetnik in učni načrt za zagotovljenim in razširjenim programom pa se bo začel uveljavljati šele v šol. letu 1981/82 in ne že letošnjo jesen, kot je bilo predvideno.

Tudi osnovne šole so dolžne že za to šolsko leto izdelati izpopolnjeni

letni delovni načrt v sodelovanju s krajevno skupnostjo in organizacijami družbenega dela ter se zavzeti za še boljše vzgojnoizobraževalno delo tudi s tem, da načrtno poglabljajo delo tudi pri dopolnilnem in dodatnem pouku ter v okviru interesnih skupnosti, ki so že precej let sestavni del vzgojnoizobraževalnih prizadevanj osnovnih šol.

Srednje šolstvo pa je v zadnjih letih v sečišču priprav na vsebinsko in organizacijsko preobrazbo šolstva, saj je nekaj let nastajal sam zakon o usmerjenem izobraževanju. Napoved, da bomo uveljavili enoten začetek usmerjenega izobraževanja že v šol. letu 1980/81, je bila v spomladanskih mesecih, kot vemo, umaknjena z dnevnega reda s pripombo, da se je le potrebno temeljiteje in z jasnejšimi in popolnejšimi programskimi rešitvami približati temu koraku, toda najkasneje v šol. letu 1981/82.

Letos pa se v 1. razrede srednjih šol že uvajajo novi učni načrti za samoupravljanje s temelji marksizma, z obrambo in zaščito, telesno vzgojo (v vse štiriletne šole), matematiko (v štiriletne srednje šole, ki imajo v sedanjem predmetniku 3 ali 4 ure matematike) in biologijo (v srednje šole, ki imajo že sedaj ta predmet v predmetniku). Tehnična vzgoja v gimnazijah pa se bo v letošnjem letu posodobila z vsebinski novega učnega načrta iz predmeta osnove tehnike in proizvodnje.

Za vse te na novo uvajajoče učne načrte bodo na voljo tudi novi učbeniki, nekateri z mahlo zakasnitvijo.

Poleg tega se v srednje šole začno načrtno uvajati tudi kulture in naravoslovne dejavnosti.

Največ pozornosti pa vzbuja samoupravljalška praksa, ki se uvaja z namenom, da se celotno vzgojnoizobraževalno in drugo delo šol samoupravno načrtuje in uresničuje v odnosih, v katerih se nenehno izraža delovno sožitje učencev in učiteljev ter uveljavljajo njihove pravice, pristojnosti in odgovornosti.

Kot vidimo, gre že za resne in odgovorne reformne korake. Preizkušanje smotrov in vsebin iz posameznih predmetov ter dejavnosti bo prav gotovo dalo dragocene izkušnje in napotila šolnikom in drugim zainteresiranim dejavnikom, kar bo enim kot drugim služilo, da bodo boljše zastavili naloge za šol. leto 1981/82, ko bo treba z usmerjenim izobraževanjem začeti celovito, in sicer v 1. letnikih.

Z NAPORI PREMAGUJEMO TEŽAVE

Šolam se ni treba sramovati dosedanjih uspehov in rezultatov. Da bi bili lahko še boljše, je pa tudi res. Vsaj ponekod. Vsako stvar se da še izboljšati, in pedagoško delo je tako področje, kjer je treba nenehno iskati novo, sodobnejše. Bodoimo iskreni in podprtajmo, da je današnja šola boljša kot tista iz preteklosti, na katero se tako pogosto sklicujemo. In še boljša mora postati. V šolah se kujejo novi ljudi, delavci in samoupravljalci, z učenjem in drugimi aktivnostmi in vse več bo tudi prave delovne vzgoje. Samo z delom se človek lahko uveljavlja. In z znanjem, ki mu omogoča opravljanje družbeno koristno delo. V svoje zadovoljstvo in za splošni družbeni napredek.

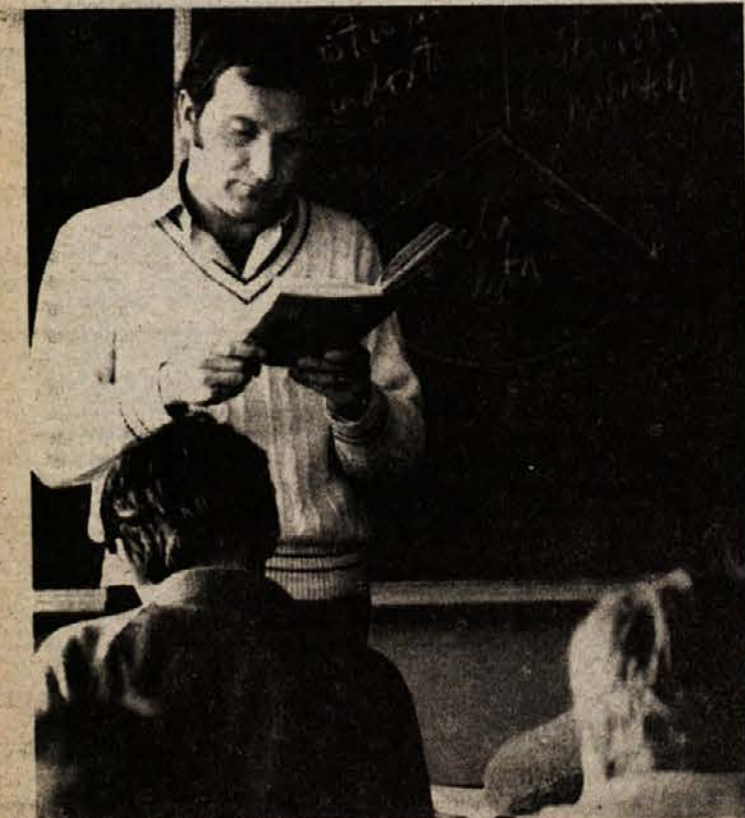
Veliko zaposlenih delavcev se danes vrača v izobraževanje po novem znanju, po nova spoznanja. Marsikdo si tega v mladosti ni mogel privoščiti, nekateri pa so možnosti tudi zanemarili.

Študij ob delu in z dela bo v bodoče nekaj vsakdanjega in običajnega nujnega. Kljub temu so se dolžni učenci, ki so sedaj vključeni v šole, bližati čim boljšim učnim in delovnim rezultatom. Za neuspehe delovnih rezultatov, ki se slišati v utrujenih kriv učiteljev, kot je slišati v utrujenih učencih, če vodi učence kot osebne, ki se na določeni stopnji razvoja pojavijo v vzgojnoizobraževalnem procesu z vsemi značilnostmi predznanja, specifičnih sposobnosti, hotenj in problemov.

V začetku šolskega leta je prihodnost za slehernega učenca, da začne temeljito delati. Vsak izgubljeni dan se lahko bridko maščuje. Tudi učitelje, če sproti ne preverja in ne teje, če sproti ne preverja in ne ocenjuje. Ob skupnem načrtovanju dela učiteljev in učencev se je treba dogovoriti tudi za čim boljše usklajevanje vseh odnosov. Zato, da bi se bolje razumeli in več dosegli.

Več naj bi dosegli v naslednjem srednjeročnem planskem obdobju, katerem bo treba namudoma opredeliti tudi možnosti za nadaljnji razvoj vzgojnoizobraževalnega področja in v zvezi s tem še bolj poglobiti odgovornost delegatov šol in upornikov. Z namenom, da bo šola še bolj naša skupna odgovornost, ne samo takrat, ko jo potrebujemo, ampak tudi tedaj, ko zanj vsi skupaj iščemo najboljše poti za njeno odgovorno družbeno poslanstvo.

JOŽE SKUPČA

Ali bodo knjige obležale v škatlah?

Milena Bon z Mirne je zbrala 1.500 knjig za knjižnico — Knjige še niso na voljo bralcem

Dokaz, kaj vse lahko naredijo mladi, če dobe pravo spodbudo, je tudi delo mlade Milene Bon z Mirne. To dekle, ki bo jeseni začela obiskovati pedagoško akademijo v Ljubljani, je lani in letos med počitnicami zbrala precejšnje število knjig, ki so postale temelj bodoče mirenske knjižnice. Okoli 700 knjig je dobila iz matične občinske knjižnice iz Trebnjega, okoli 300 jih je ostalo od nekdanje mladinske knjižnice, precej izvodov knjig so dobili iz Ljubljane. Več kot štiristo knjig so mladi zbrali po mirenskih

domovih. Vse te knjige je Milena Bon uredila, oblepila in zavila ter pod strokovnim vodstvom osebja iz matične trebanjske knjižnice katalogizirala po UDK sistemu. Zdaj bi bila knjižnica že lahko na uporabo bralcem, pa se je zataknilo pri prostorih; to so medtem že rešili, ostalo pa je vprašanje pravega skladi-

kamor jo je poslala izobraževalna skupnost, pa tudi rada dela z mladimi. Prav mladi naj bi v tej knjižnici dobili knjige, ki jih često potrebujejo. Bonova bi si z delom seveda pridobivala v knjižnici tudi potrebno prakso, saj bo predmet njenega študija knjižničarstvo in zgodovina. Obstaja upanje, da bodo tistih sto tisoč dinarjev, ki jih potrebujejo za police in razsvetljavo, dobili na kakšen drug način. Škoda bi bila, če bi veliko delo, ki ga je Bonova opravila popolnoma prostovoljno, ostalo brez pravega učinka. Knjige, ki jih je zbrala, morajo čimprej k bralcem.

J. S.

UVODNA KONFERENCA ZA RAVNATELJE

Organizacijska enota Zavoda SR Slovenije za šolstvo v Novem mestu je za ravnatelje srednjih šol, delavskih univerz in domov za učence srednjih šol iz Dolenjske in Posavja pripravila 21. avgusta enodnevni delovni posvet. Obravnavali so uredništvo zakona o usmerjenem izobraževanju, prešli vprašanja v zvezi z uvajanjem nekaterih novih učnih načrtov in dejavnosti iz skupne vzgojnoizobraževalne osnove že v šol. letu 1980/81, se dogovorili za načrtovanje vzgojnoizobraževalnega dela za novo enoletno obdobje in spregovorili o aktualnih vprašanjih, vezanih na začetek pouka. Nekaj ravnateljev se konference ni udeležilo kljub vnaprejšnjemu oziroma dogovorjenemu datumu. Naslednja konferenca bo v drugi polovici septembra. Enodnevno delovno srečanje bo v začetku septembra organizirano tudi za ravnatelje osnovnih šol.

J. ŠKUFCA

Milena Bon

ščenja. Knjige so zdaj zložene po zabojih in škatlah v domu TVD Partizan na Mirni, saj je zmanjkalo denarja za police.

Kulturna skupnost je sicer za te namene pripravljena prispevati denar, vendar je zaradi zmanjšanja takšne vrste naložb tudi ta možnost za nekaj časa odpadla, tako je prav ureditev mirenske knjižnice obvisela v zraku. Seveda je to velika škoda, kajti Milena Bon je pripravljena prihajati celo iz Ljubljane in voditi knjižnico. Za to ima tudi že potrebno znanje, ki si ga je pridobila na seminarju,

Razstava, ki pomeni izziv

V Dolenjski galeriji je odprta razstava Arheološki plakat, prva prireditev te vrste v Jugoslaviji

V Dolenjski galeriji v Novem mestu bo še do ponedeljka, 1. septembra, odprta razstava arheoloških plakatov, ki jo je pripravil Tone Knez, arheolog Dolenjskega muzeja. V obeh galerijskih dvoranah je na ogled 120 plakatov, katerih večina je iz zbirke Dolenjskega muzeja, druge pa so temu muzeju za to priložnost podarili ali posodili muzeji iz domovine in tujine.

Omenjena razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji, je celovit prikaz

doseganje bere plakatov, izdanih ob arheoloških razstavah v raznih naših krajih in republikah, hkrati pa omogoča primerjavo s plakati, oblikovanimi in natisnjenimi v tujini. Ne nazadnje hoče biti, kot je na otvoritvi 19. avgusta poudaril Tone Knez, izziv našim oblikovalcem in drugim, da bi v prihodnje pripravljali ne le več, ampak tudi učinkovitejše plakate.

Dejstvo je, da pri nas arheološki plakat še ni dosegel take kvalitete stopnje in tudi pogosten še ni tako kot v tujini. V Sloveniji se je po drugi svetovni vojni vzrnilo kakih 50 arheoloških razstav, spremljalo pa jih je vsega 10 arheoloških plakatov. Ugotovitev niso nič spodbudnejše za samo Novo mesto. Tu je Dolenjski muzej pripravil 10 arheoloških razstav, ob katerih sta bila natisnjena le dva plakata.

Da se pri nas arheološki plakat pojavi tako malokrat, ni krivo le nezanimanje oblikovalcev, marveč neprimerno bolj pomanjkanje denarja. Arheološki plakat je, preprosto povedano, predgra, zato je našemu družbenemu žepu — iz njega gre namreč denar za vse te zadeve — težko dostopen.

L. Z.

Maleševi akvareli

Od prihodnjega tedna nova razstava v krški galeriji

Galerija v Krškem bo čez dober teden spet odprta vrata. Od 5. septembra bodo namreč v njej na ogled akvareli znanega slovenskega umetnika, akadem-

skega slikarja Mihe Maleša. Razstava bo obsegala 30 akvarelov, ki pomenijo zaokrožen opus Maleševga ustvarjanja. Večina njegovih akvarelov bo v Krškem na tak način prvič predstavljena javnosti.

Maleš se je uveljavil tudi kot knjižni ilustrator. Tovrstna njegova bera je obilna. Precejšen del te bere bo razstavljen v čitalnici Valvasorjeve knjižnice v Krškem. Te razstave formalno ne bodo odprli, pač pa si jo bo moč ogledati takoj po otvoritvi razstave akvarelov. Likovna razstava v galeriji in knjižna v Valvasorjevi knjižnici bosta odprti do 19. septembra.

Na otvoritvi slovesnosti, ki bo torej v petek prihodnji teden ob 18. uri, bo s sporedom samosplovnega nastopil basist Ladko Korošec, katerega bo s harmoniko spremljal Milan Stante.

IZROPANA GOMILA

Nekajtedensko arheološko izkopavanje ilirske gomile nad Malencami je sicer že dalo nekaj rezultatov, druga pričakovanja pa še niso povsem izpolnjena, saj je bil grob, na katerega so naleteli pred dnevi, povsem izropan. Z deli bodo nadaljevali v globljih plasteh, kjer je pričakovati še nekaj najdb.

V. P.

MILČEK KOMELJ

Bernarda, sv. Antona, sv. Petra in Pavla — ta je slikana na lesu, kar predstavlja izjemno redkost, in druge.

V upravljanju Valvasorjeve knjižnice je še krška galerija v cerkvi sv. Duha. Tudi ta cerkev je potrebna nujne obnove, še posebej pa ne kaže odlašati z obnovo fasade, stopnic in oken. Nova okna je krška kulturna skupnost že pomagala nabaviti, ni pa denarja, da bi jih vzdali. V čistem potrebni slogu grajena cerkva taka, kot je, Krčanom sicer ne more biti v najvišji ponos, saj med drugim tudi nima zvonika. Toda kje vzeti denar za zvonik, če ga še za bolj potrebne zadeve ni!

MATEJA PLESTENJAK

Franc Kralj: UMETNIK, bron, 1919 — Z razstave v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici.

zelo objektivnega razloga, ker živi njihov dedič in bivši lastnik v tujini. Zato je toliko bolj hvalevredna zasluga Kostanjevice, da je bila razstava postavljena. Vendar pa naj tovarišu Smerdelu in resnici na ljubo tudi povem, da kljub temu, da je bil v veliki meri nedostopen, Kralj v slovenski znanosti in kritiki nikakor ni bil upoštevan. Res je kvečjemu, da so pred vojno njegovo umetnost deloma interpretirali po svojih ideoloških željah in jo kritizirali tudi zaradi moralističnih zadržkov, vendar pa je imel Kralj v Francetu Steletu tudi kritičnega interpretatorja kot le malokateri slovenski umetnik, in končno je s posluhom pisal o njem tudi sam Josip Vidmar. (O odnosu slovenske javnosti do Kraljeve umetnosti se je mogoče poučiti iz »Krečičeve študije o slovenski likovni kritiki med obema vojnama, objavljene v Zborniku za umetnostno zgodovino, ki jo je bibliografija v katalogu kostanje-

viške razstave, žal, prezrla.) Po vojni pa je bil Kralj ves čas predstavljen v stalni zbirki Moderne galerije z odličnimi deli in visoko vrednoten v vseh pregledih slovenske in jugoslovanske umetnosti, na zgodovinskih razstavah in v katalogih beograjskega Muzeja za sodobno umetnost, na reprezentativnih razstavah slovenske in jugoslovanske umetnosti in končno upoštevan tudi v tujini. (O vsem tem se je mogoče informirati iz literaturo o umetniku, ki jo navaja tudi sicer zelo obsežna, vendar glede važnejših del preveč pomanjkljiva bibliografija v omenjenem katalogu — izpuščen je na primer tudi katalog lanske velike razstave povojne slovenske umetnosti v Moderni galeriji, ki lahko služi tudi kot umadni kazalec trenutnega odnosa do povojne umetnosti slovenskih ustvarjalcev.)

Ker je Kralj tik po prvi svetovni vojni nakazal nekatere težnje, ki so postale v drugi obliki aktualne tudi po drugi svetovni vojni — tako abstraktno kot navno umetnost — pa je upoštevala zlasti mlajša generacija raziskovalcev tudi njegovo umetniško bolj problematično delo, čeprav si je morala pomagati s fotografijami, in se ves čas zavedala, da je Kralj eden najpomembnejših in tudi problemsko najbolj zanimivih slovenskih umetnikov. (To sem nakazal že v oceni kostanjeviške razstave v Naših razgledih.) Kdor kolikor toliko pozna umetnostnozgodovinsko literaturo (tudi popularnejše knjige), mu je to jasno. Zato mislim, da so misli o nacionalnem problemu vsaj v tem primeru na srečo brez osnove in da predstavlja večji problem pre malo stvarno informiranje prirediteljev in časopisov, kar lahko tudi pri sicer nadse hvalevrednih prireditvah — kot dokazuje sicer dobromiseln Smerdelov članek — mnaj informiranim ljudem kaj hitro vsili napačne predstave.

ZADNI DNEVI FORME VIVE — Letošnji mednarodni kiparski simpozij Forma viva v Kostanjevici gre h koncu. Slovesen zaključek s podelitvijo priznanj peterici kiparjev, ki že od prvih dni julija klešejo svoje umetniške zamisli v hrastova debela iz Krakovskega gozda, bo v soboto. Galerija Forme vive na vrtu kostanjeviškega samostana in okoliških travnikih se bo obogatila za nove stvaritve. Dodajmo še to, da slavi Forma viva letos 20-letnico.

Je rešitev za krško knjižnico samo v kapucinskem samostanu?

Knjižnični prizidek Delavskega doma tudi za naslednjih pet let odplaval po vodi?

V krški Valvasorjevi knjižnici so na tekočem z vso novejšo znanstveno in leposlovno književnostjo in se na tem področju lahko primerjajo z vsako drugo knjižnico v Sloveniji. Temu primerno raste število obiskovalcev. Bralci, še bolj pa knjižničarji niso zadovoljni s prostori, ki že dolgo ne ustrezajo več potrebam knjižnice: so temni in majhni, zato imajo mesto na podicah le najbolj brane knjige, medtem ko so znanstvene knjige obitčale v kabinetu, nekaj pa jih je v zabojih. Zaradi prostorske stiske je bila knjižnica prisiljena del knjig, revij in skupščinskega gradiva prenesti v Indok center občine.

Krčani ne morejo razumeti, da ta problem še vedno ni razrešen, saj šteje knjižnica za kulturni temelj vsakega mesta. Krško se je z novim naseljem na Griču razdelilo na tri območja, od katerih bi moralo vsako imeti vsaj izpovedovalnico najbolj branih knjig. Knjižnični prostori s čitalnico so bili na levem bregu Save že zagotovljeni z načrtom Delavskega doma, kamor tudi sodijo, ko pa naj bi načrt uresničili, se je začelo pri financih. Knjižničarji so zatem gradili nove upe na že načrtovanem prizidku Delavskega doma, pa so pred kratkim tudi ti upi splavali po vodi. Republiška kulturna skupnost je v ta namen zagotovila svoj denarni delež, spet pa se je zataknilo v domači občini. Gradnjo prizidka zaman iščejo tudi v novem srednjoročnem načrtu.

Tako ostane knjižnici še rešitev v krškem kapucinskem samostanu. Slednji je že obljubil, da bo dal nekaj svojih prostorov v uporabo. Obljubljeni prostori so večji in svetlejši od sedanjih, seveda pa bo potrebno marsikaj urediti in preurediti.

Kapucinski samostan namerava dati Valvasorjevi knjižnici v upravljanje tudi svojo lastno knjižnico iz leta 1640, ki hrani vrsto redkih in dragocenih knjig, pa naj bodo to stare biblije, pridige, slovarji ali medicinske knjige. Najstarejša knjiga je nedvomno Ambrožev slovar iz leta 1502, kaupcinska knjižnica pa premore tudi celotno Valvasorjevo zbirko, dva originala Dalmatinove Biblije, vse pridige Janeza Svetokriškega iz leta 1707 in p. Rogierija iz leta 1731. Pomemben je katalog iz leta 1795, pisan v latinici, kjer so po abecedi razporejene vse knjige, tudi tiste, ki so jih lastniki prodali. Tudi ta knjižnični prostor bo potrebno preurediti, mu omogočiti primer-no vlago in temperaturo, poleg tega pa izdelati manjkajočo omentiko na omarah, obnoviti knjige, obdelati gradivo in podobno.

V samostanu bo tudi galerija starih slik, ki so sicer last samostana. S pomočjo kulturne skupnosti jih bodo nekaj obnovili, med njimi predvsem slike Marjino obiskovanje, sv. Barbaro, sv.

Prejeli smo

V 31. in 33. številki Dolenjskega lista sem prebral sestavka za naslovoma »Umetniku popravili krivico?« in »Ali smo umetniku že popravili krivico?«, ki posredno in neposredno opozarjata na nepravilen odnos kritikov in znanstvenikov do umetnosti Franceta Kralja. Ker približe poznam problematiko Kraljeve umetnosti, ker sem bil na razstavi ob otvoritvi in ker sem tajnik Slovenskega društva likovnih kritikov, čutim iz več razlogov dolžnost, da opozorim na dezinformacijo, ki jo nehoti povzročata sestavka.

Zavedam se namreč, da Dolenjski list prebira zelo širok krog bralcev, ki se zanimajo za umetnost, a se jih večina gotovo z njo posebej ne ukvarja, in da ima nezanesljiva informacija lahko prav zato toliko večje posledice in vpliv.

Prvi sestavek poroča o otvoritvi razstave in navaja besede akademika Josipa Vidmarja. Ta naj bi bil ob otvoritvi dejal, da nosi precejšnje krivdo za krivico, ki se je godila umetniku, naša likovna kritika, ki ni znala globlje pogledati v Kraljevo ustvarjalnost in iz nje izluščiti dela, ki tega umetnika prav gotovo uvrščajo v vrh slovenske likovne in kulturne zakladnice. Z razstavo v Lamutovem likovnem salonu pa naj bi po zaslugi same Kostanjevice Francetu Kralju storjeno krivico vsaj delno popravili. Pri tej informaciji pa gre za očitno nehoteno pomoto, izrecno dejal, da ne bo govoril o Kraljevi umetnosti, ker je to storil že govornik pred njim, ampak je — potem ko je kratko nanizal osebne spomine na Klub mladih in visoko pohvalil zares lepo razstavo — v soglasnem nagovoru namenil kritični kom nekaj načelnih misli. Ker so kvaliteten, v tujini mnogokrat neupoštevani in neznani, je zaželel, naj bi jih domači kritiki ne le

Še o F. Kralju in njegovi umetnosti

umeščali v slovenski razvoj, ampak jih primerjali tudi s svetovnimi slikarji in razmišljali o tem, kaj bi ti umetniki pomenili za svetovno umetnost, če bi živeli in ustvarjali v kakem evropskem centru. Pač pa je na pričetku otvoritvene slovesnosti poudaril predsednik Dolenjskega kulturnega festivala, da je bil Kralj v času po retrospektivi iz leta 1956 prezrt in da je zdaj čas, da se kritično opredelita njegova umetnost in pomen (podobno misel brezmo tudi na začetku študije v katalogu).

Samo sklepam lahko, da so verjetno te misli intonirale novinarjevo poročilo, da jih je — po dolgi uvodni slovesnosti — še stopenjeval in pripisal Vidmarju. Sicer pa to samo po sebi ni tako važno. Bolj bistveno je, da je omenjeno poročilo z otvoritve sprožilo naslednji sestavek, v katerem avtor S. Smerdel razmišlja, kako to, da ni bilo razstave že prej, in se na podlagi prejšnjega članka sprašuje, »kdo je pri nas dejansko odgovoren za krivico, ki je bila storjena kiparju Francetu Kralju?«. Vsiljuje se mu tudi vprašanje, »kakšen odnos do Franceta Kralja in njegovih del so kazali predvsem znanstveni krogi za časa njegovega življenja?«, ter domneva, da, »sodeč po odnosih do njegovih del po umetnikovi smrti, prav slab?«, na koncu pa uvrsti domnevno krivico med slovenske nacionalne probleme, katerih reševanje »je odvisno le od dobre volje posameznikov in njihove naklonjenosti?«.

Resnici na ljubo je treba povedati, da Kralj po veliki retrospektivi leta 1956 v ljubljanski Moderni galeriji res ni doživel samostojne razstave. Ker nisem galerist, ne vem, če si je zanjo kdo prizadeval, tudi iz izkušenj pa vem, da vsaj raziskovalcem v zadnjih letih ni bilo mogoče priti do del v umetnikovem ateljeju iz preprostega

POTA IN STRAZNIPOTA

KOMU STOJE PROMETNI ZNAKI?

Dovolj jasna sta znaka, ki označujeta prepoved prometa na rihodu in izhodu iz Ulice talcev v Novem mestu, vendar bi, kot kaže, vrle novomeške lastnike avtomobilov o resnosti takšne prometne signalizacije prepričala šele žičnata ali podobna zapora. In dokler bodo v posmeh vsem opozorilom še nadalje švigali avtomobili mimo znaka, ki označuje prepoved prometa, je neumno in nesmiselno trkanje na zavest voznikov. Svoje bodo slej ko prej morali opraviti miličniki, sicer bodo stanivalci na UL talcev izgubili zaupanje vanje, vozniki avtomobilov pa dobili potrdilo, da so edini prometni znaki, ki v Novem mestu kaj veljajo tisti, ki omejujejo parkiranje na novomeškem Glavnem trgu.

dežurni poročajo

DONOSEN VLOM - V četrtek popoldne je bilo vlomljeno v hiška Jožeta Zupančiča iz Novega mesta, ki je vozilo pustil pri zaprtem bazenu v Šmarjeških Toplicah. Vlomilec je odnesel 1.000 din, sopotniku Stanislavu Šaliharju z Vrha pri Dolžu pa 2.440 din.

DRUŽINO PODIL Z NOŽEM - V četrtek so novomeški miličniki pridržali do izrečitve 45-letnega Stanislava Ilarja iz Male Cikave. Ilar je vinjen doma razgrajal, družini celo grozil z nožem, kasneje tudi z vilami. Prav tako se je hotel pretepati s sosedi, ki so ga skušali umiriti.

S STREHE ODNESEL POTOVALKI - Za blizu 1.300 DM je bil v noči na nedeljo oškodovan turški državljan, ko mu je neznanec s strehe osebnega avtomobila, ki je bil parkiran pred novomeškim hotelom Metropol, zmaknil potovalki z garderobo.

OB KROŽNO ŽAGO - V noči na 23. avgust je neznanec tat odnesel Izidorju Mrvarju iz Prečne krožno žago in ga oškodoval za 10.000 din. Mrvarjevi so žago spravili ob zid hiše, jo pokrili s polivinilasto folijo in nanjo postavili lončke z rožami. Tatu je bilo dovolj, da je lončke z rožami prestavil in odnesel ponujačo se blago.

KRONIKA NESREČ

DEČEK NENADOMA V LEVO - Minulo sredo se je 34-letni Emil Parkelj iz Prečne vozil s svojim avtomobilom iz Novelesa proti Straži. Peljal je za dvema voziloma, vsi trije pa so pri Čegelnici pričeli prehitovati 10-letnega kolesarja Milana Zupančiča. Ta je med prehitovanjem nenadoma zavil v levo in trčil v Parkijevo vozilo, pri čemer se je Milan oškodoval in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico.

PREHITRO JE PELJAL - 30-letni Rudolf Tomažičič iz Bača pri Ilirski Bistrici je v četrtek ob 9.40 peljal tovornjak po magistralni cesti proti Zagrebu. Med vožnjo po karteljevskem klancu navzgor je dohitel kolono vozil, zaradi prevelike hitrosti pa vozila ni uspel pravi čas ustaviti. Zato je trčil v osebni avtomobil Josipa Džuksija iz okolice Zagreba, ta pa se v vozilo nemškega državljana. Slednjega je zaneslo prek bankine na kolovozno pot. Pri trčenju sta se poškodovala voznik Džuksij in sopotnik Svilkovič. Oba so prepeljali v novomeško bolnišnico, škoda na pločevini pa je bilo za 80.000 din.

KONČAL Z ZLOMLJENO NOGO - V petek popoldne se je Marjan Pezdirc iz Podzemlja peljal z osebnim avtomobilom skozi vas. V nepreglednem ovinku mu je nasprotni na kolesu z motorjem pripeljal z neprimerno hitrostjo Zlatko Permo-

VERIŽNO TRČENJE - Tako je bilo v nedeljo dopoldne pri Podborštu, ko je prišlo do verižnega trčenja kar šestih osebnih avtomobilov. Vsi vozniki so jo na srečo odnesli brez poškodb, le materialna škoda je bila precejšnja (Foto: J. Pavlin)

Nizke plače in žejne krave

Nezadovoljstvo delavcev na Klevčevu vzrok, da krave najmanj dva dni niso bile napojene?

Minuli teden, natančneje 15. avgusta, so novomeški miličniki obvestili inspektorje o nekaterih nepravilnostih na delovišču KZ Krke, tozdr Brazde na Klevčevu. Govor je bil o pokvarjenem molznem stroju in tem, da živine že dva dni niso napajali. Na mesto dogodka sta se nemudoma odpravila veterinarska inspektorja, ki sta lahko le potrdila prijavo novomeških miličnikov. Delavcem KZ Krka, ki na Klevčevu skrbe za prek 100 glav živine, se je resda pokvaril molzni stroj, vendar krave zaradi nemolže niso trpele, saj je bil stroj popravljen že v nekaj urah. Drugačna pa je vsa zadeva z napajanjem živine. Po ugotovitvah inspektorjev živine najmanj dva dni niso napojili. V KZ Krka je namreč črno na belem napisano, da je, kadar zunanja temperatura preseže 25 stopinj Celzija, potrebno živini omogočiti dvojno pašo. Najprej zjutraj, jo nato napojiti in potem ponovno zvečer. Tega se na Klevčevu niso držali. Bojda zaradi notranjih razprtij, zaradi nezadovoljnosti delavcev z osebni dohodki, skratka šlo je za prekinitev dela, ki pa so jo najbolj občutili živali. Ob temperaturah, ki so v omenjenih dneh presegale tudi 30 stopinj Celzija, so bile od jutra do večera na vročem soncu, povrhu pa zanesljivo vsaj dva dni tudi brez vode.

Pod hrastom zakopani prstani

Nemirne ure novomeškega zlatarja Korenta

Nemiren dan je bil minuli petek za znanega novomeškega zlatarja Korenta. Kako tudi ne, saj je tega dne ugotovil, da mu nenadoma manjka etui s prstani, katerih vrednost je preseгла 150.000 din.

Dan poprej okoli 18. ure si je Korent za pregrajo v svoji delavnici na novomeškem Glavnem trgu umival roke, ko je nanadoma zaslišal ropot vrat. S pogledom je komajda še ujel Romko in Roma, ki sta zapuščala delavnico. Po bežnem pregledu prostora ni ugotovil nič sumljivega in je to noč še mirno prespal. Drugače pa je bilo naslednje jutro, ko je ugotovil krajo. Urno je o tem obvestil delavce novomeške UJV, te pa je pot po besedah ene od Romk zanesla v šmihelsko naselje. Po dokaj temeljitem razgovoru s 15-letno V. B. in 18-letno V. B. sta jih dekleti odpeljali v Portovald in pod nekim hrastom skupaj odkopali ukradeni zaklad. Toliko o kraji zankrat, podrobnejša raziskava pa bo pokazala, kdo in kako je bil še vpleten v tatvino.

KLATEŽI ZANETILI POŽAR?

V četrtek zvečer je zgorel kozolec Jožeta Stineta iz Uršnih sel. Ogenj je kozolec, v katerem je bilo zloženo okoli 600 kg sena, povsem uničil, tako da so škodo ocenili na 80.000 din. Požar so gasili prostovoljni gasilci iz Uršnih sel, vendar niso mogli kaj prida pomagati, saj se je ogenj hitro razširil na leseno poslopje. Za vzrok o nastanku požara zaenkrat še ne vedo, po pripovedovanju Stinetovih pa so požar kaj lahko zanetili klateži, ki so pogosto prenočevali na kozolcu.

ser iz Gradca. Oba sta sicer zavirala, vendar trčenja nista uspela prepričati. Kolesarja z zlomljeno nogo so prepeljali v novomeško bolnišnico, gmočne škode pa je bilo za 5.000 din.

ODNESLI ZDRAVO KOŽO - V nedeljo dopoldne je Italijanka Menapace peljala osebni avtomobil proti Zagrebu, pri Podborštu pa jo je na mokri cesti pričelo zanašati. Zdrknila je na levo in trčila v avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal Italijan Venurus. Škode pri trčenju je bilo za 160.000 din, voznika, ki sta bila pripeta z varnostnimi pasovi, pa sta odnesla celo kožo. Le četr ure kasneje so se do Podboršta pripeljali Grk Kostantios, Nemeč Glasow, Novomešan Drago Plankar in zdomec Ante Svaguš. Prišlo je do verižnega trčenja

DELOVNI STROJ SREDI CESTE

Prejšnjo nedeljo nekaj pred 13. uro je Edvard Matko z Malega Slatnika peljal delovni stroj od Rateža proti Sentjemeju. V bližini Mokrega polja ga je pričelo zanašati in nenadoma je zapeljal na sredino ceste, prav takrat pa mu je nasproti pripeljal Novomešan Pavle Uhl, ki trčenja ni mogel prepričati. Pri nesreči sta se poškodovala voznik in njegov oče Pavle Uhl, materialno škodo pa so ocenili na 30.000 din.

Okleščen državni prvak

Slavje novomeškega metalca diska v Splitu - Poleg Okleščena v državni reprezentanci še Penca - Žužek za las ob 2. mesto

Po nastopu na nedavnem republiškem atletskem prvenstvu v Celju je novomeško zastopstvo prijetno presenetilo v soboto in nedeljo na 36. državnem prvenstvu, ki je bilo v Splitu. Novomeški atleti so dokazali, da je bil manj uspešen nastop v Celju le trenutna slabost, medtem ko so na tekmovališču v Splitu, ki je hkrati štel tudi kot izbirno tekmovališče za dres z državnim grbom, dali vse od sebe in se domov vračajo celo z naslovom državnega prvaka, ki ga je popolnoma nepričakovano osvojil Boris Okleščen s svojim osebnim rekordom v metu diska 53,66 m.

Boris si je tako ponovno priboril majico z državnim grbom, enako velja to za veterana Janeza Penca v metu na 400 metrov z ovirami, ki bosta tako že v soboto in nedeljo nastopila v Gatesheadu na četverboju atletskih reprezentanc Anglije,

NOV DRES ZA PRVAKA

Novi državni prvak v metu diska, Novomešan Boris Okleščen, je končno prišel do novega dresa. V televizijskem prenosu je Borisova mama opazila, da so ostali tekmovalci nastopili v lepih, novih dresih, Boris pa v nekem starem in spranem. Brž ko se je uspešno novomeško zastopstvo vrnilo iz Splita, je Okleščena mama dala sinu denar in ga napodila v trgovino Slovenijasporta po nov dres.

Škotske, Norveške in Jugoslavije, teden kasneje pa v Novi Gorici na troboju Svica, CSSR in Jugoslavija. Kaj lahko pa bi se zgodilo, da bi bilo novomeško zastopstvo v državni reprezentanci še številnejše. Za las je bil namreč ob drugo mesto tudi Metod Žužek v metu na 3.000 metrov z ovirami, njegov rezultat 8:43,7 pa kaže, da ponovno prihaja v nekdanjo formo.

Pojdimo po vrsti! Od Novomeščanov so prvega dne nastopili Penca v metu na 110 metrov z ovirami, ki je zasedel 7. mesto s časom 15,32,

NOV DRŽAVNI PRVAK V METU DISKA - Boris Okleščen

Cujnik, ki je v metu kopja zasedel 5. mesto z rezultatom 68,02 metra in štafeta 4X100 metrov, ki je za las zgrešila bronasto medaljo. Novomeščani so si pritekli rezultat 42,13. Slavje Dolenjcev pa se je pričelo v nedeljo. Najprej je presnetil veteran jugoslovanske atletike Janez Penca v metu na 400 metrov z ovirami, ko je zasedel drugo mesto za Kopitarjem s časom 52,98. Nič manj ni bil razburljiv tek na 3.000 metrov z ovirami, v katerem si je Metod

Organizatorji tudi zmagovalci

ZRK Novo mesto je v nedeljo pred pričetkom prvenstva pripravil v novomeški športni dvorani rokometni turnir, na katerem je poleg dveh domačih vrst članic in mladink nastopila še ekipa Sentjerneja. Slavile so rokometnice Novega mesta, ki so jih sicer premagale vrstnice iz Sentjerneja, vendar so slednje po tej tekmi zapustile turnir. Rezultati: Novo mesto (č) - Novo mesto (ml.) 18:6 (10:3), Novo mesto (čl.) - Sentjernej 12:13 (7:7) in Novo mesto (ml.) - Sentjernej 10:0 (bb). Na drugem nekoliko močnejšem turnirju moških ekip v Smartnem pri Litiji so v konkurenci Partizana TUS, Jelovice, Jadrana, Unjarija slavili rokometarji ribniškega drugoligaša Inlesa in tako napovedali dobre igre v bližnjem prvenstvu.

Žužek skušal ponovno priboriti dres z državnim grbom. Ves čas je tekel v vodilni skupini, v zadnjem krogu pa mu navzlic vsem naporom in borbenosti ni uspelo osvojiti 2. mesta, ki se odpira vrata v reprezentanco. Navzlic temu pa je Žužek lahko z rezultatom 8:43,7 povsem zadovoljen. Za največje presenečenje je

Ob zaključku redakcije smo prejeli (resda še neuradno) vest, da je zvezni kapetan atletske reprezentance v dres z državnim grbom za bližnji četverboj uvrstil poleg Penca in Okleščena tudi Metoda Žužka, ki bo nastopil v metu na 3.000 metrov.

poskrbel Boris Okleščen v metu diska. S svojim doslej najboljšim rezultatom 53,66 m, ki je hkrati seveda tudi dolenjski rekord, je za meter in pol premagal svoje tekmece in tako dolenjski vrsti priboril edini naslov državnega prvaka. Obveznost več za še trdnjeje in zavzetejšo delo novomeških atletov, hkrati pa tudi opomni tistim, ki so jih novomeški atleti s svojimi dosedanjimi rezultati zadožili.

NOVOTEKSOVCI ŠESTI

Novomeški kolesarji so se v nedeljo udeležili 22. mednarodne dirke „Po Pomurju“, na kateri je nastopilo prek 100 kolesarjev, in v ekipni konkurenci zasedli solidno 6. mesto. Od posameznikov sta bila med mlajšimi Papež 4. in Smole 7., pri starejših mladincih je bil Zagorc 6., pri članih C Stih 4. pri pionirjih 6., pa Božič prav tako 4. Se to, da je Stih v skupni konkurenci, saj so člani A, B in C vozili skupaj, zasedel dobro 6. mesto.

Preluknjana kočevska mreža

Slab start dolenjskih predstavnikov v zahodni območni slovenski nogometni ligi - Edina zmaga Črnomalčanom

Katastrofa Kočevcev na domačem igrišču v srečanju s Primorjem, nenadejan poraz Novomeščanov proti novincu Stolu in načrtovani točki Belokranjcev so poglavitne značilnosti starta v zahodni območni republiški nogometni ligi. Če je sklepati po prvih igrah, se Elanu in Kočevju obeta trda borba za obstanek v ligi.

ELAN - STOL 1:3 (1:0)

Kaj pomaga Novomeščanom pohvala za igro v prvem polčasu, ko so povsem nadigrali goste iz Kamnika in prek Bračada v 23. minuti tudi dosegli vodilni zadetek. V nadaljevanju so namreč povsem popustili, tako da zmage borbenim gostem ne gre oporekati. Okoli 50 gledalcev je razočaranih z igro domačih zapustilo igrišče. Elan: Primc, Piletič, Avbar I, Perhaj, Avbar II, Venta, Pavlin, Drganc, Janežič, Bračad, Pevce (Bon).

KRŠKO ZNOVA V ZNAMENJU SPEEDWAYA

Preurejeni stadion Matije Gubca v Krškem bo znova prizorišče kvalitetne in zanimive mednarodne speedway prireditve. ADM Krško pripravlja namreč 14. septembra ob 15. uri mednarodne dirke za „Pokal štirih mest“, na katerih bodo poleg domačinov sodelovali še klubi iz zahodnonemškega Pockinga, italijanskega Lonoga in madžarskega Miskolca. Nedvomno bo tudi letošnja prireditev, kot že prejšnje, postregla s kvalitetnimi in izenačenimi boji.

KEGLJACI V TREBNJEM

V nedeljo, 31. avgusta, se bodo na kegljišču Opara v Trebnjem v počastitev občinskega praznika pomerile dolenjske kegljaške ekipe na prvi prizkušnji v drugem delu tekmovalne sezone. Tekmovanje se bo pričelo ob 8. uri.

NOVOMEŠČANA DVANAJSTA

Nedavno se je v Celju končal 23. jugoslovanski aerorally, na katerem je sodelovalo 22 dvojic letalcev iz vse države. Pomerilo so se za prehodni pokal maršala Tita. V vseh disciplinah, v katerih so tekmovali tudi v Jaljevu in Banja Luki, sta bili najboljši dvojici ptujškega aerokluba. Prehodni pokal maršala Tita sta tako osvojila Krepel in Cestnik pred klubskima tovarišema Hojninkom in Kraljem. Novomeščana Kos in Pekol sta na tekmovališču osvojila dvanajsto mesto.

Pavlič zmagal v prvi dirki za DP

Novomešan Lojze Pavlič je v nedeljo potrdil, da se to sezono nahaja v res izredni formi. Na 1. dirki za državno prvenstvo, ki je bila v Kraljevu na dirkališču Beranovac, je v kategoriji do 125 ccm prepričljivo osvojil prvo mesto in tako napovedal kandidaturu za končni uspeh.

Dirka motoristov v kategoriji do 125 ccm je bila zagotovo ena od najzanimivejših v nedeljskem sporedu. Pavlič, Zagrebčan Ljeljak in Kranjčan Pinter so namreč vseskozi vodili izenačen boj, proti koncu pa je največ znanja in izdržljivosti pokazal Pavlič, zaslužen zmagal in odnesel naslov najboljšega slovenskega dirkača na kraljevškem dirkališču.

Novomeškega dirkalca pa že v nedeljo čaka nov nastop. V Požegi je namreč na programu že 2. dirka za državno prvenstvo, ki bo za Pavliča nova priložnost, da potrdi letošnje dobre rezultate.

TOMLJE ČETRTI V FORMULI SUPER VW!

Na nedeljskih motociklističnih dirkah v Kraljevu sta nastopila dva Dolenjca. Poleg Pavliča v kategoriji motorjev do 125 ccm je v formuli „Super VW“ nastopil še Matjaž Tomlje, član AMK Dolenjska iz Dolenjskih Toplic. Po sobotnem šestem mestu na treningu je bil v nedeljo še boljše, saj je v cilj zapeljal kot četrti. Tomljetu je to prvic, da je v dosedanjih treh dirkah pripeljal na cilj, saj je na prvi s svojim bolidom zletel s proge, na drugi dirki pa mu starta niso dovolili, ker ni imel seboj zdravniškega potrdila.

KOČEVJE - PRIMORJE 0:6 (0:2)

Se večje razočaranje so svojim gledalcem pripravili nogometarji Kočevja. Njihove lezerner in neborbene igre ne more opravičiti niti dejstvo, da so nastopili oslabiljeni. Gostje Ajdovščine so v nedeljo pokazali mnogo več in povsem zaslužen katastrofalno porazili domačine, ki se bodo morali v nadaljevanju prvenstva neprimerno bolj potruditi. Kočevje: Struna (Salika), Bokan, Djurovič, Dobnič, Klanč, Kozelj, Kovač, Uzak, Zekič, Gerek, Bogar, Abramovič.

BELA KRAJINA - TABOR 2:0 (0:0)

Cast dolenjskega nogometa so tokrat rešili Črnomalčani, ki pa prav tako niso zadovoljni blizu 400 gledalcev. Se posebej v prvem polčasu je bila njihova igra slaba in raztrgana in šele po odmoru so zaigrali bolj zagnano, kar jim je tudi prineslo zaslužen zmago. Strelica za domačine sta bila Cimerman v 60. in Trbarič v 72. minuti. Bela krajina: Vrlek, Kapš, Tiplič, Vrstaj, Dekič, Zupacič, Čurk, Cimerman, Trbarič, Čel, Prmorje - Bela krajina, Jesenice - Kočevje in Elan - Litija.

Alpinisti doma

Iz Chamonixa v vzhodni centralnih Alp se je v začetku avgusta vrnila 2. novomeška alpinistična odprava, ki so jo sestavljali: Stojan Golob, Božena Gerjevič, Izidor Mervar, Stane Mokotar in Janez Zeleznik. Sredstva za odpravo so poleg članov samih prispevali še PD Novo mesto, Ljubljanska banka in IMV. Med štirinajstredno odpravo so se novomeški alpinci vzpeli na tri vrhove, visoke nad 3.500 metrov, med njimi tudi na sloviti Mont Blanc, izhodišče za vse podvige pa je bil tabor v Chamonixu. Za dolenjski alpinizem predstavlja ta odprava bil doslej največji uspeh, saj je bilo opravljenih več zahtevnih tur, tudi aklimatizacijska, saj človeški organizem pač ni ustvarjen za takšne višine. S to in predlansko odpravo v Prokletije so novomeški alpinisti najavili, da bomo o njih še slišali. S. MOKOTAR

Pred odprtjem več vprašajev

Novo poslopje Agroservis - tozda novomeške zadruge - je v Žabji vasi tik pred dograditvijo, vendar se precej manjka, da bi v njem lahko začeli prodajati kmetijsko mehanizacijo in rezervne dele. O tem je govoril Ludvik Mežan, direktor tozda Agroservis:

„Zamisel o večji trgovini s kmetijsko mehanizacijo in prodajo rezervnih delov zanjo ter hkrati povezano z mehanično delavnico, ki bi izpolnila tozadevno vrzel predvsem v novomeški občini, deloma pa tudi v sosednjih, je stara sedem let.

Ludvik Mežan: „Od zamišlji za sodoben Agroservis do izpeljave so se razmere močno obmile. Tudi če bi vsa vprašanja razčistili, je še poslednje: kje dobiti rezervne dele za prodajo, ko jih na tržišču sploh ni, uvoz pa je ustavljen.“

Od tedaj, ko smo jo začeli uredničevati, pa do danes, so razmere v splošnem povsem spremenile. Težave so bile že pri gradnji. Vsi roki kasnije, s tem pa nastopajo podražitve. Prednostna vrednost objekta je našla 4,6 milijona dinarjev, zdaj so stroški že za polovico večji, potrebna pa je še oprema trgovine in skladišč. Po prvi pogodbi bi moralo biti vse gotovo do konca leta 1979, drugi rok je bil 1. maj 1980, tretji 1. avgusta 1980, pa je zdaj vprašljiv tudi četrti rok. Po mojem bo vse končano šele proti koncu leta. Trenutno imamo opravka s 14 obrtniki, ki opravljajo razna notranja dela, ti pa v polletnih mesecih še posebej zamujajo. Drugo vprašanje, ki ga bomo morali rešiti pred odprtjem trgovine, so obratna sredstva. Okrog 15 milijonov dinarjev potrebujemo za nabavo strojev in delov, ki jih bomo prodajali.

Trenutno sploh ne morem reči, kdaj bo trgovina zares odprta, ker smo na celi fronti v negotovosti.”

— Koliko prostorov je predvidenih v novi oziroma dozidani stavbi in kaj bo z njimi?

„V stavbi je 200 m² prodajnega prostora in prav toliko skladišč pa še nekaj stranskih prostorov. Urejene so sanitarije in jedilnica, ki je doslej nismo imeli. Ko bodo dela končana, bomo pač skušali z vsemi silami zbrati potrebna sredstva za začetek obratovanja, kajti stranke tako trgovino pogrešajo.“

— Kako je bila doslej organizirana prodaja kmetijskih strojev in rezervnih delov?

„Zdaj prodajajo stroje naše poslovalnice, medtem ko so z rezervnimi deli povsod slabo založeni. Prav zato je bila s strani kupcev vrsta pripomb. Trgovine na podeželju tudi niso znale pravilno prevzemati strojev in priključkov, zato se je dogajalo, da garantni listi niso bili veljavni, da so kupci ugotavljali napake na novih strojih itd.“

— Ali bo pri vas teh pomanjkljivosti konec, oz. ali bodo druge vaše prodajalne potem prenehale s prodajo tega blaga?

„V naši sodobno opremljeni prodajalni bomo imeli kadre, usposobljene za prodajo kmetijske mehanizacije, s kvaliteto storitev in konkurenco pa nameravamo osvojiti tržišče. V ostalih regijah imajo povsod take trgovine, kjer kupec dobi vse na enem mestu in kjer ob nakupu dobi tudi navodila, kako s strojem ravnati.“

— Kaj pa ustrezen strokovni kader za tako trgovino? Je zagotovljen?

„Ta hip smo v taki negotovosti, da si ne upamo niti iskati primernih ljudi. Imamo pa 50 zaposlenih v našem tozdu, od tega je 35 mehanikov v delavnicah, kjer popravljamo kmetijsko mehanizacijo in tovrstni kader vsa leta uspešno vzgajamo sami. Prepričan sem, da bomo tudi sposobne prodajalce dobili, če bo vse drugo urejeno.“

R. B

TUDI TU ZAMUDA — Gradnja bršljijskih blokov gre vendarle h koncu, zamuda pa je kljub temu velika glede na prvotno določen rok. Stanovanja bodo tu po površini med največjimi v mestu, vseljiva pa naj bi bila po zadnjih vesteh proti koncu jeseni. (Foto: R. Bačer)

Prvemu koraku naj sledi drugi

Na prvi pogled ugodne rezultate v gospodarjenju vzeti pod drobnogled, hkrati pa v organiziranju služb interesnih skupnosti narediti še drugi korak k racionalizaciji

Komite občinske konference ZK v Novem mestu je 20. avgusta obravnaval prve podatke o poslovanju združenega dela po polletnih bilancah in poročilo o stanju in delovanju strokovnih služb v občinskih interesnih skupnostih. S tem v zvezi je obravnaval nove naloge za komuniste.

Kar zadeva gospodarjenje v združenem delu, je komite ugotovil, da je napredek v letošnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim zadovoljiv na prvi pogled v rasti celotnega prihodka (27 odstotkov), dohodka (31 odstotkov) in akumulacije (za 73 odstotkov, ob tem pa še, da so bili izplačani osebni dohodki poprečno 7.260 din, kar je za 22 odstotkov več kot lani v tem času.

Z izgubo so poslovali 3 tozdi z 274 zaposlenimi in sicer: Elektro s 7 milijoni primanjkljaja, TOZD Brazda KZ Novo mesto z dobrima 2 milijonoma izgube in TOZD Hmeljnik iste delovne organizacije s 137.000 din izgube. V vseh treh primerih ne gre za presenečenja in ne posebno nevarne hibe, zlasti ne pri Elektro, kjer je pričakovati v kratkem plačilo dolžnikov, potem bo rezultat gospodarstva v prvem polletju ni bilo izgub, kar je zlasti razveseljivo, če upoštevamo, da sta izkazovala primanjkljaj v prvem tromesečju tako bolnišnica kot Zdravstveni dom.

V teh rezultatih se po mnenju komiteja izražajo napori za

stabilizacijo, saj se uresničujejo stališča resolucij in dogovora o razporejanju dohodka in sredstev za osebne dohodke. Pač pa so zadovoljili komuniste v komiteju za družbeni razvoj, da v sodelovanju s SDK in zbornico pripravijo temeljito analizo z dodatnimi podatki o splošni in skupni porabi v združenem delu in interesnih skupnostih vsaj do 10. septembra.

Pri obravnavi poročila o organiziranju in delovanju strokovnih služb v občinskih interesnih skupnostih so sprejeli vrsto priporočil in sklepov, ki naj bi pripomogli k nadaljni racionalizaciji v teh organih. Večje spremembe se obetajo zlasti pri Regionalni zdravstveni skupnosti, ki opravlja naloge za 5 občinskih zdravstvenih skupnosti, po novem zakonu pa morajo te posle do konca leta prevzeti občinske zdravstvene skupnosti; regijska medobčinska služba ne more več obstajati. S tem v zvezi bo potrebno v Novem mestu 68 zaposlenih delavcev v tej dejavnosti usmeriti na druga delovna mesta. Omenili so kadrovske vrzeli glede pravnih in ekonomistov v strokovnih službah družbenih dejavnostih pa tudi v drugih.

Imenovana je bila delovna skupina, ki bo do konca avgusta pripravila program aktivnosti, potrebnih, da se občinske SIS še ustrežneje organizirajo in kadrovske zasedejo. Stališča komiteja je, naj se v občini ustanovi samo ena strokovna služba za administrativno tehnična in finančno računovodska opravila.

„Prepovedati saditev rož...“

V prvi polovici leta je bilo v novomeški občini vsega skupaj 8 prošelj in pritožb na razne organe — Tudi anonimka!

Med osmimi primeri, s katerimi se letos ubada komisija za prošnje in pritožbe pri občinski skupščini v Novem mestu, je tudi zanimiva anonimka, ki je seveda ne gre resno jemati. V njej se občan s šentjemejskega konca pritožuje zavoljo tega, ker ljudje gradijo nove hiše, okrog njih zasajajo cvetje in okrasno grmičje. Po njegovem pa bi morali to prepovedati in ukazati saditi sadno drevje. Zato, da otroci iz teh hiš ne bi hodili „rabutat“ k sosedem. Taisti občan tudi zahteva v šentjemeju vsaj tako tržnico, kot je novomeška.

Ostali primeri, naslovljeni večinoma na razne republiške organe, so resni in izražajo stisko posameznikov. Kar tri zadeve so stanovanjske. Vse tri

Konec ugibanja

Uroš Dular evidentiran za novega predsednika občine

Odkar je bil 16. julija Marjan Simič, novomeški župan, izvoljen za člana novega republiškega izvršnega sveta, v katerem vodi komite za delo, je bilo v pogovorih slišati vrsto ugibanj o novem predsedniku občine. Ljudje so že govorili o listi kandidatov in njih primernosti, kar je v dopustniškem razpoloženju hvaležna snov za pogovor.

Medtem pa je kadrovska komisija pri občinskem komiteju zelo resno delala in predlagala Uroša Dularja, sedanjega predsednika občinske konference SZDL za evidentiranje kot morda kandidata za predsedniško mesto.

Občinski komite ZK je o predlogu razpravljal 20. avgusta in ga podprl, češ da je Uroš Dular sposoben voditi občino za naslednjo polovico mandatnega obdobja, da dobro pozna trenutno najbolj aktualne stabilizacijske in družbenopolitične naloge.

Predlog komiteja bo šel v javno razpravo v delegatsko bazo, na septembrskem zasedanju občinske skupščine pa naj bi prišlo do volitev. Postopek ne bo zapleten, ker je Uroš Dular član družbenopolitičnega zbora skupščine.

zadevajo IMV in prazna stanovanja, medtem ko se družine zaposlenih stiskajo v neustreznih prostorih. Dve pritožbi zadevata Pionir in izplačila vseh vrst, češ da niso v redu. Novomeščan se pritožuje, da mu nova cesta čez Brod moti bivanje v hiši, dva primera občanov pa sta si podobna. Naštevata vrsto zasebnih težav, „šikaniranje“ s strani sosedov in podobno.

Nobena teh zadev še ni rešena, pač pa tečejo poizvedbe za komisijo, ki bo kmalu zasedala. Lahko pa je zaključiti iz spisov, ki so na voljo, da je vsak od pritožiteljev prepričan v svoj prav in da ne popusti niti za las. Značilno je, da je prošelj in pritožb zadnja leta občutno manj.

NEMCI NA PRVEM MESTU

V novomeški občini se je v letošnjem prvem polletju mudilo 6.275 tujih gostov, ki so dali našim hotelsko gostinčkim delovnim organizacijam zaslužek za 14.453 nočitev. Med tujci so bili po številu na prvem mestu Nemci — 2209, sledijo: Italijani 934, Avstrijci, Francozi, gostje iz Sovjetske zveze itd. Tudi Turki se radi ustavljajo v naših krajih, saj jih je bilo med gosti kar 378, pa tudi državljanov raznih izvenevropskih dežel ni bilo malo, če upoštevamo, da jih je bilo pri nas kar 122.

NAJMANJ SPREMEMB PRI ZAPOSLOVANJU

V nedavno izdelanem poročilu o stanju in organiziranju občinskih interesnih skupnosti je zaslediti, da je v zadnjih letih po številu članov v kolektivu najmanj sprememb doživela strokovna služba skupnosti za zaposlovanje. Ta je začela leta 1974 z opravljanjem poslov za 5 občin z 22 delavci, ob koncu lanskega leta pa so imeli samo dva več. Medtem je prišlo tudi do reorganizacije pri ustanovitvi občinskih skupnosti za zaposlovanje. Ta strokovna služba vodi službo posredovanja dela in poklicnega usmerjanja, službo za plan in statistiko, ima splošno pravno službo in računovodsko-finančno skupino.

Novomeška kronika

PADAJO V GRABEN — Prisojna pot ali „strmi graben“, ki vodi od bifeja na Koštialovi proti Mestnim njivam, je po zadnjem dežju spet tako načeta, da niti peš ni varna. Voda je zdrta cestiče, ki ima medtema tudi 30 cm globoke jarke.

POMANJKANJE MASLA — V več novomeških trgovinah zadnje čase ni surovega masla, ponekod pa ga imajo samo v mini zavitkih za enkratni namaz. Trgovci tudi ne vedo povedati, kdaj bo prišla nova pošiljka masla.

HVALIJO SLAŠČICARNO — V Šmihelu je že nekaj časa odprta nova slaščičarna, ki privablja goste tudi iz mesta. Hvalijo zlasti dober sladoled in izbiro, pa tudi prijazno postrežbo. Tako je na lepem Šmihel začel delati konkurenco mestu.

ŠE VEDNO ROPOTAJO — Čez smetarje, ki v zgodnjih jutranjih urah praznično smetarske posode po mestu, so bile že pred leti pritožbe, češ da so tako glasni, da zaradi njih marsikdo vstane dve uri prej. Nekaj časa so svoje delo tiše opravljali, zadnje čase pa spet ropotajo in predčasno budijo ljudi.

JE ZMANJKALO SAPE? — Ob začetku poletja začeta dela pri gradnji nove blagovnice zraven avtobusne postaje so zadnje tedne prenehala. Del stare pošte je porušen, del zemljišča splaniran, vse je razrito, delavca in stroja pa nikjer nobenega. Občani se bojijo, da bo pri tem ostalo.

Ena gospa je rekla, da z gradnjo hladilnic v Novem mestu slabo kaže glede na dosedanje prakso: že več kot 50 lokacij je bilo ogledanih za gradnjo teh naprav, pa nobena ni bila prava...

Start z dovolj učiteljev

Letos večjih težav z učitelji ne bo — Pomanjkanje spet v deficitarnih strokah: matematika, fizika, glasbeni in tehnični pouk

Ze čez nekaj dni se bodo spet odprla šolska vrata, da bi v naslednjih desetih mesecih napolnili glave naših spočitih in novih moči polnih šolarjev z novim znanjem. Šole v teh dneh rešujejo še zadnje probleme tudi pri izpopolnjevanju svojih učiteljskih vrst s kar najbolj primernimi kadri.

„Nekaj težav pri tem je,“ je povedal tajnik novomeške občinske skupnosti za izobraževanje Marjan Močivnik, „vendar so se razmere v primerjavi s preteklimi leti veliko izboljšale.“ Letos je kadrovska izpopolnjenost delovnih mest dokaj zadovoljiva, čeprav vsa mesta seveda niso zasedena, zlasti ne s popolnoma ustrežno strokovno izobrazbo. Pri tem se že kažejo rezultati štipendijske politike, še večji priliv štipendistov pa načrtujejo v prihodnje. Še vedno pa je izrazito pomanjkanje učiteljev v že leta deficitarnih strokah, n. pr. za matematiko, fiziko, tehnični in glasbeni pouk. Tega problema ne morejo rešiti niti z usmerjeno štipendijsko politiko, saj se na razpise za

kadrovske štipendije za te stroke ne javlja nihče ali pa le redki posamezniki, ki globoke vrzeli ne morejo zapolniti.

Razveseljivo je dejstvo, da večina podeželskih šol nima več izraziteje večjih težav z učitelji od mestnih, vsaj ne tiste, ki

imajo dobro avtobusno povezavo z mestom. Mnogi učitelji se namreč vozijo od drugod, pri čemer igra pomembno vlogo stanovanjski problem. Včasih je namreč težje zagotoviti stanovanje za učitelja v manjšem kraju.

Z. L.

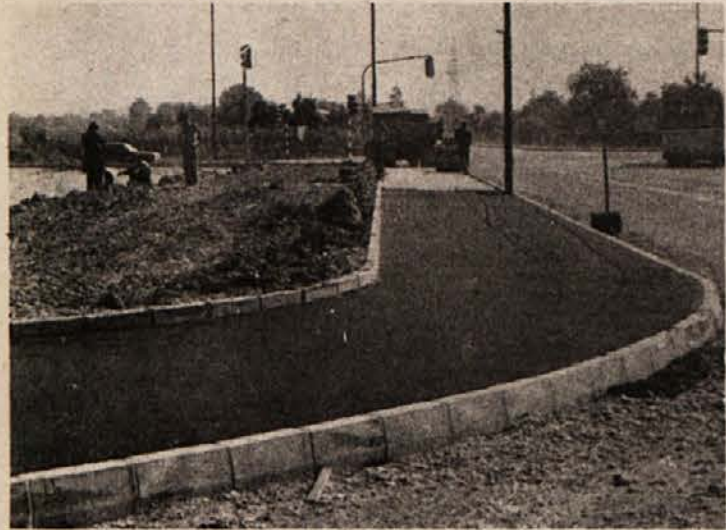

KOLIKO IZGUBLJENI UR? — Zapornice v Bršljinu nekaj desetkrat na dan onemogočijo normalen promet, vozniki v avtomobilih, ki imajo tudi službene vožnje, pa tako izgubljajo dragoceni čas. Da bi uredili promet na tej točki bolj sodobno, je že dolgo zahteva Bršljina in tam zaposlenih blizu 3000 delavcev. (Foto: R. Bačer)

DA BO OKOLJE LEPŠE! — Ureditvena dela pred novo trgovsko hišo v Brežicah — odprli jo bodo kmalu — gre do koncu. Prejšnji teden so asfaltirali nove pločnike in planirali površino za zelenico.

Večjo skrb starostnikom

V brežiški občini pripravljajo analizo o življenju in gmotnih razmerah ostarelega prebivalstva — Akcija SZDL

Šele na pobudo republiške konference SZDL so se začeli v občinah bolj zanimati za starostnike. Gre za novo akcijo Socialistične zveze, ki naj bi globlje pogledala, kako živijo ostareli, kakšne težave jih tarejo.

V brežiški občini, ki ima precej stana prebivalstva, bo ta vpogled še posebej zanimiv. Natančneje sliko stanja bo omogočila analiza, ki jo bo pripravila posebna delovna skupina. O problematiki bo potem najprej stekla beseda v krajevnih skupnostih, kjer se bodo v ta namen sestale sekcije SZDL, nato pa bo o tem, kaj je potrebno napraviti, govorili v občinski konferenci SZDL.

Analiza naj bi med drugim odgovorila na vprašanje, kaj je s socialno pomočjo v krajevnih skupnostih, kakšno vlogo ima pri razreševanju problematike ostarelih in za delo nezmožnih krajanov RK, kako je med ljudmi sploh razvit čut za sočloveka v stiski.

Se posebej bo treba pogledati, v

kakšnih razmerah živijo oskrbovanci v brežiškem domu upokojencev. Oskrbinski stroški v tem domu niso majhni, zato jih prenekatere komaj zmore. Zato je gotovo umesten predlog, naj bi preučili možnost subvencioniranja. Družbeno pomoč naj bi primaknili k tistemu delu oskrbovancev, ki se lahko šteje za stanarino oskrbovancev.

Novo v Brežicah

DO JESENI NOVA AVTOBUSNA POSTAJA — Ob obvoznici nastaja novo poslovno trgovsko središče Brežic. Postajajo milice in domu SLO se bo kmalu pridružila nova blagovnica Posavja, do občinskega praznika pa naj bi bila nared tudi nova avtobusna postaja. V njej bo poleg čakalnice, kioskov in poslovnih prostorov Brebusa tudi 13 boksov za avtobuse. Pred brežiško gimnazijo bo potem ostalo le še postajališče za lokalni avtobus.

RAZPRODAJE VABIJO — Od 15. avgusta so tudi v brežiških trgovinah razprodaje tekstilnih izdelkov. Za 25 — 40 odst. ceneje je mogoče kupiti ženske kostime, moške in ženske obleke in druga oblačila. Promet je kljub iztekajoči se sezoni večji, saj se nakup, pri katerem je mogoče dobiti žensko obleko iz letošnjega izbora za 500 din ceneje, izplača.

Rojeva se pospeševalna skupnost

Prejšnji četrtlet se je v Brežicah sestala iniciativna komisija za ustanovitev SIS za pospeševanje kmetijstva in razpravljal o pripombah na osnutek samoupravnega sporazuma o oblikovanju te skupnosti. Člani so ugotovili, da niso razrešena vprašanja predvsem glede financiranja.

Skupnost za pospeševanje kmetijstva je v brežiški občini vsekakor potrebna, kar so v dosedanjih prizadevanjih za povečanje kmetijskega pridelovanja in odkrivanja prebivalstva s kmetijskimi pridelki večkrat podarili. Družbeno podporo so že vnajprej dobile naloge, ki naj bi jih opravljala nova skupnost, še posebej pa dolgoročno načrtovanje na tem področju.

Kaže, da bo omenjena skupnost lahko zažvela šele po novem letu, torej na začetku novega srednjeročnega obdobja. Že prej pa si bodo prizadevali rešiti nekatere pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili na področju pospeševalnih služb v občini. Gre za to, da te službe, ki delujejo pri Agrariji in Slovini, med seboj ne sodelujejo.

JE PRAVNA POMOČ ŽE ZADOVOLJIVA?

Ustrezne pravne pomoči, še posebej take, kot jo omenja zakon, delovni ljudje in krajanje v brežiški občini najbrž še niso deležni. Zato je izvršni svet občinske skupščine nedavno imenoval delovno skupino, da bi podrobneje pregledala, kako je s tem, zlasti pa, kako v občini uresničujemo zakon o pravni pomoči. Nekatere oblike pravne pomoči so znane, kaj malo pa se ve, ali lahko dobe zainteresirani popolno pravno pomoč v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Več podatkov in ugotovitev bo znanih po 10. septembru, ko bo omenjena delovna skupina zbrala in pregledala vprašalnike, ki jih je pred kratkim poslala združenemu delu, službam SIS in krajevnim skupnostim.

Lisca načrtuje novo tovarno

Na Brezovem bo Lisca gradila novo tovarno elastičnih pletenin — Delo za 106 ljudi — Dobri rezultati gospodarjenja v prvem polletju

Čez 1900 delavcev največje delovne organizacije v sevniški občini, Konfekcije Lisca, je lahko upravičeno zadovoljnih z rezultati gospodarjenja v prvih šestih mesecih letos. Noben izmed sedmih tozovov (trije so izven občine: na Senovem, v Zagorju in v Babušnici v Srbiji) ob polletju ni imel izgube. Zaradi velike odvisnosti od uvoza repromaterialov so ugotovili, da je zaenkrat bolje, da se izvz gotovih izdelkov umakne predelavi. Ker ne kaže, da bi se v kratkem kaj bistveno obrnilo na bolje, zlasti kar zadeva zanesljivost preskrbe z materialom, bodo v Lisici še nekaj časa ostali pri tem.

Med pomembnejše dosežke nedvomno sodi povečanje izvoza za 113 odstotkov, predvsem na konvertibilno tržišče. Razveseljivo je, da so v Lisici več kot 85 milijoni dinarjev izvoza za 7 odstotkov presegi uvoz, lani pa so povprečno komaj 66 odstotno pokrivali uvoz z izvozom. Spodbudnih rezultatov zanesljivo ne bi dosegli, če ne bi pobrskali po notranjih rezervah, obstojeje pa se tudi večletna dohodovna povezanost z nekaterimi domačimi proizvajalci repromateriala. Tako med drugim nemalo pripomore k nadomestitvi uvoza vzorno sodelovanje s Trakom iz Mengša, kjer že od leta 1977 tkejo elastične trakove za Lisco. Niso pa mogli nadomestiti uvoza elastičnih pletenin. Zato so pripravili projekt za tovarno na Brezovem. S pristojnimi javniki v manj razviti krajevni skupnosti Blanca so naredili bilanco zaposlitve. V tovarni elastičnih pletenin bo zaposlenih 106 ljudi, od tega bo v proizvodnji 83 delavcev. Naložba bi po devalvaciji veljala 354 milijonov dinarjev, za objekte pa bi namenili 158 milijonov. Nekatere republiške ustanove, od gospodarske zbornice do sekretariata za industrijo, so dale ugodno mnenje o naložbi. Veliko napоров pa bo potrebnih, da bodo pridobili še uvozna soglasja za opremo. Glede na spremenjene kreditne pogoje pa še naprej ostaja osrednje vprašanje, kako zbrati toliko denarja. Pri neposrednih porabnikih elastičnih pletenin in prometnih organizacijah je resna pripravljenost za sodelovanje v tovarno na Brezovem. Ker bi naložba prispevala k boljšemu deviznemu položaju, v Lisici upajo, da ne bodo imeli prevelikih težav z zagotovitvijo devizne kvote v začetku prihodnjega leta. Ne kaže prezreti niti tega, da predstavlja

naložba vertikalno povezavo prek yulonovih poliamidnih vlaken, preje, pletenin, metraže, do konfekcioniranja. Elastične pletenine v novi tovarni bi tudi barvali in še drugače oplemenitili, tako pa bi prodajali tudi svoje znanje.

V Lisici so načrtovali, da bodo že letošnjo jesen zasadili lopato za tovarno na Brezovem. Vse pa kaže, da se bodo morali za sedaj zadovoljiti z odkupljenim zemljiščem in izgradnjo vodnega zajetja, zbiralnika, napeljavo telefona in elektrike.

PAVEL PERC

POMOČ VAŠČANOM

Vaščane Zabukovja je minuli teden razveselila asfaltna preproga sk ozi vas. Tudi zemeljska dela pri razširitvi in posodobitvi ceste proti Podvrhu dobro napredujejo, zato so stvarna pričakovanja domačinov, da bo do občinskega praznika, 12. novembra, vse nared. Sevniški mladinci so Zabukovčanom kmalu po uspelem referendumu za krajevni samoprispevek za ceste obljubili pomoč; prišli naj bi delat v to kozjansko, manj razvito krajevno skupnost za teden dni. Ker sta se za enotensko akcijo prijavila le dva mladince, so Sevničani uspeli zbrati 25 mladincev za enodnevno delo v Zabukovju. Brigadirji so pridno zgrabili za lopate in krampe, storili vse potrebno pri bankinah in položili cevi za odvod meteorških voda. Vaščani in sevniški komunalci, ki so izvajalci del na celotni trasi, so ugodno ocenili prispevek mladinske brigade.

PLANINCI V AVSTRIJI

Planinsko društvo Lisca Sevnica — Kršk o je ob sodelovanju PZ Slovenije od 15. do 17. avgusta pripravilo tečaj za 20 posavskih planinskih in mladinskih vodnikov, ki so se na avstrijskem Grossvenedgerju seznanili z reševanjem v planinah. Tečaj je vodil Danilo Škerbinek iz PZS.

POMOČ PRI USPOSABLJANJU

Občinska skupnost požarnega varstva dobiva številne prošnje za pomoč pri izgradnji in obnovi gasilskih domov. Tajnik skupnosti Tone Šeško zatrjuje, da to ni dolžnost te interesne skupnosti. OSPV raje denarno pomaga pri ustanavljanju gasilskih trojk, ki jih usposabljuje, prispevajo pa tudi za opremo. OSPV letno razdeli 1,62 milijona dinarjev med 13 društev za strokovno vzgojo, opremo in vzdrževanje vozil. Da je taka usmeritev pravilna, potrjujejo številne učinkovite trojke, ki delujejo kot enote pri matičnem društvu, in sicer na Malkovcu, Orehovem, Razborju, Kompolju, Primožu, v Trnovcu, Lončarjevem dolu, Gabrijelah in Hudem brezju.

P. P.

SEVNIŠKI PABERKI

NI OBIRALCEV HMEJTA — Na hmeljiščih sevniškega Kmetijskega kombinata že dober teden obirajo hmelj. Hmeljarski obrat Loka je pričel z obiranjem tudi na Bregu, zato je v teh dneh večji promet traktorjev s prikolicami na cesti skozi Račico do Loke. Čistišče je precej blatno, zato previdna vožnja nikakor ni odveč. Bolj ko vabijo kmetijci na obiranje zelenega zlata, manj domačinov je med obiralci. Delo je razmeroma dobro plačano, saj odštejejo za merico godinga (poneje bo romala v vreče še sorta aurora) 15 dinarjev. Pa vendar letos med obiralci ni niti stalnih gostov iz hrvaškega Zagorja. Delo letos tako sloni na 72 obiralcih celo iz Srbije!

SEVNIŠKI VESTNIK

„Sladka“ tovarna povečuje izvoz

V Krškem Imperialu so v letošnjem prvem polletju dosegli spodbudne proizvodne in poslovne uspehe — Petino proizvodnje žvečilnih gumijev prodajo v tujino

240-članski kolektiv krškega Imperiala, enega od štiri najstih tozovov ljubljanskega Žita, je v letošnjem prvem polletju ustvaril za več kot 86 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Čistega dohodka je bilo 26,7 milijona dinarjev, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa so bili ugodnejši tudi drugi kazalci gospodarjenja. Imperial je izvojeval tudi hudo bitko za zmanjšanje vseh vrst stroškov.

Ob spodbudnih poslovnih rezultatih kaže posebej opozoriti na podatke o izvozu. V Imperialu so povečali izvoz za 12,25 odst., tako da že petino proizvodnje prodajo na tujem. Prodaja njegovih izdelkov gre dobro na konvertibilnem področju — v ZRN, Veliki Britaniji, Holandiji in Avstriji, vse več pa izvažajo tudi v Sovjetsko zvezo. Kvaliteta izdelkov odpira Imperialu vrata tudi na druga, predvsem nova tržišča. Krški žvečilni gumi postaja znan pri najbolj zahtevnih kupcih. Za zdaj gre dobro, saj v Imperialu pokrijejo nujen uvoz (srom, barv, gumija in delov za stroje) z iztržkom lastnega izvoza.

Značilno za ta krški kolektiv je tudi to, da je zaviral preveliko, zlasti pa neustrezno naraščanje osebnih dohodkov (povprečni dohodek znaša 6.500 dinarjev), pa kljub temu znatno povečal produktivnost in

uspešno uresničeval ustalitvene ukrepe. Brez problemov kajpada tudi v tem „sladkem“ tozdu ne gre.

Največjo skrb imajo s sladkorjem, ki ga je spet začelo primanjkovati.

V. PODGORŠEK

OBVLADUJEJO SODOBNO TEHNOLOGIJO — Kolektiv krškega Imperiala sestavljajo v glavnem ženske, ki so dokazale, da so kos tudi težavni tehnologiji v „sladki“ proizvodnji. (Foto: V. Podgoršek)

Na planinskem taboru

Različne kraje so si mladi iz krške občine izbrali to leto za oddih. Planinci so ga, povezanega s koristnim, preživeli v desetdnevnem mladinskem planinskem taboru v Završnici pod Stolom. Pred njim sta bili tamkaj skupini iz brežiške in sevniške občine, krška v organizaciji PD Bohor — Senovo pa se je lahko pohvalila z izredno lepim vremenom.

V takih razmerah je lahko izvedla celoten program, katerega osnovni namen je seveda seznaniti mlade z našim gorskim svetom in jih navaditi na življenje v naravi. Letos so opravili pet gorskih tur, v taboru pripravili večere s programom ob tabornem ognju, imeli medsebojna športna tekmovanja in eno s pripadniki JLA. Za njihovo počutje, delo in varnost je skrbelo sedem mladinskih in planinskih vodičev. Ti so v dosedanjih sedmih planinskih taborih delali povsem zastonj, v osmem pa jim je občinska zveza organizacij za telesno kulturo zagotovila skromne denarne nagrade.

Seveda bi tokratni tabor, katerega

pomen je večkrat, le težko izpeljali, če planincem ne bi z denarjem ali kako drugače pomagali različni „pomočniki“. Zahvaljujejo se prav vsem: matičnemu planinskemu društvu in senovski krajevni skupnosti, tamkajšnjemu rudniku in kolektivu Metalne, sve tu in oddelku za ljudsko obrambo pri krški občinski skupščini, delovnim kolektivom Transporta, Tovarne celuloze in papirja, temeljne Posavske banke in drugim, ki so tudi obljubili pomoč in jo bodo te dni tudi izpolnili.

Ž. ŠEBEK

KRŠKE NOVICE

NEVARNO ZA VISOKE PETE — Most čez Savo v Krškem je od minulega četrtka spet odprt za avtomobile in druga vozila. Medtem ko se vozniki s sopotniki po novi asfaltni prevleki udobno vozijo, pa se peči komaj prebijejo z enega na drugi breg. Pločniki na mostu so namreč hudo zdelani in z luknjami, kar je še zlasti nevarno za ženske v čevljih z visokimi petami. Pripadnice nežnega spola pa tudi drugi peči upajo, da jim bodo pristojni popravili „pešpoti“ na mostu.

Bodo uspehov deležni tudi kmetje

V mirenski Kolinski so dosegli že 80 odstotkov planiranega čistega dohodka

Kot kažejo analize, je mirenska Kolinska v prvem polletju dosegla ugodne rezultate, ki se kažejo tudi v uspešnih finančnih dosežkih. Zdj se v tej tovarni pripravljajo na novo sezono; stroji so za nekaj časa utihnili, saj morajo domači vzdrževalci temeljito pregledati v njihovo drobovje, če hočejo, da bodo zdržali še to sezono. Še posebej, ker pričakujejo ugodno letino.

Tako so v polletju dosegli boljše rezultate kot v prvem trimesečju, prav tako pa so ti

veliko boljši kot lani. Prihodek je desežen, kot je bilo načrtovano, in je za 12 odstotkov višji kot lani. Ugodni rezultati so očitni tudi pri porabljenih sredstvih, saj so uspeli te stroške zmanjšati za dva odstotka, dohodek pa so povečali za 61 odstotkov v primerjavi z lani. Tudi čisti dohodek jim je uspelo močno povečati, saj so dosegli kar 80 odstotkov letnega plana, v primerjavi z lani pa so ga povečali za 82 odstotkov. Seveda gre nekaj teh uspehov pripisati višjim prodajnim ce-

nam in ne samo uspešnemu delu. V tovarni pričakujejo, da devetmesečni rezultati ne bodo tako ugodni, kot so bili ob polletju, še manj ugodne pa pričakujejo ob koncu leta. Na to naj bi vplivalo višanje cen za surovine in ostalega reprodukcijskega materiala.

To pomeni, da bo nabavna cena krompirja letos nekoliko višja, kot je bila lani. Vprašanje je, če ob sedanjih ugodnih rezultatih višje cene surovin lahko bistveno vplivajo na uspeh ob koncu leta. Zato se mnogi sprašujejo, kako bi mogli ob tako ugodnih gibanjih uresničiti dohodkovne odnose. Po teh naj bi bili sedanjih uspehov vsaj deloma deležni tudi kmetje, ki dobavljajo krompir tovarni. Vendar je za uganjanje v tej smeri še nekoliko prezgodaj, čeprav naj bi se cene oblikovale že na začetku septembra, ko bo tudi konec negotovosti, kakšne bodo.

Iz kraja v kraj

ŠE O TURIZMU — Mnogi prebivalci mirenske doline se sprašujejo, kako to, da so vse gostilne ob istem času zaprte. Pretekli terek ni bilo vse od Mirne do Mokronoga najti gostilne, ki bi bila odprta. Seveda, razmišljajo nekateri, ob takem načrtu dogovarjanja ne more biti govora o turizmu, še manj o večjih dohodkih od njega.

SO JIM POTNIKI ODVEČI — Prebivalci vasi Dol so skupnami močmi ob glavni cesti zgradili postajališče za avtobuse, ker je to bilo pogoj za ustavljanje. Vendar kaže, da voznikom podjetja Gorjanci ni do potnikov in njihovega dinarja. Samovoljno se namreč odločajo, kakršno je pač vreme, ali bodo ustavili ali ne bodo.

Ničesar mu ne manjka

Ob splošnem toženju, kako težko je postalo življenje, še posebej zaradi pomanjkanja nekaterih dobrin, je lepo slišati človeka, ki pravi, da je zadovoljen z vsem, da ima za življenje vsega dovolj. In ta človek je Jože Jakopin — Ježek, eden izmed številne Jakopinove družine, iz katere je šest članov sodelovalo v NOB. On sam je nosilec partijske spomenice 1941, v vojski pa je deloval tudi po vojni, ko je v enotah KNOJ lovil ostanke kvsiških enot.

Jakopin je še zdaj aktiven v vrstah ZZB, kjer je član občinskega odbora, 36 let pa je tudi član Zveze komunistov. Kot pravi, so borci zaradi bolezni in starosti vedno manj aktivni. Večina se jih namreč zaradi teh razlogov drži bolj doma, včasih pa niso manjkali na nobenem patrolnem pohodu, ki so jih pripravljali v spomin na NOB.

Vendar borci še posegajo v politično in družbeno življenje v krajevni skupnosti, kjer so pri vseh akcijah, ki jih ta pripravi.

Po šestih letih vojskovanja je Jakopin delal na železnici v Ljubljani, potem pa se je pred šestnajstim leti upokojil. Zdj se

posveča delu doma, kjer se je tudi na dan obiska skupaj z zetom lotil ograje za svojo perjad. Pravi da rad dela, včasih gre pomagat tudi drugim. Zadovoljen je s svojim življenjem, le počasnost administracije ga včasih jezi. Še vedno ni pozabil, koliko časa je moral čakati na gradbeno dokumentacijo. Živi v novi hiši, ki jo je postavil na temeljih stare, požgane v vojni.

J. S.

Jože Jakopin

TREBANJSKE NOVICE

St. 35 (1620) 28. avgusta 1980

KRŠKI TEDNIK

Najbolj nerazviti med nerazvitimi

Odseljevanje mladih iz KS Stari trg lahko zaustavimo le delovna mesta v domačem kraju, dobra cesta do Črnomlja, most čez Kolpo

Krajevna skupnost Stari trg je med nerazvitimi obkoljskimi krajevnimi skupnostmi najbolj nerazvita v nerazviti črnomaljski občini. Da bi ti kraji — v 14 vaseh krajevnih skupnosti živi le 450 prebivalcev — končno bili deležni boljše življenja, bi v prvi vrsti morali dobiti tri stvari: posodobljeno cesto od Starega trga do dobljkega ovinka, ki bi jih bolje povežala z občinskim središčem; obrat zlasti za moško delovno silo, ki bi preprečil nadaljnje odseljevanje mladih ljudi; most čez Kolpo med Šodevci in Blaževci, za katerega so temeljni kamen položili na slovesnosti pred tremi leti.

Te dni urejajo okoli tri kilometre ceste s starotrške strani do Vrhnore. Od 17 kilometrov ceste Črnomelj —

Stari trg še čaka posodobitve in asfaltno prevleko nekaj več kot 7 km.

Zelo slaba cesta je tudi poglaviti krivec, da se delovne organizacije niso navduševale, da bi v tem kraju odprle svoj obrat, brez katerega si življenja teh krajev ni več moč

BORCI ZA SPOMENIK NA LAZAH

Za nov spomenik na Gornjih Lazah borci ne prispevajo le denarja, marveč so pripravili tudi krepko zavijeti kramp in lopato. Pri urejanju ceste in okolice spomenika so prejšnjo sredo delali borci iz Petrove vasi. Prepričani so tam že večkrat delali borci iz Črnomlja, Semiča in Kota.

zamisliti. Sedaj ima v Starem trgu delo le 36 žensk, ki delajo v Kometovem obratu, vendar jih je skoraj polovica iz sosednje krajevnih skupnosti Poljanska dolina. V načrtu pa je, da bi zrasel nov obrat Uniorja iz Zreč, v katerem naj bi dobilo delo 130 ljudi, od tega dve tretjini moških. Le tako se bo ustavilo odhajanje mladih ljudi v Črnomelj, Kočevje, Ljubljano in drugam. S tem ko bi mladi imeli delo doma, bi bila tudi zemlja bolje obdelana.

Da je most čez Kolpo na tem kraju res potreben, je že dolgo znano, saj so ga prav tu nameravali med vojno zgraditi že partizani. Sedaj ni mostu od Broda na Kolpi do Vinice, se pravi okoli 60 kilometrov.

A. B.

ČRNMALJSKI DROBIR

DRUZINSKI NAKUP — Ko v Črnomlju — še bolj pa to velja za kraje zunaj občinskega središča — dobijo pralni prašek, se ta novica seveda razširi kot požar. Zaradi premajhnih pošilk dajejo trgovci le zelo omejene količine tega dragocene praška. Tako se zgodi, da v vrsti čaka cela družina, od dedkov s palico do vnučkov, ki so komaj shodili. Ko vsak dobi tisto kilo, se gospodinje za nekaj časa spet lahko oddahnejo.

KNJIGE V ŠOLI — Učenci osnovnih šol po vsej občini bodo šolske knjige dobili v šoli, tako da jih v črnomaljski knjigarni prodajo zelo malo. Bolj pa grede v knjigarni v prodajo knjige za srednje šole, vendar vseh potrebnih ni dobiti, ker jih še niso ali pa sploh niso tiskali.

KONEC VRTCA — V Adlešičih so imeli zadnje tri tedne pravi pravcati vrtec, in to vsak dan od 7.30 do 12. ure. Vrtec so vodile brigadirke iz brigade Rdečega križa, obiskovalo pa ga je od 10 do 20 otrok, ki so na zaključni prireditvi v petek mamicam pokazali, kaj vse so se v tem kratkem času naučili.

Črnomaljski poročevalec

Dohodka več, kot so načrtovali

Zal je hkrati preveč poraslo število zaposlenih in osebni dohodki

Načrtovana družbeno-ekonomska politika občine Kočevje se je v prvem tromesečju letos v glavnem zadovoljivo uresničevala, so ugotovili na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine.

Dohodek je bil nekoliko nad predvidenim, akumulacija tudi, splošna in skupna poraba pa v mejah načrtovane. Osebna poraba in zaposlovanje sta se gibala nekoliko nad dogovorjeno ravnjo. Ker se bodo stabilizacijski ukrepi še zaostri, je treba pričakovati, da bo zaradi ohranitve dogovorjenih razmerij pri delitvi dohodka ponekod treba znižati osebne dohodke.

Izvoz se je povečal, najbolj v Itasu in Opremi, so pa še možnosti za njegovo povečanje. Uvoz se ni zmanjšal predvsem zaradi razširitev zmogljivosti Melamina, ki uvaža okoli 45 odstotkov potrebnih surovin. Vendar proizvodnja Melamina nadomeščajo uvoz. Uvozna odvisnost gospodarstva je precejšnja, ker vse OZD načrtujejo razširitev proizvodnje — v glavnem na račun uvožene opreme.

Načrtovane investicije kasnijo. V

Melaminu je prišlo pri posodobitvi obrata termoplastov do delne zamude in precejšnjih podražitev. Proizvodnja v tem obratu je delno že stekla, dokončno pa bo v drugem polletju.

Tudi obnovitev v LIK je v zamudi. Priprave za gradnjo novega obrata ivernih plošč kasne. Predvsem poteka počasni dogovorjanje o združenju sredstev s partnerji, ki so zainteresirani za to investicijo.

Gradnja pekarnice se bo začela, gradnja medobčinskega računalniškega centra pa je zaradi ukrepov v zvezi z omejitvami investicij odložena. Prepočasni potekajo priprave za posodobitev obratov Kmetijskega gospodarstva na Mlaki, gradnjo silosov pri mešalnici krmil pa zaključujejo.

Gradnja trgovin v Stari cerkvi in na Trati se je močno zavlekla, vendar bi ob primernem vlaganju naporov te investicije lahko še letos začeli in dokončali. Zavlekla se je tudi razširitev prodajnih prostorov Name, vendar so z deli te dni le začeli.

Gradnja centralne čistilne naprave je v zaključni fazi. Tudi tu so se

delo zavlekla in podražila. Gradnja čistilne naprave v Fari je v začetni fazi. Dela bi bila lahko zaključena še letos. Gradnja kolektorja E iz Šalke vasi do čistilne naprave se še ni pričela, ker ni bilo mogoče dobiti cevi za kanalizacijo.

Novomeško cesto posodablja. Tudi del ceste proti Predgradu je razširjen in bo te dni asfaltiran. Očitno zaradi pomanjkanja denarja ne bo preurejena Ljubljanska cesta v Kočevju.

Stanovanjska gradnja poteka, vendar z dokajšnjo zamudo. Pripravljajo gradnjo naselja „4. maj“ in urbanistično dokumentacijo za usmerjeno zasedbo stanovanjske gradnje.

DROBNE IZ KOČEVJA

NEVAREN ODPRT JAŠEK NA PLOČNIKU — Že večkrat smo opozarjali, naj bi odprtemu jašku za kanalizacijo na pločniku nasproti Veterinarske postaje spet naredili železni pokrov. Zdaj je jašek odprt, do vrha poln odpadnih voda in iz njega smrdi. Edini ukrep doslej je bil, ko ga je nekdo prekril z deskami, kaže pa, da je nanje zapeljal tovornjak, saj so zlomljene. Čakamo nesrečo ali kugo? Kje je inspekcija? Na dopustu?

VSE ZA ŠOLARJE — Kaže, da je bila bojazen, da ne bo vseh knjig za šolarje, preuranjena. Zgodovina prejšnjih let, da knjig ni bilo, ko je pouk trajal že pol leta ali več, se torej ne bo ponovila. Vse pa le ni šlo popolnoma gladko, saj bodo zadnje knjige za nekatere razrede dobili šele ta teden. Vsaj tako zatrjujejo.

ZAVRNJENE PROŠNJE — Društvo diabetikov je zaprosilo podjetja za denarno pomoč. Zal dobiva odgovore, da prošnjam ni mogoče ustreči, ker v skladih skupne porabe nimajo več denarja. Bolnikom iz teh podjetij in ustanov tak „skrb“ zanje gotovo ne bo všeč. Tako bo društvo za zdravje svojih članov lahko napravilo precej manj, kot bi sicer, če bi imelo denar. Sladkorna bolezen je lahko zelo huda, če ni pravočasno zdravljena.

KOČEVJSKE NOVICE

medved odgovarja
— Se v Ribnici dogaja kaj zanimivega?
— Nič. Celo strašen dogajanje, če običajnega nočnega razgrajanja ni več.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

CESTO KRPAJO — Glavno cesto od Kočevja proti Ribnici krpa. Kaže, da bodo delo dobro in temeljito opravili, saj so v tednu dni zakrpali le okoli sto metrov ceste.

ZDI SE, DA BODO še preostala dva stanovanjska bloka na Prijateljevem trgu pravočasno priključili na kotlovnico za centralno ogrevanje tega predela Ribnice. Kapanje kanalov za cevi namreč teče brez zastojev.

PREPOVEDANO ALI DOVOLJENO — Pri vstopu v ribniški grad je opozorilo, da je vožnja z motornimi vozili na območju gradu prepovedana. Ker je tu poročena dovrana, se nekateri svatje kljub temu pnpeljajo do nje z avtomobili, čeprav jim ne bi škodilo tistih nekaj deset metrov peš hoje. To pa potem izkoristi ribniška mladina in se vozi na območju gradu z mopedi, češ, če oni lahko... To bi lahko rešili tako, da bi k sedanji tabli pripisali „dovoljeno za poroke“.

SLABA CESTA PROTI TRAVNI GORI — Od Sodražice proti Vagovki je cesta uničena. Po njej poteka globok vzdoljni jarek, kot da je urejen za odtokanje vode. V „starih časih“ so vodo čimprej speljali s ceste, da je mokrota ni uničevala, danes pa so nekatere ceste že pravi hudourniki. Tudi cesta od Vagovke do Travnice ni vzdrževana, na njej je polno lukenj. Ponekod so jo močno poškodovali nalivi in celo odnesli manjše dele, da je zdaj nevarna za voznikom.

Malo otrok letuje ob morju

V Puntizeli letos letovalo le 140 otrok, namesto 220

140 otrok iz kočevske občine se je te dni vrnilo iz kolonije v Jugoslovanskem otroškem rekreacijskem centru (JDRC) Puntažela pri Pulju. Tu so bili 16 dni.

Čeprav jih velika večina ob odhodu v kolonijo ni znala plavati, so do konca kolonije splavali vsi, razen dveh. Vodstvo JDRC je organiziralo za vse kolonije več tekmovalj v plavanju, na katerih so pobrali največ diplom prav otroci iz Kočevja. Uprava JDRC je zato pohvalila Kočevce in njihove vzgojitelje — še posebej učitelje plavanja — in jih dajala zaradi discipline in doseženih uspehov za vzor drugim kolonijam.

V Puntaželi oz. JDRC so imeli za kočevske otroke rezerviranih 220 mest, v kolonijo pa je odšlo le 140

otrok. Letos je bilo zanimanje za kolonijo občutno manjše, kot je bilo na voljo mest. Vzrok je bil verjetno v tem, ker so nekateri starši menili, da je kolonija predraga. Polna cena za 16-dnevno letovanje je bila za otroke 3.000 din. Plačali so jo tisti, ki imajo nad 4.500 din dohodka na družinskega člana na mesec. Ostali so se ozirom na dohodke plačevali manj; tisti, ki imajo pod 1.000 din dohodka na družinskega člana, pa so letovali brezplačno.

Iz Kočevja je bilo v koloniji okoli 120 otrok in le okoli 20 s podeželja. Med njimi sta bila tudi dva otroka iz Koroške — iz 14-članske družine iz Trebinja, vnuka koroškega skladatelja Kemjaka. V kolonijo je prišlo za 10 dni tudi 35 tabornikov odreda „Svobodni gozdovi“ iz Kočevja. J. PRIMC

Travna gora vabi vse leto

Pozimi smučanje, v ostalih letnih časih pa izleti in nabiranje gozdnih sadežev — Plesi ob sobotah

Konec maja letos sta Dom na Travnici in Turistično društvo Sodražica, prevzela pogodbeno v zakup za pet let 24-letni Doro Frelih iz Dolenje vasi in 28-letni Roman Redžić iz Kočevja. Če bodo rezultati gospodarjenja dobri, bodo pogodbo podaljšali.

Doro Frelih je povedal, da je bil promet prve mesece zadovoljiv. Uspešna je bila tudi nedavna veselica, na kateri je pel Andrej Šifrer. Za ples so tu ob sobotah igrali zabavni ansambli. Zakupnika razmišljata, da bi uredila diskoteko. Ob sobotah in nedeljah imata za goste janjčke, sicer pa je možno dobiti toplo in mrzlo hrano vsak dan.

Travna gora je za izletnike in turiste privlačna vse leto. Vsako zimo je tu šola smučanja, ki jo organizirajo za svoje učence predvsem ljubljanske šole. Vse leto in tudi te dni tu nabirajo gobe, sem pa prihajajo tudi nabiratelji jagode, zdravilna zelišča, lešnike in drugo.

Predvsem pa je Travna gora privlačna za tiste, ki si žele mir in neoskrnjeno naravo. Od tu so prijetni izleti do znane stare cerkve Nova Štifta in mnogih krajev,

znanih iz NOB, kot so bolnišnica Ogenjca, Velb, kjer je bilo taborišče prve ribniške čete, in drugi. Le dobrih 200 m od doma je kraj, kjer je — kot trdi komandir prve ribniške čete — padel v boju z Italijani prvi slovenski partizan Tonček Jurjevčič. Na Travnici gori je bila ustanovljena tudi ribniška četa. Vse te in druge zanimive podatke bosta zakupnika zbrala in napisala na plošči, ki jo bosta obesila v domu.

Dom na Travnici gori ima 70 ležišč, od tega 35 skupnih, ostale pa v devetih sobah. Ima tudi dve brunarici s po štirimi ležišči. Zakupnina vsake velja na dan za 4 osebe le 500 din, če je oseb manj, pa je cena ustrezno nižja. J. PRIMC

CESTA ŽE ASFALTIRANA

Cesta Ortnek — Velike Poljane v ribniški občini je že asfaltirana. Julija je na njeni trasi delala mladinska delovna brigada, avgusta pa so položili asfaltno prevleko. Cesta je dolga 1 km, poteka pa delno po novi trasi, s čimer so se izognili strmega in nevarnega klanca.

NAJLEPŠA TRGOVSKA HIŠA — Pred kratkim odprta trgovska hiša v Ribnici je gotovo najlepša trgovina na območju zahodne Dolenjske. Oddelki so razmeroma dobro založeni z blagom, saj manjka le tistega, česar tudi drugod ni dobiti. (Foto: Prime)

Večje težave šele na vidiku

Poslovanje metliškega gospodarstva se slabša — Dva tozda z izgubo — Še težje bo v drugem polletju — Stabilizacijska prizadevanja

Prvi podatki o poslovanju metliškega gospodarstva v letošnjem prvem polletju govore, da se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem celotni prihodek povečal za 37,7 odstotka, porabljeni sredstva za skoraj 42 odst., dohodek za 28 odst. in čisti dohodek le za 24 odstotkov.

Ti prvi podatki in razmerje med njimi povedo, sli je uspešnost poslovanja slabša kot v prvi polovici lanskega leta. To potrjuje tudi podatek, da sta se gospodarnost in donosnost zmanjšali, povečal pa se je le dohodek na delavca.

Ceprav nobena gospodarska delovna organizacija po polletnem obdobju nima izgube, sta to obdobje zaključili z izgubo dve temeljni organizaciji, in sicer tozda Beti Kodranka in volna ter tozda Kmetijske zadruge Vinska klet.

Število zaposlenih v gospodarstvu se je v letu dni povečalo za 140 in sedaj znaša okoli 2.730. Osebni dohodek se je v povprečju povečal za 22 odstotkov in znaša za letošnje prvo polletje 6.449 dinarjev.

Gospodarjenje v prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo tudi v središču pozornosti na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS, kjer so poudarili, da so glede na precej oteženo poslovanje z rezultati v prvem polletju lahko še kar

zadovoljni, večje težave pa pričakujejo v drugi polovici leta. Ob tem so ponovno kritično spregovorili o pojavih neodgovornega obnašanja in popuščanja discipline v nekaterih delovnih organizacijah, kjer si morajo za odpravo teh slabosti še posebej prizadevati vse družbenopolitične organizacije. Povsod pa je še naprej v ospredju borba za uresničitev stabilizacijskih prizadevanj, kajti le z izpolnjevanjem vseh

DOVOLJ UČBENIKOV

V knjigarni Mladinske knjige v Metliki imajo pred začetkom šolskega leta na zalogi vse osnovnošolske učbenike, razen seveda tistih, ki še niso prišli iz tiskarn. Knjig za srednje šole pa ne prodajajo, razen tistih, ki jih potrebujejo učenci v poklicni šoli Beti. Knjigarni da vsako leto metliška šola seznam, koliko in kakšne zvezke potrebujejo učenci v različnih razredih.

teh nalog se bodo lahko uspešno spopadali s težavami, ki bodo v drugi polovici leta gotovo večje kot v prvi. A. B.

USPEŠNO DELO IZVRŠNEGA SVETA

Med drugim je na zadnji seji komiteja OK ZKS Metlika tekla beseda tudi o kadrovskih spremembah na občini, zlasti v izvršnem svetu. Ocenili so, da je občinski izvršni svet v zadnjem mandatnem obdobju deloval dokaj uspešno, sedanje spremembe v izvršnem svetu pa je treba povezovati z reorganizacijo IS in upravnih organov, kar naj bi pripomoglo k še večji operativnosti pri delu izvršnega sveta.

SPREHOD PO METLIKI

MLADINSKI DISCO KLUB V stari kino dvorani je že nekaj časa zaprt in mladi več ne plešejo v njem. Pravijo, da bo treba urediti marsikatero stvar, preden bo pod strop ponovno švignila glasba. No, mladi ne spijo, ampak se sestajajo, pogovarjajo, razmišljajo, kako bi zadevo uredili, da bi lahko imeli čimprej spet svoj koticček za zabavo. Uspejo jim bo, to je na dlani, saj so našli s svojo fantazijo in z delom vedno pravo rešitev.

TE DNI SO POPRAVNI IZPITI v osnovnih in srednjih šolah za vse tiste, ki so med letom bolj lenarili, kot se učili. Živci šolarjev in njihovih staršev so napeti kot strune, saj bi bilo škoda napraviti kup denarja in časa, v marsikateri glavi pa se porodi tudi sklep, da bo v prihajajočem šolskem letu boljše, da bo sedel dlje časa pri knjigah in zvezkih, kajti neumno si je napraviti počitnice, ko pa je toliko lepših stvari od črk in števil.

metliški tednik

METLIŠKI PEVCI — Sekstet Vitis, v katerem pejejo Branko Henak, Jože Stariha, Martin Simonič, Zvone Cej, Lojze Kočevar in Janči Majzelj, vse pogosteje nastopa in žanje uspehe. Tako je bilo tudi nazadnje v Gribljah na uspeli prireditvi „Noč na Kolpi“.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 29. VIII.

labod

1

17.55 POROČILA
18.00 LETI, LETI PIKAPOLONI-
CA
18.15 DRUŽINA SMOLA, madžar-
ska risana serija
18.40 OBZORNİK
18.50 POJE VAM MAJDA SEPE

Oddajo s popularno slovensko pevko zabavne glasbe so posneli v studijih televizije Skopje in sodi v serijo srečanj z izvajalci jugoslovanske zabavne glasbe. Sepetova v oddaji pove tudi marsikaj zanimivega o sebi in petju. Med skladbami je največ tistih z njene velike plošče, ki so jo ljubitelji te vrste glasbe lepo sprejeli. Vsekakor Majdo Sepe pri

nas zelo dobro poznamo, saj njene pesmi že dolga leta poslušamo na radiu in televiziji, poznamo pa jih tudi s številnih plošč.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ZEMLJA MOJA, glasbena oddaja
21.05 BLAKOVH SEDEM
21.55 V ZNAMENJU
22.10 NOČNI KINO: 92 MINUT VČERAŠNJEGA DNE, danski film
Film, ki ga je danski režiser Carsten Brandt posnel 1978, je v

prvi vrsti ljubezenska zgodba, hkrati pa skuša prikazati številne prepreke, ki se postavljajo pred človeka, od jezikovnih do bivanjskih. Film pripoveduje o francoskem trgovcu, ki pride v København po opravih, namenjen pa je naprej na Švedsko. Na železniški postaji v glavnem danskem mestu naj bi 92 minut počakal na vlak, ki bi ga odpeljal naprej. V tej uri in pol namerava opraviti manjši posel, vendar izve, da se je podjetje preselilo drugam. V pisarni najde deklo, ki pa ne razume francosko, tako da se ne moreta sporazumeti.

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Mali svet - 18.45 Muppet Show - 19.30 TV dnevnik - 20. Gost urednik - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Človek in čas - 21.35 Glasbena oddaja - 21.55 Privilegij, angleški film

SOBOTA, 30. VIII.

labod

1

16.50 POROČILA
16.55 EVROPSKO KOŠARKAR-
SKO PRVENSTVO MLADINCEV,
prenos finalne tekme

18.30 NAŠ KRAJ
Obiskovalcu doline Medije in Kandršičice lepo obdelana polja povedo, da tu žive v glavnem kmetje. Kmetijstvo, ki je dolgo nazadovalo, je v zadnjih letih naredilo precejšen korak naprej. Usmeritev v prirajo mesa, mleka in jajc je bila pametna, kamen spotike pa ostaja velik plantažni nasad. Zemlja, ki so jo kmetom v šestdesetih letih vzeli, je mrtva, brez pridelka. Kmetje in krajani bodo skušali poiskati najboljšo rešitev in se opreti na lastne moči.
18.45 MUPPET SHOW: SPIKE MILLIGAN
19.15 ZLATA PTICA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 C. Dickens: NICHOLAS NICKLEBY, TV nadaljevanka
20.55 ŽELO, ameriški film
Filmska zgodba se dogaja v Chicagu v tridesetih letih tega stoletja. Johnny, Erie in Luther so prijatelji, ki po ulicah kradejo

mimoidočim. Po zapletih z veliko bando Luthra ubijejo Johnny sklene, da bo sam obračunal z morilci, vendar mu to ne uspe, zato poišče pomoč pri pijanem Henryju. Po številnih prevarah policije, goljufij pri kartanju, krajah, zmedah na konjskih dirkah in podobnih prigodah jima načrt uspe. Film je 1973 posnel režiser George Hill, v glavnih vlogah pa nastopajo Paul Newman, Robert Redford in Robert Shaw.
23.00 TV KAZIPOT
23.20 POROČILA

2
17.45 Znanost - 18.30 Narodna glasba - 19.00 Iz sporeda TV - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Dvorak: Iz novega sveta - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Feljton - 21.40 Športna sobota - 22.00 Evropski pokal v smučanju na vodi - 22.30 Konj, moj prijatelj

NEDELJA, 31. VIII.

labod

1

9.25 POROČILA
9.30 VIKING VIKI, otroška nadaljevanka
9.55 UGRABLJEN, mladinska nadaljevanka
10.20 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN
10.50 D. Marković: ODPISANI, TV nadaljevanka
11.40 TV KAZIPOT
12.00 KMETIJSKA ODDAJA

stavnik vseh lipicanskih kobilarn iz Evrope, tako v štirivpregah kot v skupianih plemenjakov. Televizija bo neposredno prenašala slavnostni del ter nastop, ki bo prikazal rejo lipicanca skozi štiri stoletja.
16.45 POROČILA
16.50 AVTOMOBILSKE DIRKE FORMULE 1 ZA VELIKO NAGRADO NIZOZEMSKA, posnetek iz Zandvoorta
17.15 PO FEREDZI BELI DNEVI, dokumentarna oddaja TV Priština
17.55 MOJA MALA SINIČKA ameriški film
Ameriška komedija, postavljena v konec prejšnjega stoletja, govori o starejšem bogatem moškem, s katerim se poroči mlado deklo samo zaradi njegovega bogastva, kmalu po poroki pa pobege k ljubimcu. Premožnež, ki si skuša še povečati svoje bogastvo s kartanjem, je skoraj od življenja, ko soigralci odkrijejo njegovo goljufanje. Scenarij sta si „na kožo“ napisala kar glavna igralka Mae West in W. C. Fields,

film pa nam daje tudi podobo hollywoodsk e komedije med obema vojnama, ko so prevladovali vplivi in zahteve zvezdnikov, pa tudi uspeh filma je bil v veliki meri odvisen od slavni imen v igralski ekipi.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 J. Kovačević: BEOGRAJSKA RAZGLEDNICA 1920, TV drama
Osnova za to dramo je roman B. Cosića „Pokošeno polje“. Glavna oseba je Nenad Bajkić, mlad novinar lista „Štampa“. V tej redakciji in okoli nje se spleta celotna dramska pripoved. Intrige, ljubezen, sumničenje, maščevanje, interesi posameznikov itd.
21.45 DOKUMENTARNA ODDAJA
22.25 NOGOMET VOJVODINA - CRVENA ZVEZDA, reportaža
22.55 ŠPORTNI PREGLED
23.25 POROČILA

2
15.00 TV dnevnik - 15.15 Nedeljsko popoldne - 18.10 Dobji: mednarodni rokometni turnir - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gore sveta: Alpe - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Glasbena oddaja - 21.30 Igrani film

PONEDELJEK, 1. IX.

labod

1

1.20 POROČILA
1.25 VRTEC NA OBISKU: GRES-
T 3 Z NAMI V ŽIVALSKI VRT?

pri učenju, delu in v življenju sploh. Večkrat se zgodi, da se ne moremo spomniti podatka, ki ga potrebujemo, ne zapomnimo si imen, težave imamo pri pripravljanju zapiskov in podobno. Voditelj oddaj je izredno dobro pripravljen in zelo sugestiv. V prvi oddaji zvemo, kako velike so človeške intelektualne sposobnosti, ki pa jih ne znamo prav izkoristiti. Eden od koristnih nasvetov: pri učenju se zgledujemo pri otrocih. Oddaje so namenjene vsem, ki hočejo ali morajo razmišljati ali jim je to v veselje.
18.05 ZNANA NEZNANA JUGOSLAVIJA, izobraževalna oddaja
Te oddaje so nastale v sodelovanju uredništva izobraževalnih oddaj vseh jugoslovanskih studijev. Prva bo na sporedu oddaja skopskega studia „Taorska klisura“. Ta klisura na reki Vardar je dolga 31 km, ob njenih težko dostopnih bregovih pa je precej kulturno-zgodovinskih spomenikov, za kraj Taor pa pravijo, da se je v njem najbrž rodil bizantinski cesar Justinijan.
18.35 OBZORNİK

18.45 MLADINSKA ODDAJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Rudi Šeligo: LEPA VIDA, predstava SNG Maribor
Šeligova drama „Lepa Vida“ sodi med pomembnejša dramska besedila zadnjih let na Slovenskem in o njej je gledališka kritika zelo nadrobno pisala. Posebej je zanimiva zaradi izvirne variacije motiva, ki je tako močno zaposloval vrsto slovenskih pisateljev. Šeligo zelo samosvoje osvetljuje Vidino uporniško hrepenenje.
22.00 V ZNAMENJU
22.15 KULTURNE DIAGONALE

2
17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Slonček Mamfi - 18.30 Bajke daljnjih ljudstev - 18.45 Glasbena medigra - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naš čas - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Cesare Biotteau - 22.10 Struški večeri poezije

TOREK, 2. IX.

labod

1

17.15 POROČILA
17.20 COLARGOL, lutkovna nadaljevanka
17.35 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: TANEC
18.05 PISANI SVET: DANES BO KONCERT V ULICI OKTOBRSE REVOLUCIJE

Koncert v ulici Oktobrske revolucije v Izoli je bil zamišljen kot otroška družabna prireditev in ne kot čisti glasbeni dogodek. Otroci

SREDA, 3. IX.

labod

1

17.30 POROČILA
17.35 Z BESEDO IN SLIKO: NEŽA MAVER - KOSTANJEV SKRATEK
17.45 VELIKE RAZSTAVE
18.10 NAŠA PESEM 80

V tretji oddaji s festivala Naša pesem 80 v Mariboru se bodo

ČETRTEK, 4. IX.

labod

1

17.05 POROČILA
17.10 ZGODOVINA POMORSTVA, francoska dokumentarna oddaja
18.00 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE, otroška oddaja
18.30 OBZORNİK
18.40 NA SEDMI STEZI, športna oddaja

Osrjednja tema tokratne športne oddaje je vprašanje financiranja športnih objektov, govor bo tudi o

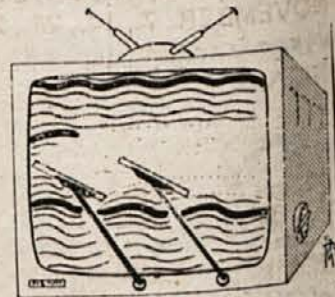
so povabili glasbenike, ki so jim pri srcu: Andrej Siferja, Marjetko Falk, ansambel Sončna pot in druge, nastopali pa so tudi sami. Pekli so ribe, kuhali čaj in skušali iz svoje ulice narediti kraj, kjer bo vsem prijetno.
18.30 OBZORNİK
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA

Prvi del oddaje prikazuje delo skupine strokovnjakov, ki se ukvarjajo z raziskavami nahajališč mineralne vode na radenskem območju in v Šavniški dolini. V ortopedski bolnišnici v Valdoltri s pridom uporabljajo scintigrafsko kostno diagnostiko. Na višji pomorski šoli v Piranu pa so dobili nov učni pripomoček: radarski simulator.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 TV DNEVNIK
20.00 VZPONI IN ZATIKANJA
20.55 BERENICE SE POSTRIŽE, zgodba iz TV nanizanke Ameriške novele
21.40 V ZNAMENJU
21.55 IZ KONCERTNIH DVO-
RAN: HAYDN, SCHUMAN

2

17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Otroška oddaja - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavno-glasbena oddaja - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Dokumentarna oddaja - 21.55 Poezija

2

17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Sezamova ulica - 18.45 Na obisku - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Posnetek predstave bitefa - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Izobraževalna oddaja - 22.00 Koncert z dubrovniških poletnih iger

predstavili učiteljski pevski zbor „Emil Adamič“, moški pevski zbor „Liko“ iz Verda, ženski pevski zbor „Jože Hermanko“ iz Maribora in moški pevski zbor „Franc Zgonik“ iz Branika.
18.45 OBZORNİK
19.00 NE PREZRITE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 Cobourg: IGRE BREZ MEJA
21.30 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV
21.35 V ZNAMENJU
21.50 ROŽA IZ PORTOROŽA, glasbena oddaja

tem, zakaj je uporaba športnih dvoran postala tako draga. „Portret športnika“ bo tokrat predstavil dvigalca uteži Jožeta Urankarja, med športnimi panogami, ki jih pri nas manj poznamo, pa bodo prikazali baseball, v svetu zelo priljubljena igra, ki si v zadnjem času utira pot tudi k nam.
19.15 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: MLADI ZMRZUJE TUDI POLETI, švicarski film

Film govori o mladih, ki se znajdejo na robu družbe in zaidejo v težave in celo v kriminal. Štirje mladoletniki, ki ne poznajo topline doma, poskušajo zaživeti v svoji skupnosti, vendar razen enega dekleta niso pripravljeni delati. Pomanjkanje denarja jih pripelje na stranpo-

ta, prično pa se krhata tudi njegovi medsebojni odnosi. Na festivalu v Locarnu pred dvema letoma je bil film deležen priznanj kritike.
21.45 V ZNAMENJU
22.00 JUGOSLOVANSKI PORTRETI: ZINKA KUNC

2

17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Otroštvo mladosti - 18.45 Kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 3-2-1 - 21.00 Včeraj, danes, jutri

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 29. VIII.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Glasbena pravljica. 8.48 Naši umetniki mladim poslušalcem. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno: „Jutro“. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti (Miroslav Rednak: Uresničevanje plana v govedorej). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Uvertura in scherzo. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.35 Zabavna glasba. 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi (Iz del Emila Adamiča). 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 20.00 Uganite pa vam zaigramo. 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.00 Našim ljudem po svetu. 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.10 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

(Jacek Sawaskiewicz: Moj oče). 14.25 S popevkami po Jugoslaviji. 15.10 Pri nas doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Listi iz notesa. 16.20 Gremo v kino. 17.05 Priljubljene opere melodije. 17.50 Zabavna radijska igra (Vitolmil Zupan: S stahom in pūlo hrabrosti okrog sveta: „Umor v Londonu“). 18.28 Na zgomji polici. 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT - studio Ljubljana. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

S popevkami po Jugoslaviji. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 30. VIII.

8.08 Pionirski tednik. 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Sobotna matineja. 11.00 Zapijmo pesem. 11.20 Svetovna reportaža. 11.40 Zapijmo z nami. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Tatjana Brumat: Pergola v vrtu). 12.40 Veseli domači napravi. 14.05 Kultuma panorama. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Skatlica z godbo. 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije. 19.35 Mladi mostovi. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Za prijetno razvedrilno. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Z lakimi notami po naši domovini. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 1. IX.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.25 Počitniško popotovanje od strani do strani. 8.40 Pesnice na potepu. 9.05 Z radiom na poti. 10.30 Poletno branje: O'Henry: Jimmy in Muriel. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (Vrt v septembru). 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Pojo amaterski zbori. 14.24 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом bratov Avenik. 20.00 Iz naše diskoteke. 21.05 Poletni divertimento. 22.00 Našim rojakom po svetu. 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 31.10 Za lju bitelej jazz.

SREDA, 3. IX.

8.08 Z glasb v dober dan. 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani. 8.45 Radijski pevci pred mikrofonom. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Dolfe Cvej: Liste in glave sladkome pese moramo porabiti za krmu). 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.05 Razmišljamo, ugotovljamo. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Poje APZ „Ivan Goran Kovačić“ iz Zagreba. 18.15 Naš gost. 18.30 Potovanja za mladi svet. 19.45 Minute z ansambлом Ludvika Lesjaka. 20.00 Koncert za besedo - Ljubzevan. 20.25 Ansambelka glasba Lucijana Marije Škerjanca. 21.05 Odlomki iz opere Sevilljski bravec G. Rossinija. 22.00 Našim rojakom po svetu. 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 31. VIII.

8.07 Radijska igra za otroke (Branka Jurca: Mižek frizer). 8.42 Skladbe za mladino. 9.05 Se spomnite, tovariši? 10.05 Panorama lahke glasbe. 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20 Za kmetijsko proizvodnjalce. 13.50 Pihalne godbe. 14.05 Humoreska tega tedna

TOREK, 2. IX.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Mladi koncertant. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Miroslav Jug: Izkušnje pri obranjanju hrush). 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Operne arije in monolog. 18.30 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 S solisti in ansambli JRT. 21.05 Radijska igra (Bill Naughton: Skrivnost). 22.00 Našim rojakom po svetu. 22.30 Tipke in godala. 23.05 Lirični utrinki. 23.10

ČETRTEK, 4. IX.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Mladina poje. 9.05 Z radiom na poti. 11.35 Znano in priljubljeno. 12.10 Znanе melodije. 12.30 Kmetijski nasveti (Vlado Gregorovič: Kako z analizo krvi presodimo prehrano krav). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Mehurčki. 14.20 Konvansi. 14.05 Mehurčki. 14.20 Cert za mlade poslušalce. 14.40 Jezikovni pogovori. 15.30 Zabavna glasba. 18.00 Vsa zemlja bo z nami. 18.15 Lokalne radijske popzela. 18.35 W. A. staja se vključujejo. 18.35 W. A. Mozart: Klavirski trio v G-duru igra Trio Lorenz. 19.45 Minute z ansambлом Bojana Adamiča. 20.00 Ceblobom Bojana Adamiča pesmi in trikov večer domačih pesmi in napevov. 21.05 Literarna večer. (France Bevk, 90-letnica rojstva). 21.45 Lepe melodije. 22.30 Pesna glasba iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev. 0.05-4.30 Nočni program.

OHRID

3 dni, 3.700 din po osebi
odhodi:

SEPTEMBER: 5., 12., 19., 26.
OKTOBER: 3., 10., 17., 24.
NOVEMBER: 7., 14., 21., 28.

INFORMACIJE IN PRIJAVE V POSLOVAL-
NICAH:

NOVO MESTO, Novi trg 6, telefon:
(068)21-333, 23-404
LJUBLJANA, Miklošičeva 11, telefon
(061)323-496

ELEKTRO LJUBLJANA
TOZD ELEKTRO NOVO MESTO
Ljubljanska 7
Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA
naslednja dela oziroma naloge

1. KV elektromonterja
2. PK elektromonterja
3. NK delavca

Za opravljanje del oz. nalog pod 1. potrebujemo 1 delavca za nedoločen čas, pod 2. potrebujemo 2 delavca za nedoločen čas in pod 3. 3 delavce za nedoločen čas in 1 za določen čas.

Vse delavce za opravljanje objavljenih del potrebujemo za delo v Novem mestu, razen delavca za opravljanje del NK delavca za določen čas, ki bo opravljal svoje delo v Črnomlju.

Pogoji:
Pod 1. Končana 3-letna poklicna šola za elektromonterja in 1 leto delovnih izkušenj.
Pod 2. Dokončani vsaj 6 razredov osnovne šole in 1 leto delovnih izkušenj.
Pod 3. NK delavci brez delovnih izkušenj.
NK delavcem in PK elektromonterjem, ki imajo končani vsaj 6 razredov osnovne šole, bomo omogočili izobraževanje ob delu za poklic elektromonterja za omrežje. Šolanje traja dve leti in sicer v Ljubljani praviloma ob petkih popoldne in sobotah dopoldne.

630/35-80

„SLOVENIJALES“
LESNA INDUSTRIJA KOČEVJE

vabi k sodelovanju

večje število
nekvalificiranih in priučenih
delavcev

ki imajo veselje do dela v lesni stroki.

Novim sodelavcem, katerih delo bo ustrezno cenjeno in stimulativno nagrajeno, nudimo možnost nadaljnega izobraževanja in izpopolnjevanja.

Zagotavljamo jim topel obrok v obratu družbene prehrane in organiziran avtobusni prevoz na delo in z dela.

Kandidati za sklenitev delovnega razmerja naj pošljejo ponudbe s podatki o dosedanem delu v roku 15 dni po objavi na naslov: Slovenijales, Lesna industrija Kočevje, Novomeška c. 5, splošni sektor, kjer dobijo tudi vse ostale informacije.

Nastop dela je možen takoj.

629/35-80

Program „Moja domovina“

V želji, da bi omogočili čim večjemu številu občanov spoznavanje domovine, je ljubljanski KOMPAS uvedel programe pod naslovom „Moja domovina“, ki vsebujejo veliko letalskih poletov na Ohrid, v Črno goro in v Beograd.

Temeljni novega programa „Moja domovina“ segajo v leto 1977, ko so prvič uvedli letalske izlete na Ohrid kameje se je število potnikov potrojilo, v letu 1979 jih je bilo že 11.000, do konca letošnjega junija pa 3.000.

Program „Moja domovina“ je

St. 35 (1620) 28. avgusta 1980

RAZPISNA KOMISIJA
OSNOVNE ŠOLE ZBO-
RA ODPOSLANCEV
KOČEVJE objavlja pro-
sta dela in naloge

POMOČNIKA RAVNA-
TELJA NA PREDMET-
NI STOPNJI.

Prijave z vso ustrezno
dokumentacijo pošljite v
roku 15 dni.

Pogoji:
učitelj osnovne šole z
najmanj 5 let delovnih
izkušenj v vzgojno izobraže-
valnem delu, opravljen stro-
kovni izpit.

639/35-80

OSNOVNA ŠOLA
„VINKO PADERŠIČ“
BRUSNICE

razpisuje
prosta dela
in naloge

1. UČITELJA RAZ-
REDNEGA POUKA
ZA ČAS OD 1. 9.
1980 do 30. 6. 1981
ZA DOLOČEN ČAS.

Prometne zveze z Novim
mestom so ugodne.
Stanovanja v kraju ni.

640/35-80

NUKLEARNA ELEKTRARNA -
v ustanavljanju, 68270 Krško

objavlja prosta dela in naloge:

1. REFERENTA DOMAČE NABAVE
2. POMOŽNEGA DELAVCA V STROJNI
DELAVNICI

Pogoji

pod 1.:

- opravljena ekonomska ali tehnična fakulteta
- lahko tudi začetnik
- pasivno znanje angleškega jezika
- poskusno delo 3 mesece

pod 2.:

- PK delavec
- 4 mesece delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 15 dneh po dnevu
objave. Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku
prijavnega roka.

632/35-80

TURISTIČNE
ZANIMIVOSTI

LJUBLJANA - Pri Državni za-
ložbi Slovenije je v nakladi 2000
izvodov izšla knjiga Mirka Horvata
GOST IN POTNIK s podnaslovom
Psihološki vidiki v sodobnem gostin-
stvu in turizmu.

Ljubljanska turistična zveza je
pravkar izdala načrt mesta Ljublja-
ne, ki ga lahko naročite po pošti na
naslov: LTZ Ljubljana Cankarjeva 5,
p. p. 168, ali po telefonu (061)
21-950 in 24-900.

GIMNAZIJA V NOvem
MESTU

OBJAVLJA PROSTO
DELO IN NALOGE

SNAŽILKE

za nedoločen čas s polnim
delovnim časom in trimeseč-
nim poskusnim delom.
Rok prijave traja 15 dni od
objave razpisa.

633/35-80

z novim šolskim letom od 1. septembra 1980 dalje

UVAJAMO

ново postajališče NOVO MESTO - CENTER
(med železniškim mostom in predorom)

ZA VSE POTNIŠKE VLAKE

Časi odhodov vlakov so 2 minuti kasneje
kot so odhodi iz Kandije v smeri Novega
mesta (Bršlin), oziroma iz Novega mesta
proti Kandiji.

LICITACIJA

UPRAVA JAVNE VARNOSTI NOVO MESTO
RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO

ZA PRODAJO RABLJENIH MOTORNH VOZIL
IN DRUGE OPREME

- 3 osebne avtomobile Z 101
- 5 osebnih avtomobilov VW 1200
- 3 osebne avtomobile Z 750
- 1 kombi IMV 1600
- 4 mopade Colibri
- tehnično opremo (2 pisalna stroja, 4 fotoaparate
in 2 bliskavici)

Licitacija bo v soboto, dne 13. 9. 1980, ob 08. uri na sedežu
UJV Novo mesto, Jerebova ulica 1. Ogled vozil in opreme je
mogoč pred licitacijo.

Interesenti morajo predložiti 10-odstotno varščino pred
začetkom licitacije. Prometni davek in ostale dajatve v zvezi
s prenosom plača kupec.

Nakup vozil na javni dražbi je po sistemu „VIDENO -
KUPLJENO“.

637/35-80

ZAHVALA

Ob tragični izgubi sina, brata in
strica

ALOJZA
HUČA

iz Biške vasi 3 pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo sosedom, vaščanom, GD Mirna peč za
pomoč, kolektivu IMV Novo mesto za podarjen venec in sodelavcu
Jožetu, povcem ter župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki
ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: mama in sestra z družino

ZAHVALA

Ob nenadni in prezgodnji izgubi dragega moža, strica in brata

JANEZA ŠUŠTARIČA

iz Prilozja 1

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem za
pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih. Hvala vaščanom za
poslovilne besede, za darovan o cvetje in vsem, ki so našega Janeza
spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se za izražena sožalja in
župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: Ana, Niko in Milena v imenu vsega sorodstva

Prilozje, 15. 8. 1980

V SPOMIN

1. septembra bo minilo žalostno
leto, odkar nas je za vedno zapustila
v 19. letu starosti naša ljubljena
hčerka, sestra in teta

MARINKA
SAJOVIC

iz Češče vasi 23

Ne moremo verjeti, da te ni, a tvoj grob je neizprosna
priča o tej boleči resnici. Teško je živeti brez tebe, vendar spomin
nate ne bo nikoli ugasnil. Hvala vsem, ki obiskujete njen grob,
prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žalujoci: vsi njeni

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

mali oglasi

SLUŽBO IŠČE

SPREJMEM DOJENČKA v varstvo na svojem domu. Naslov v upravi lista (3211/80).

ISCEM DELO od 7. do 13. ure. Po poklicu sem sofer. Možno tudi drugo delo. Šifra „ŠOFER“.

SLUŽBO DOBI

TAKOJ SPREJMEM V SLUŽBO dve dekleti za natakarico in kuharico. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe pod šifro „PRIZNANA GOSTILNA“.

DEKLE, ki ima veselje delati v kuhinji, dobi službo. Dva dni v tednu prosta. Nastop takoj, stanovanje in hrana v hiši. Gostilna Budič, Čatež 1, Brežice.

DEKLE, ki ima veselje do gostinstva, zaposlim takoj. Možnost priučitve. Gostilna Jakše, Drska 44, Novo mesto.

V UK SPREJMEM DVA VAJENCA. RTV servis Zlatko Šepetavc, CKZ II, Krško.

ISCEM osebo za varstvo 4-mesečnega otroka. Franc Selevšek, Stari trg 47, Trebnje.

STANOVANJA

ODDAM sobo dijakinjam. Naslov v upravi lista (3205/80).

V SEVNICI PRODRAM trisobno stanovanje s centralno kurjavo, telefonom, garažo, kletjo ali zamenjam za primernega v Ljubljani. Ponudbe pod šifro „SEVNICA“.

PRODRAM dvosobno stanovanje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (3206/80).

DVEMA DIJAKINJAMA ODDAM opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (3207/80).

ODDAM OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice in centralnim ogrevanjem dvema dijakinjama ali mladima dekletoma. Naslov v upravi lista (3208/80).

MEDICINSKA SESTRA IŠČE SOBO v središču Novega mesta. Mojca Kalčič, Dolenji Lazi n. h. 61310 Ribnica.

Motorna vozila

PRODRAM VW 1300, letnik 1966. Medle, Sela 10 pri Ratežu.

PRODRAM FIAT 132, letnik 1977. Lebanova 12, tel. 24-751.

PRODRAM R 4, Franc Jenič, Gotna vas 50 a, Novo mesto.

PRODRAM AVSTIN 1300 po delih. Tel. (068) 62-489.

PRODRAM Z 750, letnik 1972, obnovljen. Parkelj, Mirna peč 37.

FIAT 750, starejši letnik, registriran, prodam za 7.000 din. Andrej Švent, Na Lazu 18, Novo mesto.

PRODRAM Z 1300, odlično ohranjen, letnik 1977, prevoženih 40.000 km. Zvone Jaklič, Gabrje 132.

FIAT 750, dobro ohranjen, letnik 1970, in gumijast čoln Maestral 8 ugodno prodam. Tel. 21-825.

PRODRAM LADO 1300 S, letnik 1977. Kramarič, Jerebova 14, tel. 23-436 pri Kovačič.

UGODNO PRODRAM Z 750, december 1973. Franc Bregar, Cerovi log 47, 68310 Sentjemej.

PRODRAM Z 101 L, letnik 1979. Vidmar, Zalag 27, Novo mesto.

UGODNO PRODRAM DYANO, letnik 1977. Informacije od 17. ure dalje na tel. 24-866. Ogled v nedeljo dopoldan. Angelca Milavič, Šolska 15, Novo mesto.

Z 750 kombi F in široka platišča z gumami za Z 101 prodam. Tel. 22-749.

ČOLN ISTRANKA IN YAMAHA motor 15 KS prodam za 13 M. Naslov v upravi lista (3203/80).

ŠKODO 100 L, 42.000 km, prodam. Tel. 22-922.

PRODRAM OPEL KADETT STANDARD, letnik 1975. Mali Slatnik 38, Novo mesto.

PRODRAM JAWO 350 CALIFORNIA, registrirano do 1981, in Z 1300 lux po delih. Zoran Sušnik, Nad mlini 43, Novo mesto, tel. 22-214 od 15. do 18. ure.

PRODRAM Z 101, letnik 1974. Dako Rajakovič, Ob Težki vodi 26.

PRODRAM ŠKODO 120 L, oktober 1979. Interesenti naj se zgledajo Ob Težki vodi 23, Novo mesto.

FIAT 125 P, letnik 1976, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel. 25-496.

PRODRAM E 90, letnik 1979, registriran do 9. 7. 1981. Marjan Košir, Dol. Straža 6.

PRODRAM Z 101, letnik 1973, v voznom stanju, registrirano. Ogled vsak dan na Drnovem 69, Krško, bife Patek.

PRODRAM Z 101, letnik december 1973, prevoženih 59.000 km, v dobrem stanju. Tel. 25-040 od 16. ure dalje. Naslov v upravi lista (3204/80).

PRODRAM ZAPOROŽEC. Informacije na tel. (068) 23-450.

ZASTAVO 101 confort, april 1980, 4.000 km prevoženih, prodam za gotovino. Peter Bunjevca, restavracija pri Vodnjaku, Novo mesto.

PRODRAM JAWO 350 ccm, letnik 1977, in 2 m3 hrastovih plohov. Jože Pavlič, Gor. Lankne 15, Mokronog.

MOSKVIC, neregistriran, letnik 1974, v voznom stanju, prodam lahko na posojilo. Popovič, Stopiče 1 B.

PRODRAM FIAT 850. Stranska vas 48, Novo mesto.

PRODRAM Z 101, letnik 1973, neregistrirano. Grmovlje 8, Skočjan.

TAUNUS 12 m po delih zelo poceni prodam. Brežice, tel. (068) 62-495.

UGODNO PRODRAM Z 750, letnik 1973. Ogled na naslov Adolf Hlastan, Senovo 215.

PRODRAM Z 101, letnik oktober 1978. Marjan Kužnik, Dol. Ponikve 12, Trebnje. Ogled v soboto in nedeljo.

PRODRAM Z 750, letnik 1976, v dobrem stanju. Janez Pavlin, Vel. Slatnik 22.

PRODRAM Z 750 de lux, letnik 1975, prevoženih 62.000 km, dobro ohranjenega. Ogled v popoldanskih urah na Društvenem trgu 2, Novo mesto, Jenič.

PRODRAM

PRODRAM po ugodni ceni komplet fotoaparature in skoraj novo peč na olje. Naslov v upravi lista (3209/80).

UGODNO PRODRAM kavč, mizico in tri fotelje. Angelca Milavič, Šolska 15, Novo mesto. Informacije od 17. ure dalje na tel. 24-866. Ogled pa v nedeljo dopoldan.

PRODRAM pohištvo za dnevno sobo in spalnico ter pianino ruske znamke. Kozolc, Nad mlini 19, tel. 25-178.

PRODRAM dve otroški posteljici z blazinami jogi. Pavlič, Vel. Bučna vas 31, Novo mesto.

spalnico. Zoran, Trdinova 5 c, Novo mesto, tel. 21-747.

PRODRAM kasetni magnetofon Schaub Lorenz HIFI 80 21, še pod garancijo, in električne orgle EKO TIGAR DVOR R. Informacije vsak dan od 15. do 18. ure. Izток Sever, Pot na Gorjance 13, Novo mesto.

POSEST

PARCELO 960 m², primerno za vinograd ali sadovnjak, z baroko prodam (nad Stražo). Naslov v upravi lista (3213/80).

PRODRAM hišo z 22 ari zemlje na Črnocu pri Brežicah za gotovino. Rožman, Zdoška 3, Krško.

ZDOMCI IN KUPCI Z GOTOVINO POZOR! Prodajamo hišo s štiri sobami, kuhinjo, kopalnico, shrambo za živila, z gospodinjskimi priključki ter poleg gospodarsko poslopje, primerno za manjšo obrt. Poleg so trgovina, avtobusna postaja in železnica. V hiši je telefon, elektrika, voda. Okrog je 400 m² sadnega in zelenjavnega vrta in gozd v bližini Grosupljega. Cena je ugodna, vendar samo za gotovino. Veseljava v nekaj mesecih. Prodajamo tudi štiri sode, dva za namakanje žganja po 500 l, dva pa vinska 275 in 312 l. Sodi so hrastovi. Naslov v upravi lista (3214/80).

OBVESTILA

OBVEŠČAM CENJENE STRANKE, da izdelujem slike za potne liste, vozniška dovoljenja in osebne izkaznice. Slike dobite takoj. Fotograf Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šmarješke Toplice.

Kmetijski stroji

PRODRAM traktor ferguson 54 KM. Mačkovec 4, Novo mesto.

PRODRAM izkopalnik krompirja. Slavko Gregorčič, Gor. Kronovo 5, Otočec, tel. 84-985.

KUPIM

KUPIM avto do 10 SM vrednosti. Tel. 21-287 dopoldne.

KUPIM 10 m drv (suhih, mešanih). Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (3212/80).

KUPIM otroško stajico (okroglo, pleteno). Tel. 81-256 od 8. do 12. ure.

KUPIM HIŠO (starejšo ali v gradnji) v Novem mestu ali bližnji okolici. Branko Vukovič, Majde Šilc 12, Novo mesto, tel. 24-314 popoldan.

KUPIM rabljen traktor Ferguson 35 ali Zetor 25. Naslov v upravi lista (3215/80).

ISKRENO SE ZAHVALJUJEMO VSEM

ki ste nam priskočili na pomoč ob požaru, ki nam je uničil imetje. Posebna zahvala prizadevnim gasilcem IGD Metalna Krmelj, ki so s hitro intervencijo zadušili požar. Zahvala tudi vsem krajanom krajevne skupnosti Krmelj, ki so nam pomagali z denarnimi in blagovnimi prispevki, nadalje organizaciji Rdečega križa Krmelj, TOZD Lisa Krmelj in KS Krmelj. Ljudski pregovor, da v nesreči spoznaš prijatelja, je bil tokrat uresničen. Še enkrat hvala vsem za izkazano človeško dobrotu in pomoč! Draga Kerma in Alojzija Bogve, Krmelj 20

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 28. avgusta - Avguštin Petek, 29. avgusta - Sabina Sobota, 30. avgusta - Feliks Nedelja, 31. avgusta - Rajko Ponedeljek, 1. septembra - Egidij Torek, 2. septembra - Doroteja Sreda, 3. septembra - Gregor Četrtek, 4. septembra - Rozalija

LUNINE MENE

1. septembra ob 19.07 uri - zadnji krajec

KINIO

BREŠTANICA: 30. in 31. 8. ameriški barvni film Boj za življenje in smrt.

BREŽICE: 29. in 30. 8. italijanski barvni film Nobody in Indijanci. CRNOMELJ: 29. in 31. 8. japonski film Dokaz. 31. 8. švedski film Doživljaji instruktorja vožnje. KOSTANJEVICA: 30. 8. francoski film Kako posneti pomo - film. 31. 8. ameriški film Aleja preletstva. 3. 9. italijanski film Bleferji. KRŠKO: 30 in 31. 8. jugoslovansko-nemški film Med jastrebi. 3. 9. ameriški film Morilec. 4. 9. italijanski film Presaditev moškosti. MIRNA: 30. 8. ameriški film Surova igra. NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 29. do 31. 8. francoski barvni film Rop v Nici. 1. in 2. 9. slovenski barvni film Ubij me nežno. 3. in 4. 9. italijanski barvni film Nasledstvo. RIBNICA: 30 in 31. 8. ameriški barvni film Ljubezenske in druge zgodbe.

SEVNICA: 28. 8. italijanski film Ginekolog socialnega zavarovanja. 30. in 31. 8. ameriški barvni film Grizli.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. 8. do 23. 8. 1980 so v brežiški porodnišnici rodile: Terezija Hriberšek iz Vrha - dečka, Mira Lačarac iz Brežic - Mirjano, Ksenija Lupščina iz Sevnice - Gregorja, Zlata Povh iz Jaruša - deklco, Albina Zofič iz Brežic - Petro, Sonja Sterle iz Trnja - Tanjo, Maja Boršič iz Samobora - Martino, Marija Jager iz Zigarškega vrha - Aleša, Grozdana Dojčinovič iz Brežic - Zorana, Dragica Terhaji iz Klak - Jasno, Ivanka Volavšek iz Krajnih brd - Janka, Sonja Zvar iz Velikega dola - Katjo, Marija Kolčič iz Dol. Pirošice - Dijano, Jadranka Horvat iz Male Jazbin - Ivano in Olga Gundelj iz Brežic - deklco. CESTITAMO!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. 7. do 6. 8. 1980 so v novomeški porodnišnici rodile: Kristina Vrhnič iz Hunovičev - Aleksandra, Milka Starc iz Senovega - Darjo, Marija Udovč iz Gornje Radulje - Ano, Alojzija Ivančič iz Družniške vasi - Primoža, Marija Lovrin iz Orehovca - Darjo, Olga Zorko iz Grmovlja - Mojco, Miroslava Kos iz Ločne Tanjo - Magda Očepeč iz Pristave - Danjelca, Milena Ve selič iz Crnomlja - Bredo, Ivanka Magolič iz Vrha nad Mokronogom - Sandija, Majda Papež iz Crnomlja - Boštjana, Slavka Slak iz Dvora - Suzano, Marija Jazbec iz Tržišča - Vesno, Marija Božinovič iz Brežic - Majo, Marija Bizjak iz Gornjega Pijavškega - Slavico, Anica Obradovič iz Soteske - Bojana, Ivka Vasič iz Vavte vasi - Danjelco, Jožefa Badovinca iz Dolnjih Kamenc - Jadranko, Vida Grzinčič iz Pirana - Luka, Jožica Ra muta iz Bojanje vasi - Igorja, Marija Martinčič iz Smalčje vasi - deklco in Alojzija Blatnik iz Sevnice - dečka.

NA GIMNAZIJI V NOVEM MESTU SE BO ZAČEL REDNI POUK V PONEDELJEK, 1. SEPTEMBRA 1980, OB 7.30.

634/35-80

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je za vedno po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, sin, stari oče, brat in stric

TOMAŽ ROBEK

iz Sel pri Zburah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, in prijateljem za vso pomoč v najtežjih trenutkih, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala kolektivu gozdnega obrata Puščava. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, kolektivu zdravstvenega doma, dr. Bogomiru Vodniku za njegovo skrb pri lajšanju bolečin. Prav tako se zahvaljujemo župniku za lepo opravljeni obred in zadnje poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Pavla, sin Janez z družino, sin Tomaž, hčere Pavla, Anica, Minka, Jožica z družinami, mama Karolina, brata Viktor, Alojz sestre Karolina, Mimi, Pepca z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, dedka, brata in strica

ALFONZA GREGORČIČA

z Gomile 3, Mirna

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izraženo sožalje in pomoč ter vsem, ki so ga obdali z vencji in cvetjem ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem družbenopolitičnim organizacijam občine Trebnje, KS Mirna, lovskim družinam LZ Novo mesto ter DO IMV Novo mesto za pomoč pri organizaciji pogreba. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in strežnemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Iskrena hvala tov. Janežiču in Zibertu za nesebično pomoč, tovarišem Kocijanu, Koprivcu in Zakrajšku za ganljive poslovilne besede, godbi in pevcem za žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

Gomila, 15. avgust 1980

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, nono in svak

SLAVKO MORE

upokojenec

Od pokojnika smo se poslovili v sredo, 27. avgusta 1980, ob 16. uri na pokopališču v Ločni

Žalujoci: žena Marica, sin Slavko in hčerka Zdenka z družinama ter drugo sorodstvo

Novo mesto, Ljubljana, Jesenice, 25. 8. 1980

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Logar (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Majdan Bauer (urednik priloge), Bojan Budja, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 8 din, letna naročnina 298 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 600 din - Za inozemstvo 600 din ali 32 ameriških dolarjev oz. 55 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 11 do 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 do 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: Glavni trg 7 p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: 68001 Novo mesto, Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

PRODRAM hrastove plohe. Naslov v upravi lista (3210/80).

NOVE 12-13-14-15 in 16-colske gumi vozove za konjsko, volovsko ali traktorsko vprego prodam. Delamo tudi vse vrste osovin za priklole. Dostava na dom ali po dogovoru. Stane Bulc, Jurčkova 73, Ljubljana - Rakovnik.

PRODRAM gutni voz (16-colski). Francišča Kovačič, Vinja vas 13, Stopiče.

PRODRAM psa šarplaninca, starega 5 tednov. Vel. Bučna vas 32/a, Novo mesto.

ZAMENJAM ali **PRODRAM** telico friziko za ovce. Božena Lavrič, Stare žage 16, Dol. Toplice.

PRODRAM kombinizon in škornje za motor. Informacije vsak dan po tel. 23-672 od 15. ure dalje.

PRODRAM dve termoakumulacijski peči (4 in 2 kw). Plačilo možno tudi s posojilom. Popovič, Stopiče 1 B.

PRODRAM kompletno dnevno sobo, spalnico, štedilnik (plin, elektrika), štedilnik (trajno žareči Gorenje), kuhinjsko mizo s štiri stoli. Kotnik, Trdinova 6, Novo mesto.

PRODRAM barvni televizor Iskra panorama, dobro ohranjen, za 7.000 din. Ekran 59. Stane Suša, Senovo 205, 68281 Senovo.

PRODRAM ohranjeno sedežno gamituro (raztegljiv kavč, dva fotelja). Frank Valant, Glavni trg 2, Sevnica.

PRODRAM otroško posteljo, hladilnik 130 l, dva kavča s fotelji in

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene žene, mame, hčerke in sestre

NADE JARC

roj. Škulj
iz Kočevja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti, še posebno pa Šafarjevim. Za pomoč hvala tudi hotelu Pugled, Kočevskemu tisku in njegovi mladinski organizaciji ter Kovinarju, kočevskim pevcom, posebno pa Nacetu Kamičniku za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: mož Milan, sinova Milan in Marjan, mama, oče, brat z družino, moževi starši in brata z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je po zelo težki bolezni zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ PROGAR

iz Sel 3, Mirna peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami ob težkih dneh sočustvovali, nam izrekli sožalje, nas tolažili, podarili pokonjemu venci in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo intememu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, gasilskim društvom iz Hmeljčiča, Štamberga, Mirne peči in Globodola ter govornikom za poslovilne besede pri odprtem grobu, pevskega zboru iz Mirne peči in godbi iz Novega mesta. Hvala tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinova Jože in Lojze z družinama, hčerki Ani z družino, Mari z možem Jožetom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega ata, brata in strica

FRANCA ZUPANČIČA

iz Meniške vasi 13

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi ZZB, društvu upokojencev Dol. Toplice, Gorjancem Novo mesto, Kovinarski Krško, Tovarni zdravil Krka-TOZD kozmetika, Krojaču Novo mesto, KZ Straža ter župniku in kaplanu iz Dol. Toplice za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

ANTONA ŠVIGELJA

iz Orehovega

ki nas je zapustil v 47. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem za darovane vence in cvetje, za izrečeno sožalje in tolažbo. Zahvaljujemo se zdravniku in strežnemu osebju v domu upokojencev v Sevnici, duhovniku pa za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Ivanka, sinova Vlado in Toni z družino, hčerka Renata z družino, sestre Pepca, Angelca in Anica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega skrbnega moža, očeta, dedka, strica in brata

FRANCA ŠOBAKA

kovača — obrtnika v pokoju z Blance pri Sevnici

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, nas v teh težkih trenutkih tolažili in sočustvovali z nami. Prisrčna hvala vsem sosedom in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali, posebno družinam Sovdat, Vodopivec, Klobasa in Medvešek. Zahvaljujemo se zdravnikom zdravstvenega doma Sevnica in osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Celju za zdravljenje in lajšanje bolečin. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na prezgodnji zadnji poti, mu darovali toliko lepega cvetja in vencev. Prisrčna hvala PGD Blanca za organizacijo pogreba, članom ZB, sevniki godbi, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu ter kaplanu za opravljeni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste mu izrazili zadnje spoštovanje.

Žalujoci: žena Marija, hčerki Anica in Fanika z družino ter sin Franci z družino

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 85. letu starosti zapustila naša draga žena in mama

KATARINA BUTALA

iz Vavpče vasi 33, Semič

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, vsem, ki so darovali vence in cvetje ter izrekli sožalje in pokojnico spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Grahek, Derganc in Stricelj za vso pomoč in sočustvovanje v teh težkih trenutkih. Iskrena hvala tov. Martini za ganljive poslovilne besede. Posebna zahvala dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje, kolektivu TOZD Zdravstvenega doma Novo mesto za podarjene vence in spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoca družina Butala in Dragosavac

ZAHVALA

Ob nenadni smrti

JOŽETA GORIŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektivu Abram za pomoč v najtežjem trenutku, za izraženo sožalje, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo tudi GD in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinova Jože in Martina z mamo, brata France in Tone z družinama, sestra Pepca z družino in ostalo sorodstvo

Ostrog, Bled, Veliki Lipovec, Ljubljana

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in očeta

LOJZETA ŽENA

iz Trebnjega

Iskrena hvala vsem, ki ste ga množično spremili na zadnjo pot in darovali cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Kranjcu, kolektivu Treles Trebnje, ZZB Trebnje, društvu upokojencev, lovskemu društvu in dekanu Zaplati.

Žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob smrti nepozabnega triletnega sinčka in vnučka

ROKCA

se toplo zahvaljujemo zdravstvenim ekipam infekcijske bolnišnice in Kliničnemu centru za požrtvovalni trud, da bi mu ohranili življenje. Hvala prijateljem za nesebično in požrtvovalno pomoč pred pogrebom in po njem ter članom kolektivov infekcijske bolnišnice in hotela Ilirije za udeležbo in vence. Posebna zahvala mladincem in pionirjem za govora in petje. Za tolažilne besede in številno cvetje vsem najlepša hvala.

Žalujoci: Millerjevi,

Slovenska vas pri Kočevju

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata in strica

ALFONZA TWRDYJA

iz Bršljina

se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega spremili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu. Zahvaljujemo se tudi ZTP železniška postaja Novo mesto, OOS Krojaškega podjetja Trebnje, Mercator TOZD Standard Novo mesto, uslužbencem TOZD Standard uprava in stanovalcem bloka za podarjene vence, proštu Lapu za lepo opravljeni obred in Društvu upokojencev za zadnje slovo.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, zlatega očka in tasta

FRANCA SENICE

iz Trebnjega

se iskreno zahvaljujemo dr. Marjeti Pavlin-Metelko za zdravljenje, skrb in pomoč v najtežjih trenutkih, Cebelarski družini Trebnje za spremstvo in pokop pokojnega, tov. Požesu iz Trebnjega in tov. Kurentu iz Šentruperta za poslovilne besede, župniku za lepo opravljeni obred, sorodnikom, sosedom, Mercatorju Trebnje, stanovskim tovarišem, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje, pevcem in vsem ostalim, ki ste ga spremili na zadnji poti in nam stali ob strani v težkih trenutkih, nam pismeno ali ustno izrazili sožalje, še enkrat najlepša hvala za vse.

Žena Ivana in hčerka Milka z možem

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, brata, strica in zeta

DRAGA MATKA

dipl. veterinarja v pokoju

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v trenutkih bolečine stali ob strani, kakorkoli pomagali in počastili njegov spomin ter ga spremili na zadnji poti.

Žena Marija, sestra Draga, brat Vinko z družinama in ostalo sorodstvo

Novo mesto, Ljubljana, Maribor, Dravograd, Ravne, 24. 8. 1980

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

CELJE — Do 31. avgusta bo v Likovnem salonu odprta razstava SPORTNE FOTOGRAFIJE.

KANAL OB SOČI — Od 31. avgusta do 7. septembra bodo trajali KOGOJEVI DNEVI, na katerih bo 6 prirediteljev pretežno glasbene vsebine.

KOPER — Za konec INVALID-SKEGA TEDNA je ZVVI v Koprju za 7. september pripravila tradicionalno tombolo z bogatimi dobitki.

LIPICA — V petek, 29. avgusta, se bo ob pol drugi uri na hipodromu začelo konjeniško tekmovanje ter nastop v klasičnem jahanju in prostem programu. Nastopi in tekmovanja bodo tudi v soboto, 30. avgusta, ob 14. uri. Ob 20. uri bo v jami VILENICA večer neobjavljene poezije, na katerem bodo nastopili

DANILO DOLCI, CIRIL ZLOBEC, MIROSLAV KOŠUTA, MARKO KRAVOS in ALEKSANDER PERŠOLJA. Glavna proslava 400-letnice kobilarne Lipica se bo pričela 31. avgusta ob 15. uri na hipodromu.

ZAGREB — Jesenski mednarodni zagrebški velesejem bo letos trajal od 12. do 21. septembra.

Padlo je na plodna tla

Bilo je letos poleti v Tašaleri pri Pulju v poletni šoli za trebanjske osnovnošolce. Otroci so veselo čofotali po vodi in se privajali mokremu elementu. Uživali so v topli morski vodi, zato so proti koncu vaje ves čas spraševali vaditelja, koliko minut bodo še lahko v njej. Potem je njihov voditelj zapiskal na piščalko in otroci so razposajeno zdraveli na obalo. Zgrnili so se okoli svojega vaditelja in ni bilo ne konca ne kraja prošnjam: „Tovariš, tovariš, pripovedujete nam zgodbe.“ In Nace Bukovec jim je spet v odmoru povedal eno izmed resničnih zgodb iz NOB, katere otroci tako radi poslušajo. Strmeli so namreč vanj odprtih ust in oči. Potem pa bi bilo treba videti, kako pogumno so se pogнали tekmovat, kdo bo hitreje priplaval na cilj. Očitno je bilo, da se učenci in Nace Bukovec odlično razumejo.

Medtem je minilo nekaj več kot mesec dni. Z Nacetom Bukovcem sva se našla v trebanjski osemletki, ki je že začela utripati za začetkom šolskega leta. Pogovor je tekel o telesni kulturi, kateri je Bukovec posvetil vse življenje.

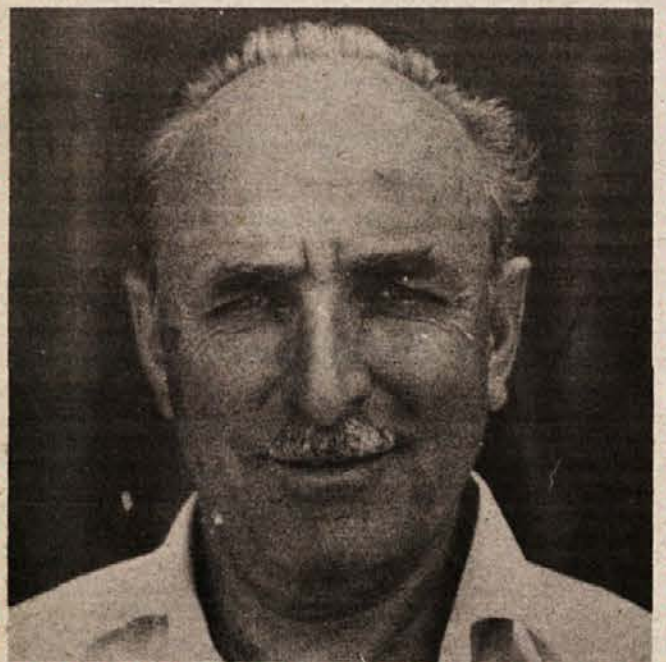
„Nekdaj so rekli otrokom po šolah, da bodo imeli telovadbo, če bodo pridni. Tedaj telesna vzgoja med učitelji ni bila preveč cenjena. Po slovenščini in matematiki dolgo ni bilo nič, šele potem sta bili zgodovina in zemljepis, potem pa spet dolgo nič in čisto nazadnje telovadba. Danes je to seveda precej drugače.“ Nace Bukovec, ki je začel poučevati pred dvaintridesetimi leti, pa uspešnega boja za priznanje telesne vzgoje ne pripisuje samo sebi. Z njim so se za priznanje telesne vzgoje bojevali še Smerdu, Glonar, Bavdek in drugi.

Vendar zasluge Naceta Bukovca niso samo takšne, splošne. Svoje delovanje je

vgradil v dolenjsko smučarstvo, ki je še danes eden izmed najljubših športov. Spominja se, da je v tem športu tekmoval že leta 1932 v Novem mestu, kjer je bil zadnji, zmagal pa je Niko Silih. S to dejavnostjo so nadaljevali tudi po vojni. Rad se spominja zanosov pri gradnji žičnic in pripravljanih smučarstev v Črnošnjicah, kjer so prebili vse sobote in nedelje. Značilnost, ki zanimivo dopolnjuje boj za priznanje telesne kulture, je tudi zakuska, ki jo je pripravil ob končanem smučarskem tečaju občinski komitej ZK. Vse je bilo tako nepričakovano, a prijetno, saj je potrejevalo, da so na pravi poti.

Precej svojih moči je Bukovec posvetil učenju plavanja, kjer je bil dolga leta vodja te dejavnosti v trebanjski šoli v naravi. Dela z mladimi je naučil tudi mnoge svoje mlajše kolege. Danes nekatere zadolžitve brez občutka grenkobe ali užaljenosti prepušča mlajšim. Kot pravi, je v glavnem zadovoljen z vsem, kar so on in njegovi kolegi dosegli. Nekdaj je bil sam edini izprašani smučarski voditelj, danes pa jih je samo na Trebanjskem 25, od tega 2 mednarodna. Vendar seme njegovega dela ni padlo na plodna tla samo v domači občini, plodove je najti po vsej Dolenjski.

Pa vendar njegovo delovanje ni bilo posvečeno samo telesni kulturi. Ze pred vojno je skupaj z Vilmo Bukovčevom in sedanjim ljubljanskim nadškofom Alojzjem Šuštarjem nastopil na radiu v neki mladinski radijski igrici. Leta 1941 ga najdemo v trebanjskem odboru OF, potem pa je bil v internaciji, na prisilnem delu, pa v vojski. Njegovo delo ni ostalo brez družbenih priznanj, največje priznanje pa je vsekakor, da ga usoda telesne kulture ne skrbi več. J. SIMČIČ

RAZSTAVA DOMAČIH JEDI

Aktiv kmečkih žensk in gasilsko društvo Sromlje sta v nedeljo, 24. avgusta, v rekreacijskem centru Laboda pripravila razstavo kmečkih jedi. Prijetno pripravljen izbor domačih dobrot je navdušil obiskovalce. Sodelovalo je okoli 40 sromeljskih gospodinj.

Med razstavljenimi jedmi, prevladovale so močnatne jedi, je bilo videti tudi vrsto domačih potic, tort, sladice, za najboljšo so proglasili kuhano potico.

MILAN JAZBEC

V OVINEK PO SREDINI CESTE

V nedeljo opoldne je Neža Pavlin iz Podhoste vozila osebni avtomobil proti Dolenjskim Toplicam. Na ovinku v Meniški vasi je po sredini ceste pripeljal nasproti Slavko Gorše iz Podturna. V čelnem trčenju so se poškodovali oba voznika in sopotnika Dušan Komej ter Neža Oblak iz Podhoste. Vse so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, gmotne škode pa je bilo za 60.000 din.

Z MOTORJEM V SMRT

26-letni Fonzi Gmajnič s Senovega 186 se je v četrtek ob 10.15 udaril z motorjem znamke JAWA iz Velikega Kamna proti Brestanici. Zaradi prehitre vožnje, vinjenosti in neizkušenosti ga je v bližini zdravstvenega doma na Senovem zaneslo v električni drog, kjer je obelzjal mrtev.

PRIJEM KOT ŽE DOLGO NE – Nedeljsko ribiško tekmovanje v Kronovem je Krko olajšalo za 1.65 rib, ki so tehtale natanko 102,3 kg. Vse mokre lepoticice so takoj po tekmovanju nepoškodovane spustili spet v Krko, z izjemo zelenik, ki so predstavljale dobro nedeljsko kosilo ribam v ribogojnici. (Foto: Bojan Budja)

Iz Krke na tehtnico pa nazaj

Stiri desetine ribičev se je na bregovih Krke pomerilo v ribiških spretnostih – Najboljši Dušan Vučajnk, med ekipami pa vrsta iz Brežic

Na vseh drugih podobnih prireditvah bi udeleženci tamali zaradi slabega in deževnega vremena, le okoli 40 ribičev iz trinajstih ribiških družin Slovenije je bilo v nedeljo zjutraj v Kronovem nadvse zadovoljnih zaradi dežja, ki jih je namakal vse do desete ure. Iz enostavnega razloga pač, ker ribe v takem vremenu raje prijemajo.

Ribiška družina Novo mesto je bila namreč v nedeljo organizatorica tradicionalnega ribiškega tekmovanja za prehodni

ELEKTRIKA GA JE UBILA

Med gradnjo hiše v vasi Zapuže v občini Kočevje je elektrika ubila 30-letnega Slavka Kegljeviča s Turjaške ceste v Kočevju. Komisija, ki je prišla na kraj nesreče, natančnega vzroka smrti še ne ve.

POGREŠAJO GA

Od 11. 8. 1980 pogrešajo Janeza ROKAVCA, roj. 13. 12. 1929 na Rdečem kalu, stan. Dol. Ponikve št. 17, p. Trebnje. Visok je okoli 170 cm, srednje postave, skodranih kostanjevih las, podolgovatega obraza, obleden v črn suknič, temnomodre hlače in obut v črne čevlje. Kdor bi karkoli vedel o pogrešanem Rokavcu, naj javi UVV Novo mesto ali najbližji postaji milice.

Brigadirji pri Klepčevi

Mladi iz belokranjske brigade pogostili starostnike – Obisk pri najstarejši Semičanki – Prtiček za darilo

Brigadirji MDA Bela krajina 80 so v četrtek zvečer povabili k sebi v naselje krajane semiške okolice, stare nad 70 let, jim priredili kulturni nastop, jih pogostili in se z njimi pogovarjali do pozne noči.

V petek pa so brigadirke M. Plut, A. Jevšček in M. Langer

„Krka pokal 80“, ki je na bregove Krke pri Kronovem privabil 40 ribičev iz 13 ribiških družin. Prijem je bil tokrat dober, kot že dolgo ne. V dobrih starih urah je bilo ulovljenih kar 1.565 rib, kar je na tehtnici zneslo natanko 102,3 kilograma. Podatek v posmeh vsem tistim, ki govore, da je včasih na bregovih Krke videti več ribičev, kot je pa rib. Zanimivo je tudi, da se ni palica največkrat zašibila kasnejšemu zmagovalcu, ki je ulovil 46 rib, pač pa so bili tekmovalci, ki so imeli v svojih mrežah po sto in

več rib. Pa kaj pomaga, ko ene platnice ne odtehta tudi 50 zelenik! Sicer pa pogledimo rezultate!

Med posamezniki je slavil Dušan Vučajnk iz RD Brestanica-Krško, ki je ulovil 46 rib, težkih 12.675 gramov, in mu je poleg pokala prireditelja pripadel še pokal Dolenjskega lista kot najbolje uvrščenemu Dolenjcu. Drugi je bil Brežičan Drago Gerjevič s 63 ribami, ki so na tehtnici pokazale 11.500 gramov, tretji pa Ivan Kozole iz RD Kostonjčeva s 23 ribami, ki pa so tehtale kar 10.500 gramov. Med ekipami je slavila vrsta Brežic v postavi Drago in Vinko Gerjevič ter Nikola Bukovinski, pred RD Paka Šoštanj in RD Črnomelj.

B. B.

Ribniški sejem vendarle bo

Dolgo je visel vprašaj nad njim – Šele minuli teden so odločili, da sejem kljub stabilizaciji bo – Tokrat bo organizator Zdrženje obrtnikov občine Ribnica

Letos bo Ribniški semeni prvo nedeljo v septembru, 7. septembra, medtem ko je bil doslej vedno drugo nedeljo. Vzrok za spremembo je, ker so prvo nedeljo vsi „vozniki“.

Vendar to ni edina pomembna sprememba pri organizaciji semnja. Letos prvič ne bo organizator semnja domače turistično društvo, ampak Zdrženje obrtnikov občine Ribnica. Vzrok za to spremembo je v glavnem ta, da turistično društvo ob obliki nalog, ki jih ima, ni zmožno financirati semnja.

Vse letošnje leto do minulega tedna se ni vedelo, če letos Ribniški

semenj sploh bo. Izdelovalci predmetov domače obrti, ki so v minulih letih sodelovali na semnju, so zaman spraševali, ker ni nihče vedel odgovora. Odločitev, da semenj bo, je bila sprejeta le slabe tri tedne pred semnjem.

Doslej so bili že štirje Ribniški semnji. Letošnji bo peti. Ta semenijski je pridobil velik ugled, saj ga je obiskalo vsako leto mnogo ljudi iz vseh krajev Slovenije in od drugod. Značilen za dosedanje semnje je bil predvsem prikaz izdelovanja predmetov domače obrti in lončarstva. Ker bo letos organizator Zdrženje obrtnikov, bo dan glavni poudarek na obrt, znotraj te pa tudi domači obrti in lončarstvu.

Organizatorji bodo imeli letos gotovo precej težav, saj bosta od sprejema odločitve do semnja minila komaj dobra dva tedna. Vendar so Ribničanje znani kot odlični organizatorji, saj so že večkrat na hitro in

V Župančičevi rojstni hiši

Odkar so kmalu po Župančičevi smrti v njegovi rojstni hiši v Vinici odprli spominsko zbirko tega velikega slovenskega pesnika, je oskrbnica hiše Ana Mihelič, ki je s pesnikom tudi v daljnem sorodstvu.

„Ves ta čas tudi stanujem v tej hiši, tako da sem več ali manj stalno na voljo, če pridejo obiskovalci, ki si žele ogledati to spominsko zbirko, ki spada pod metliški Belokranjski muzej,“ je povedala Miheličeva. Največ obiskovalcev je proti koncu šolskega leta, ko v Vinico v precejšnjem številu prihajajo učenci in dijaki iz vse Slovenije.

„Tudi poleti pride precej obiskovalcev, tu in tam pripelje kdo tudi manjšo skupino tujcev, ki si ob primernih razlagi z zanimanjem ogledajo ta muzejček.“ Največ obiskov, tudi večjih šolskih, pride nenapovedanih, vendar se ne zgodi, da bi morali stati pred zaklenjeno hišo, saj je Miheličeva v glavnem doma.

Vstopnina za ogled je res majhna – za mladino le tri dinarje – pa vendar se zgodi, da se nekateri še nad tem zneskom zmrdujejo. „V spominu mi je ostal dogodek, ko so šolarji prišli od daleč v Vinico, pa si raje niso ogledali zbirke, kot da bi odšteli te dinarčke; za sladolep so pa vsi imeli denar.“ A. B.

V LOČNI GORELO

V torek zjutraj ob 3. uri je zagorelo gospodarsko poslopje Alojza Jermana iz Ločne 20 pri Novem mestu. Požar, ki je poslopje povsem uničil in upepelil še 20 ton sena, so pogasili novomeški poklicni gasilci. Škodo so ocenili na 200.000 din. Utemeljeno sumijo, da je šlo za požig. Dejanja je osumljen 27-letni Alojz Mrgole iz Senjetejeva. Preiskovalni sodnik je zanj že odredil pripor.

Po dežju se namnožijo

V okolici Novega mesta se letos pojavljajo množine polžev – Pri nas šele 15 let, zato še brez imena

Letošnje poletje je bilo, kot kaže, naklonjeno polžem. V okolici Novega mesta in morda še kje po Dolenjskem so se na vrtovih in travnikih pojavili polži slinarji in tam, kjer se jih niso pravočasno lotili z živim apnom v prahu, mineralnimi gnojili ali drugimi sredstvi za zatiranje polžev, naredili nekaj škode. Marsikoga so dolgi rdečkasti polži brez hišic presenetili, saj so jih videli privkrat.

Polž, ki spada v vrsto arion ater, se je v Sloveniji pojavil prvokrat šele pred približno 15 leti v okolici Ljubljane, zato še nima slovenskega imena. Najverjetneje se bo imenoval obpni slinar, ker rad živi ob potih in v živih mejah, kjer je zadosti vlažno, rad pa se skriva tudi pod kakšno drugo navlako. Ob vlažnih letih se slinarji močno namnožijo in lahko naredijo na vrtovih precej škode.

Ker polži ne prenašajo boleznih in jih ne štejejo med gospodarske škodljivce, je zatiranje prepuščeno pobudi zasebnikov. Če se kje pojavijo le v prevelikem številu, pa je naj-

bolje, da krajani nastopijo skupno in se tako učinkovito odrešijo požrešnih slinarjev. Samo gledati sosedu, kako polže zatira, je premalo. Ker je v zadnjem času zmanjkalo zatiralnih sredstev v naših trgovinah, preostane še živo apno v prahu. Ponekod pa pravijo, da se da obtopnega slinarja zatreti tudi s soljo.

LJUBI VLAGO – Obpni slinar se bo najbrž imenoval požrešnež, ki se je letos precej namnožil tudi pri nas. (Foto: Mim)